

INTERVJU

Andreja Erjavec, direktorica Tehnoparka Celje

Str. 22-23

PRAZNIČNO
Z OBČINO

ŠMARTNO
OB PAKI

GOLTE

Mozirska koča ostala brez oskrbnice [Str. 8](#)

novi tednik 78 let

Tednik za Savinjsko regijo / št. 45 / Leto 78 / 9. november 2023 / Cena 3,50 EUR / www.novitednik.si

150 let Hotela Evropa

Celjski Hotel Evropa se ponaša s 150-letno tradicijo in naj bi bil najstarejši hotel v Sloveniji. Za Celjane je bil od nekdaj sinonim za odličnost in tradicijo ter pomemben del dogajanja v mestu, kraj srečevanja in druženja, kot je dejal celjski župan Matija Kovač na predstavitvi dogajanja ob visokem jubileju. Tega je družba Eurotas hoteli, v katero sodi poleg Evrope še šest hotelov v različnih krajih Slovenije, obeležila tudi z dokumentarnim filmom o bogati preteklosti tega dragulja, kot se je slikovito izrazil direktor omenjene hotelske verige Aleksander Pinter. [Str. 5](#)

Foto: Tatjana Cvirn

BRASLOVČE, ŠMARTNO OB PAKI

Selitev bo, a pod kakšnimi pogoji? [Str. 14](#)

ROGATEC

Eni za vetrnice, drugi proti

[Str. 7](#)

PRILOGA

TV SPORED

JEŽKOVA NAGRAJENCA
Tomaž Domicelj in Sašo Hribar

STOP
SPORED

Anja Rupel

»Srce ve, da se lahko preživi vse.«

Lado Bizovičar
Na televizijo kar v pižami?!

ZADETKI

»Verjamem v sočutje in solidarnost. Medsebojna pomoč je tista, ki nas dela človeške. Brez takšne miselnosti se nam obetajo težki časi.«

Aleksander Brunšek, prejemnik županovega priznanja iz Šmartnega ob Paki

»Eden od učiteljev mi je svetoval, naj se naučim dobro voditi podjetje, kar je še posebej pomembno v morebitnih kriznih razmerah. Zato znam poprijeti za vsako delo, tudi za strežbo ali kuhanje.«

Nejc Kunst, direktor Gostilne in hotela Kunst

»Starši otrok so upravičeno nezadovoljni. Od vodstva velenjskega zdravstvenega doma sem dobil zagotovila, da bodo naredili vse, da bo v naši občini čim prej vrata ponovno odprla pediatrična ambulanta.«

Janko Kopušar, župan Šmartnega ob Paki

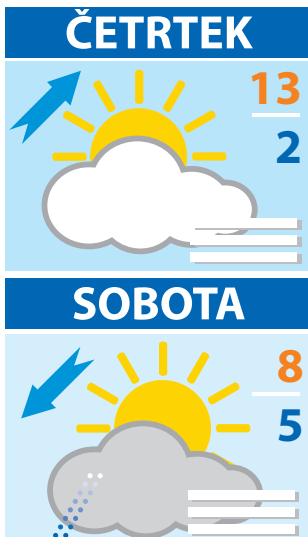

»Vodja mora ljudi navduševati in jih prepričati, da ni vse v plači, ampak da je pomembno tudi zadovoljstvu ob dobro opravljenem delu, ko sta nagrada nasmešek otroka ali pohvala staršev. Te vrednote danes premalo cenimo.«

Andreja Erjavec, direktorica Tehnoparka Celje

»Skrbi nas, kako se ljudje soočajo s travmo, zato lahko vsi, ki čutijo stisko, pokličejo Center za socialno delo Savinjsko-Šaleška in se dogovorijo za pogovor, kjer bodo lahko prejeli dodatne informacije o možnih oblikah pomoči.«

Marko Verdev, direktor Centra za socialno delo Savinjsko-Šaleška

Vir: ARSO

Pred praznikom vina s specialistko vinarstva Tadejo Vodovnik Plevnik

Obetavna letina kljub manjšim količinam

Letošnje pridelovalno leto je bilo za vinogradnike eno najzahtevnejših, saj je bilo obeleženo s pogostimi neurji s točo, z obilico padavin in s plazovi. Zaradi vsega naštetega je bilo vinsko trto zelo težko obvarovati pred rastlinskimi boleznimi, pravi specialistka za vinarstvo in pridelavo sadjevca Tadeja Vodovnik Plevnik iz Kmetijske gozdarskega zavoda Maribor. Kljub manjšim povprečnim količinam je bilo možno tudi v naših krajih pridelati vino vseh kakovosti, vseh vrst in vseh stilov.

TINA STRMČNIK

Kjer so pasovi toče poškodovali grozdje in vinsko trto, je količina pridelka po besedah specialistke za vinarstvo manjša, tudi kakovost je nekoliko slabša. V vinogradih, ki jih neurja s točo niso prizadela, je grozdje lepo dozo-

revalo. »Če potegnemo črto, je količina letošnjega pridelka na hektar za približno 30 odstotkov manjša v primerjavi z dolgoletnim povprečjem. Kjer je bilo grozdje neprizadeto, so količine pridelka podobne povprečnim

količinam preteklih let,« je pojasnila Vodovnik Plevnikova. Dodala je, da je bilo kljub manjšim povprečnim količinam možno tudi v naših krajih pridelati vino vseh kakovosti (od deželnega do vrhunskega), vseh vrst (od

mirnega do penečega) in vseh stilov.

Zaradi manjšega pridelka so sicer vinske kleti, ki odkupujejo grozdje od pridelovalcev, sprejele nekoliko manjše količine grozda. V dobro vinogradnikov pa so njegove cene letos dosegle tako raven, ki bi si jo ta sad vinske trte zaslužil že v preteklih letih, je pojasnila sogovornica.

Nekatere čaka zahtevna rez

Poudarila je, da imajo naravni udarci za pridelovalce vina velike posledice tudi za to, ker je vinska trta trajna rastlina. Vinogradi so zasajeni za obdobje od 30 do 50 let. Kjer je močno klestila toča, je les trte močno po-

Tadeja Vodovnik Plevnik: »Če potegnemo črto, je količina letošnjega pridelka na hektar za približno 30 odstotkov manjša v primerjavi z dolgoletnim povprečjem.«

Trto negovali, kot da ujme ne bi bilo

»Ob okušanju mladega vina zaznavamo, da bo slednje primerno, kakovost bo dobra. Bo pa našega pridelka zaradi julijskih neurij veliko manj kot pretekla leta, izguba bo približno 80 odstotna.« Tako pravi Andrejka Štraus Kramer iz Turizma na kmetiji in Vinske kleti Štraus iz Virštanjia v občini Podčetrtek.

Na kmetiji družine Kramer Štraus, ki ima približno 19 tisoč trt, so v preteklih letih, ko ni bilo izrednih vremenskih

razmer, pridelali tudi 30 tisoč litrov vina. Letos je pridelka bistveno manj, a sveža kapljica ni slabe kakovosti. »To je rezultat tega, da smo trto redno negovali, ne glede na to, da je julija po našem vinogradu klestila toča. Nego smo nadaljevali, kot da vremenske ujme ne bi bilo in to se pri naših rastlinah obrestuje,« je povedala sogovornica.

Na domačiji iz Virštanjia v občini Podčetrtek vinogradništvu sicer namenajo približno štiri hektarje površin,

»Vsaka prizadeta trta potrebuje svoj čas, da si opomore in da je spet v polni rodnosti. Dolžina okrevanja je odvisna od ukrepov, ki jih izvede posamezni vinogradnik. Na naši domačiji kljub neurjem ne vržemo puške v koruzo,« pravi Andrejka Štraus Kramer.

kjer pridelujejo deset različnih vrst vin. Vso žlahtno kapljico, ki jo pridelajo, prodajo sami. Kot je povedala Andrejka Štraus Kramer letošnje količine vsekakor ne bodo

zadostovale povpraševanju, zato bo družina na svoji domačiji verjetno morala sprejeti nekoliko manj strank. A k sreči je v kleti še nekaj zaloge lanskega pridelka.

Družina, ki goji vinogradniško tradicijo, se zaveda, da gre za panogo, odvisno od narave, kjer je vedno prisotne nekaj negotovosti. »V preteklosti je naše vinograde prizadela pozeba, zadnji dve leti nas pesti toča. Že kar nekaj časa ni bilo prave trgate. Vsekakor upamo, da bo pridelek prihodnje leto obilnejši.« Za protitočne mreže se doslej še niso odločili, saj tovrstna zaščita otežuje obdelovanje vinograda s stroji. Obilne padavine in veter sicer pri Štraus Kramerjevih niso pustile le med vinskimi trtami, razkrile so tudi strehe na stavbah, poškodovale so dostopne poti do zemljišč.

TS

Da bo trta potrebovala čas, da si bo lahko opomogla po udarcih narave, ki jih je doživela letos, pravi Andrejka Štraus Kramer.

»Nekateri vinogradniki imajo v vinogradih nameščene protitočne bočne mreže, nekateri za svoj pridelek sklenejo zavarovanje. Žal ostajajo neizpolnjena pričakovanja, da bi država uvedla protitočno zaščito z letali, ki v sosednji Avstriji zelo dobro deluje,« pravi Tadeja Vodovnik Plevnik.

škodovan, zaradi česar bo njena rez zelo zahtevna in drugačna. V vinogradih, ki so se izognili vremenskim nevšečnostim, so bili to jesen dobri vremenski pogoji, da bo lahko les dobro dozorel, kar je dobra osnova za prihodnje leto.

Imajo ekološki vinarji ob naravnih nesrečah bolj zvezane roke glede ukrepov zaščite trt? Tadeja Vodovnik Plevnik pravi, da to ne drži, saj so na voljo tudi ekološka sredstva za varstvo in krepitev rastlin, ki jih lahko uporabljajo. Če so vinogradi na strmih pobočjih, je večji problem, da je takoj po dežju trto težko zaščititi. Ekološki vinogradniki se prilagajajo tudi pri izbiri sort, odpornejših na rastlinske bolezni. Številni že izbirajo tako ime-

novane tolerantne sorte oz. medvrstne križance.

Povezani so močnejši

Letošnja mlada vina so po kemijski sestavi nekoliko drugačna, kot je bila lanskoletna kapljica – sladkorji in vrednost pH so nekoliko nižji, kisline so nekoliko višje. Prva srečanja z mladimi vini po besedah sogovornice nakazujejo na izjemno dišavnost vin v sadno cvetnih vonjavah, v okusu pa so vina prijetno pitna, sveža, lepo harmonična.

Prvi petek v novembru so obiskovalci mlada vina štajerskih vinarjev, zbrana pod blagovno znamko Pubec, lahko okušali na salonu v Mariboru, minulo sredo zvečer je tak dogodek sledil še v Ljubljani. Iz naših krajev pri tej pobudi od vsega začetka sodeluje Hiša vin Emino, s katero upravlja Kmetijska združba Šmarje. Tovrstni skupni marketinški nastopi so po prepričanju specialiste za vinarstvo iz Kmetijsko gozdarskega zavoda Maribor zelo dragoceni. »Vsak vinar ima svoje trženske poti, ampak skupaj zmoremo več. Povezovanje vinarjev, ki nastopajo pod eno blagovno znamko, je tako zelo dobrodošlo. Ko je bila osnovana ideja Pubec, je sodelovalo približno 30 vinarjev, sedaj jih to dobro zgodbo nadaljuje 18. Cilj tega je, da ne izpostavljam posameznika, ampak štajersko regijo.«

Foto: arhiv NT/SHERPA, Pexels

Nasploh je količina letošnjega pridelka na hektar za približno 30 odstotkov manjša v primerjavi z dolgoletnim povprečjem, je dejala Tadeja Vodovnik Plevnik iz Kmetijskego gozdarskega zavoda Maribor.

Tudi v pivovarskem mestu slavijo zavetnika vina

Martinovo v Laškem sovпада s praznovanjem občinskega praznika, sicer pa je to predvsem župnijski praznik, saj je sv. Martinu posvečena ena najstarejših slovenskih cerkva, ki stoji na osrednjem trgu. Laško je bilo nekoč tudi vinorodni okoliš, dokler ni vinogradov konec 19. stoletja uničila trtna uš. Podatek iz leta 1567 omenja, da je bilo v laškem gospodstvu kar 1344 manjših in večjih vinogradov.

Vse to so razlogi, da v Laškem že četrto stoletja pripravljajo bogato večdnevno dogajanje ob martinovem. Zveza Možnar, Stik Laško, Občina Laško, območna izpostava JSKD Laško, Knjižnica Laško in Nadžupnija Laško se trudijo ohraniti stare šege in navade.

Letošnje martinovo v Laškem se je začelo že v sredo, 8. novembra, s pokušino najboljših slovenskih vin v Laški hiši, kjer bo danes, v četrtek, še delavnica peke potice s pregreto smetano. V petek, 10. novembra, ob 18. uri bo v Knjižnici Laško tradicionalni uvod v martinovo s predavanjem vinogradnika in vinarja Tomislava Kovačiča o čaščenju vina od prapreteklosti do današnjega časa.

Martinova sobota in nedelja bosta etnološko obarvani. V soboto bo v Kulturnem centru Laško Martinov večer s prikazom blagoslova vina. Člani folklorne skupine Antona Tanca iz Marija Gradca bodo prikazali šege in običaje ter blagoslov vina, člani društev v Zvezi Možnar pa bodo v sklopu letošnjega praznovanja predstavili tudi šege in običaje, povezane s »knapovsko« tradicijo, saj mineva 90 let od zaprtja rudnika v Trobnem Dolu.

Martinova nedelja se bo začela z odprtjem Martinovega sejma. Pravico zanj je mesto Laško dobilo s privilegijem že leta 1227. V spomin na ta dan v Laškem vsako leto pripravijo sejem z bogato ponudbo lokalnih dobrot blagovne znamke Okusiti Laško. Po praznični dopoldanski maši bo na Aškerčevem trgu sledila Martinova nedelja ob župnijskem prazniku. BA

Silvo Žižek ni več direktor podjetja Zlati grič

Prihodnost vidijo tudi v turizmu

Podjetje Zlati grič iz Slovenskih Konjic ima novega direktorja Davida Hauerlanda, dosednji direktor Silvo Žižek je zato po večletnem direktorovanju zapustil podjetje. Spomnimo, da je češko podjetje Fidurock s Petrom Valentom in z Davidom Hauerlandom na čelu konjiški Zlati grič prevzelo predlani. David Hauerland je vlogo direktorja prevzel jeseni, ker želi, kot pravi, dejavno soustvarjati zgodbo Zlatega griča in tesneje sodelovati z lokalnim okoljem. In kako namerava češki lastnik razvijati podjetje z dolgoletno tradicijo na področju pridelave kakovostnih vin?

BARBARA FURMAN

Češki poslovnež David Hauerland se med drugim ukvarja z nepremičninskimi posli na Češkem in Slovaškem ter z zastopanjem vrhunske avdioopreme Voix. Med drugim obožuje vrhunska vina, zato je v podjetju Zlati grič prepoznal veliko razvojno priložnost. Leta 2021 je njegovo podjetje Fidurock kupilo konjiškega pridelovalca vin ter pripravilo novo poslovno vizijo podjetja. Po be-

sedah direktorice poslovnega razvoja mag. Mojce Cvetek nameravajo Zlati grič razvijati v prepoznavno vinsko, golfistično in gastronomsko destinacijo. »To pomeni, da bo podjetje s svojo vinsko kletjo, z gostilno, nočitvenimi zmogljivostmi in igriščem za golf gostom zagotavljalo celovito turistično ponudbo v slikovitih vinorodnih Škalcah. Med drugim načrtujemo prenovo vinogradniškega dvorca iz

Nastanitve za golfiste

Zlati grič upravlja igrišče za golf z devetimi luknjami, ki se razprostira med vinogradi v Škalcah. »Na njegovo izjemno lego in urejenost smo še posebej ponosni. Prav golf turizem lahko prispeva k večji prepoznavnosti Zlatega griča ter celotni turistični ponudbi v krajih na

Novi direktor Zlatega griča David Hauerland

»Zlati grič nameravamo razvijati v prepoznavno vinsko, golfistično in gastronomsko destinacijo, Podjetje bo s svojo vinsko kletjo, z gostilno, nočitvenimi zmogljivostmi in igriščem za golf gostom zagotavljalo celovito turistično ponudbo v slikovitih vinorodnih Škalcah,« pravi Mojca Cvetek.

Dober letnik bo!

V Zlatem griču letos pričakujejo po kakovosti dober vinski letnik. Po besedah glavnega enologa Saša Topolška bodo vina sveža, aromatična in pitna.

»V naših vinogradih, ki se v Škalcah razprostirajo na 76 hektarjih, letos hujše toče ni bilo. Prav tako ni bilo težav z boleznimi na trti zaradi deževnega poletja. Vreme nam je bilo naklonjeno tudi med dozorevanjem grozdja in trgatvijo. Sicer grozdje odkupujemo tudi od lokalnih vinogradnikov, a le iz vinorodnega okoliša Štajerska Slovenija. Z vsemi podizvajalci imamo sklenjene dolgoročne pogodbe za najmanj pet let. Tako kot v naših vinogradih

nadzorujemo dozorevanje in kakovost grozdja tudi v njihovih. Pričakujemo zelo dobro kakovost vina.«

Glavni enolog v Zlatem griču Sašo Topolšek

Klasično zorenje

V vinski kleti Zlatega griča, ki sodi med tehnološko bolj opremljene v tem delu Evrope, pridelujejo večinoma zvrsti iz belih vin, kot so konjičan, konjičan+ sauvignon

Direktorica poslovnega razvoja Mojca Cvetek

širšem Konjiškem,« je prepričana Mojca Cvetek, pri čemer napoveduje ureditev recepcije in dodatnih nastanitvenih zmogljivosti za golfiste. »Želimo sodelovati z drugimi igrišči za golf z devetimi luknjami v Sloveniji. Povezani želimo nastopiti kot ponudnik doživetij, povezanih z igro golfa, a vsak s svojo posebnostjo, hkrati vsi stremimo k vrhunski ponudbi in ustvarjanju edinstvene izkušnje. To je zagotovo dana vrednost v turizmu.«

Novi najemnik

Škalce veljajo za miniaturno slovensko Toskano, na vrhu vinorodnih gričev je že vrsto let Gostilna Zlati grič. Potem ko je prejšnji najemnik novo poslovno priložnost našel v Gostišču Gastuž v Žički kartuziji, so v Zlatem griču proti koncu pomladi dobili novega najemnika. »Škalce si predstavljamo kot stičišče družjenja ob kulinarčnih, glasbeno-vinskih in drugih družabnih doživetjih tako za lokalno prebivalstvo kot tudi za obiskovalce od drugod,« še pravi Mojca Cvetek in dodaja, da bo podjetje nadaljevalo in nadgrajevalo proizvodnjo vrhunskih vin. Med drugim bo prenovilo blagovno znamko. Že letos so poleg dodatnih hrastovih sodov v vinsko klet dodali tudi betonske cisterne.

Foto: Zlati grič

(Cuvee 5) in pinot triptih, ter sortna vina renski rizling, sauvignon, traminer, beli pinot, sivi pinot in chardonnay. Iz rdečih sort pridelujejo rose iz modre frankinje, modro frankinjo ter modri pinot. Kot še pravi enolog Topolšek, pridelujejo tudi penini, ki sta pridelani po klasični metodi, kar pomeni, da zorita od dve do tri leta v kleti v Žički Kartuziji. To sta penina iz belega pinota in rose penina iz modre frankinje. In katerih vin prodajo največ? »Vina konjičan, renski rizling in rose so zelo priljubljena na domačem trgu. V tujini je največje povpraševanje po roseju, sauvignonu, sivem pinotu, peninah in premium linijah vin. Dobro prodajamo tudi modri pinot in pinot triptih,« še pojasni Topolšek.

Celjska družba zgradila skladišče v Srbiji

Kovintrade krepí položaj na Balkanu

Med slovenskimi podjetji, ki pospešeno vlagajo v Srbiji, je tudi celjski trgovec z metalurgijo Kovintrade. Pred kratkim je v Kragujevcu zgradil 5 tisoč kvadratnih metrov veliko skladišče, s katerim ni pridobil samo več prostora, ampak mu bo omogočil tudi večji obseg storitev. Do leta 2025 namerava Kovintrade povečati tudi svoje skladiščne zmogljivosti v Štorah, kjer že ima dve veliki skladišči.

JANJA INTIHAR

Balkanski trg je za celjsko družbo zelo pomemben, a ne samo zaradi rasti prodaje, ampak tudi zaradi bližine. Zato se je odločila, da bo v Srbiji zgradila novo skladišče. V Kragujevcu, kjer je doslej imela v najemu manjše skladišče, je leta 2020 kupila 10 tisoč kvadratnih metrov veliko zemljišče in zgradila 5 tisoč kvadratnih metrov veliko skladiščno halo. Ob njej je še 600 kvadratnih metrov pisarniških prostorov, v katere se je preselila kragujevska poslovna enota, nekaj pisarn bodo dali v najem in kot pravi **Jože Kastelic**, predsednik uprave Kovintrada, bodo veseli, če se bo oglasilo tudi katero slovensko podjetje. »V novem skladišču bomo pridobili več prostora, povečali bomo tudi obseg storitev, kot so razrez orodnih in paličnih jekel ter obdelava in razrez pločevin,« napoveduje. Del prostorov v novi stavbi bodo namenili tudi prodaji na drobno.

Kovintrade je v nakup zemljišča, gradnjo stavbe ter v nakup opreme vložil približno 5 milijonov evrov. Uradno odprtje novih prostorov bo prihodnje leto, ko bo obeležil tudi 20-letnico ustanovitve svoje srbske hčerinske družbe. Jože Kastelic pravi, da jim bosta več kot trikrat večje skladišče od dosedanjega in večji obseg storitev omogočila povečanje prodaje ne samo na srbskem trgu, ampak tudi v Bosni in Hercegovini in na zahodu Romunije.

Srbija se uvršča med večje izvozne trge celjskega trgovca, saj tam letno ustvari približno deset odstotkov vseh izvoznih prihodkov. »Če dodamo še sosednja trga zahodne Romunije ter Bosne in Hercegovine, je pomen srbskega trga za nas še večji,« pravi Kastelic. V srbskem hčerinskem podjetju, ki ima sedež v Beogradu, Kovintrade trenutno zaposluje 22 ljudi in glede

na pričakovano rast bo število zaposlenih povečeval. »Družbi Kovintrade Srbija je zaradi uspešnega poslovanja v zadnjih letih uspelo več kot polovico naložbe financirati iz lastnih sredstev, preostali del je posojilo,« še pravi Kastelic.

Izjemni poslovni rezultati

Ne samo družba v Srbiji, celotna Skupina Kovintrade je v letih 2021 in 2022 zabeležila izjemne poslovne rezultate. Matična družba je lani rekordno poslovanje iz leta 2021 še izboljšala in ustvarila 285 milijonov evrov čistih prihodkov od prodaje ter malo več kot 11 milijonov evrov čistega dobička. Prihodki so bili dvakrat večji kot leta 2020. Za dvakrat je v primerjavi z letom 2020 prihodke od prodaje, ki so znašali 320 milijonov evrov, lani povečala tudi celotna skupina, v kateri je poleg matičnega celjskega podjetja še devet hčerinskih družb v tujini.

Leto 2023 najverjetneje ne bo tako uspešno, kot sta bili pretekli dve. Začelo se je sicer dobro, a se trgi vedno bolj ohlajajo. Večina gospodarskih dejavnosti se sooča s težavami zaradi visokih cen energentov, majhnega

povpraševanja in manjših obsegov proizvodnje. Vzrok za manjše povpraševanje po evropskih metalurških izdelkih je tudi poplava blaga iz Azije, predvsem iz Kitajske,

Kovintrade s prodajo na tuje trge ustvari 42 odstotkov prihodkov. Cilj podjetja je v nekaj letih ta delež povečati na 50 odstotkov.

V Štorah še eno skladišče

Po napovedih Jožeta Kastelica bo Kovintrade leta 2025 povečal tudi svoje skladiščne zmogljivosti v Štorah, kjer ima v neposredni bližini podjetja Štore Steel že dve veliki skladišči. Prvo je zgradil pred osemnajstimi leti, drugo leta 2020. S postavitvijo druge, 7 tisoč kvadratnih metrov velike stavbe je svoje skladiščne prostore povečal na 18 tisoč kvadratnih metrov. Odločitev je bila prava, saj je podjetje zaradi novega skladišča in nakupa strojev za razrez ter dodelavo materialov povečalo količinsko prodajo.

Kovintrade, ki ima skladišča tudi v Ljubljani in na Jesenicah, je v Štorah lastnik 40 tisoč kvadratnih metrov velikega zemljišča in ima gradbeno dovoljenje še za dve hali.

Predsednik uprave Jože Kastelic napoveduje, da bo Kovintrade leta 2025 povečal tudi svoje skladiščne zmogljivosti v Štorah, kjer ima v neposredni bližini podjetja Štore Steel že dve veliki skladišči. (Foto: arhiv podjetja)

NA KRATKO

Nove subvencije za obnovljive vire energije

Podjetja, zadrage, samostojni podjetniki in občine se lahko od ponedeljka, 6. novembra, prijavijo na nov javni razpis za subvencioniranje naložb v obnovljive vire energije. Skupno je predvidenih 85 milijonov evrov, več kot polovica je namenjena sončnim elektrarnam.

Na javnem razpisu je mogoče prejeti denar tudi za naložbe v druge obnovljive vire, na primer vetrne elektrarne ali toplotne črpalke, pa tudi za hranilnike energije. Podjetja lahko pričakujejo denar v višini do 45 odstotkov skupnih stroškov projekta, subvencija se lahko poveča do 20 odstotkov za mala podjetja in 10 odstotkov za srednje velika podjetja. Pomoč lahko dobijo projekti, ki so jih začeli izvajati marca letos in še niso končani ali pa so že končani, vendar proizvodna naprava ne obratuje oziroma še ni priključena na omrežje.

Padec izvoza

Po podatkih državnega statističnega urada je avgusta v primerjavi z enakim lanskim mesecem izvoz slovenskega blaga in storitev znatno upadel. V analitski službi GZS ob tem pojasnjujejo, da slika pri blagovni menjavi ni tako zelo črna.

Slovenija je v osmih mesecih na trge Evropske unije izvozila za 3 odstotke manjšo vrednost blaga, količinsko pa za 7 odstotkov manj. Skoraj polovica upada vrednosti izvoza, ki je znašal 580 milijonov evrov, je posledica manjše vrednosti izvoza električne energije, glavnina preostanka pa železa in jekla, nafte in naftnih derivatov ter barvnih kovin. Na drugi strani je upad izvoza vsega naštetega ublažil višji izvoz cestnih vozil medicinskih in farmacevtskih proizvodov, industrijskih strojev za splošno uporabo in strojev za posebne vrste industrije.

Festival podjetništva

Klub slovenskih podjetnikov bo prihodnji teden pripravil drugi festival podjetništva.

Več kot štirideset podjetij, ki so člani kluba, bo javnosti, zlasti mladim, odprlo svoja svoja vrata, napovedanih je devet pogovorov v različnih slovenskih krajih, osrednji dogodek bo v ponedeljek, 13. novembra, na Brdu pri Kranju. Naslov letošnjega srečanja je Naši podjetniki zmagujejo, kaj pa Slovenija. Člani kluba bodo razmišljali, kakšne sestavine mora imeti recept za uspešno državo – v čem je Slovenija dobra, česa ji manjka in kako vse njene moči povezati v zmagovito formulo, ki bo državo peljala naprej.

Kovintrade je v Kragujevcu zgradil 5 tisoč kvadratnih metrov veliko skladišče, ki mu bo omogočilo povečanje prodaje ne samo na srbskem trgu, ampak tudi v Bosni in Hercegovini ter na zahodu Romunije. (Foto: arhiv podjetja)

Tudi na Celjskem več brezposelnih

Oktober se je število brezposelnih oseb, predvsem zaradi iskalcev prve zaposlitve, povečalo. V državi je bilo registriranih 47.232 brezposelnih oseb, kar je 2,7 odstotka več kot septembra in še vedno 10,9 odstotka manj kot v lanskem oktobru, so sporočili iz republiškega zavoda za zaposlovanje. V oktobru so več brezposelnih zabeležili tudi v celjski in velenjski območni službi zavoda.

Po podatkih republiškega zavoda za zaposlovanje se je oktobra prijavilo 6.912

brezposelnih oseb, kar je 42 odstotkov več kot mesec prej in približno odstotek več kot oktobra lani. Med njimi je bilo 2.458 iskalcev prve zaposlitve, malo manj jih je pristalo na zavodu zaradi izteka zaposlitve za določen čas, 53 je bilo stečajnikov, 762 presežnih delavcev. V primerjavi z lani je bilo presežnih delavcev in tistih, ki so delo izgubili zaradi stečaja, več. Oktobra se je uspelo zaposliti 3.370 na zavodu prijavljenim osebam, kar je za petino manj kot septembra in tudi manj

kot oktobra lani. Med njimi je bilo največ tajnikov, prodajalcev in delavcev za preprosta dela v predelovalnih dejavnostih.

Konec oktobra je bilo v celjski območni službi registriranih 5.472 brezposelnih oseb, kar je 2,6 odstotka več kot septembra in 10 odstotkov več kot oktobra 2022. Manj kot v celjski se je minuli mesec zvišala brezposelnost na območju savinjsko-šaleške in koroške regije. V velenjski območni službi so konec oktobra v svojih evidencah imeli 3.051 oseb,

kar je odstotek več kot konec septembra in 8,5 odstotka manj kot oktobra lani.

Delodajalci v vsej državi so oktobra zavodu sporočili malo več kot 12.600 prostih delovnih mest. Še vedno najbolj povprašujejo po delavcih za preprosta dela pri visokih in nizkih gradnjah, primanjkuje čistilcev in strežnikov v uradih, hotelih in drugih ustanovah, delavcev za preprosta dela v predelovalnih dejavnostih, iščejo tudi voznike vlačilcev in težkih tovornjakov, varilce, prodajalce in strokovne delavce v zdravstvu. JI

150 let celjskega Hotela Evropa

Dnevna soba mesta

Celjski Hotel Evropa se ponaša s 150-letno tradicijo in naj bi bil najstarejši hotel v Sloveniji. Za Celjane je bil od nekdaj sinonim za odličnost in tradicijo ter pomemben del dogajanja v mestu, kraj srečevanja in druženja, kot je dejal celjski župan Matija Kovač na predstavitvi dogajanja ob visokem jubileju. Tega je družba Eurotas hoteli, v katero sodi poleg Evrope še šest hotelov v različnih krajih Slovenije, obeležila tudi z dokumentarnim filmom o bogati preteklosti tega dragulja, kot se je slikovito izrazil direktor omenjene hotelske verige Aleksander Pinter.

TATJANA CVIRN

»Zgodovinska dejstva in strast do hotelirstva smo ovekovčili v filmu, da bodo Celjani in tudi zaposleni videli, da imamo opravka z legendarno Evropo, kjer se je začela tudi zgodba verige Eurotas hotelov. Podjetje se širi in raste, jedro pa ostaja Hotel Evropa,« je dejal Aleksander Pinter. Vsi, ki jih zanima filmska zgodba o

hotelu, si jo bodo lahko brezplačno ogledali od petka do nedelje v Kinu Union in tudi sami obudili kakšen lep spomin iz preteklosti.

Kot je poudaril Pinter, Evropa ni le hotel s štirimi zvezdicami, ampak je to tudi dnevna soba Celjank in Celjanov. »Kavarna je duša hotela, njena višnjeva torta pa je zaslovela po vsej Sloveniji. To tradicijo želimo

Hotel Evropa predstavlja 150 let tradicije hotelirstva v Celju. (Foto: TC)

Aleksander Pinter: »Hotel mora biti tudi motor dogajanja v mestu in spodbuda drugim gostincem in trgovcem, da bo staro mestno jedro živelo celo leto, ne le ob nekaterih uspešnih dogodkih.«

O jubileju so na novinarski konferenci, ki sta jo organizirala Zavod Celeia Celje in podjetje Eurotas hoteli, govorili (z leve) Borut Batagelj, Matija Kovač in Aleksander Pinter. (Foto: TC)

nadaljevati, kar je mogoče le s pravo ekipo, ki to dela s srcem in z dušo,« je prepričan Pinter, čeprav priznava, da v teh časih ni lahko reševati kadrovskega primanjkljaja v gostinstvu in turizmu. V celotni družbi je zaposlenih dvesto ljudi, petdeset je zunanjih sodelavcev. Glede na sezono, večina nočitev je med majem in septembrom, kombinirajo prisotnost zaposlenih. Od deset do 15 odstotkov je tuje delovne sile, večina tujcev prihaja iz republik nekdanje Jugoslavije.

Brez tujih delavcev ne bi šlo

»Želimo, da bi se spremenila miselnost, da delo v turizmu pomeni, da se moraš odpovedati normalnemu življenju. Kot delodajalci lahko spremenimo pogoje, a kljub temu ne moremo zagotoviti le domačih delavcev. Ponujamo jim možnost razvoja, letos smo na primer ustanovili interno akademijo, kjer poleg rednega izobraževanja nudimo dodatna usposabljanja tistim sodelavcem, ki se v osnovi niso izšolali

Od Dunaja do Evrope

Dr. Borut Batagelj, direktor Zgodovinskega arhiva Celje, je na osnovi arhivskega gradiva ugotovil pomembne povezave med razvojem hotelirstva v mestu in spremembami v družbi. Nemško ime Hotel Stadt Wien (mesto Dunaj) je konec 19. stoletja nakazovalo nemški značaj Celja v tistem času. »Zelo pomembno obdobje za hotel je bilo med obema vojnoma. Takrat se je kakovostno dvignil nad druge ponudnike. V tridesetih letih, ko je bilo v Celju v devetih hotelih 160 sob, je bila Evropa s 35 sobami največji hotel v mestu z najbolj imenitnimi sobami. Vse so imele tudi toplo vodo, kar je bilo za tiste čase nekaj posebnega.«

Leta 1919 je vodstvo državne policije zapovedalo, da mora hotel dobiti bolj mednarodno ime, in takrat je postal Evropa. V tistem času je bil tudi središče družabnega življenja, saj je bil odprt do enih zjutraj. »Hotel je bil konec osemdesetih in v začetku devetdesetih let prejšnjega stoletja tudi prostor zaznavanja procesov demokratizacije – v njem so se vrstili Celjski večeri, ki so prinašali pogovore z najvišjimi predstavniki takratnega političnega vrha v Jugoslaviji,« je Batagelj povzel zgodovino hotela.

za delo v tej panogi. Opažamo, da se mnogi tuji delavci dolgočasno vidijo v tem okolju in tem v okviru naše akademije omogočimo tudi učenje jezika, kar je pomembno zlasti pri osebju, ki ima stik z gostom,« pravi Pinter.

Hotel sam že izvaja nekaj prenov, župan pa je napove-

dal, da se bo kmalu začela tudi obnova Razlagove ulice, ki je tudi edina cestna povezava do hotela. Tako naj bi se še izboljšala dostopnost do hotela, v razvoj katerega je družba usmerila vse vire po prodaji Hotela Celeia, da bi v Evropi ustvarila še višjo raven ponudbe.

So Ptujčani izgubili bitko za Mejo?

Poleti 2020 je podjetje Altius s Ptuja na dražbi od propadle celjske poslovne skupine PSZ za 600 tisoč evrov kupilo delnice Meje in postalo njen 96-odstotni lastnik. A je to lastništvo ostalo le na papirju. Družba za upravljanje terjatev bank, ki je največja upnica šentjurske družbe, je kmalu po lastniški spremembi vložila predlog za uvedbo upniške prisilne poravnave, ki ga je sodišče tudi sprejelo, ob tem ji je v Meji prepustilo tudi vodenje poslov. Pred kratkim je sodišče upnike pozvalo, naj glasujejo o prisilni poravnavi in tudi o tem, ali bodo svoje terjatve pretvorili v lastniške deleže. To pomeni, da bo Altius, ki že ves čas poskuša dokazati, da uvedba prisilne poravnave ni bila upravičena, najverjetneje izgubil šentjursko podjetje.

Slovenski državni holding, h kateremu se je konec lanskega leta pripojila Družba za upravljanje terjatev bank (DUTB), bo torej najverjetneje postal lastnik druge največje farme jajc v Sloveniji. Ker je največji upnik Meje, bo namreč pri odločitvi o potrditvi prisilne poravnave in o pretvorbi terjatev obveljala njegova beseda.

DUTB je že leta 2021 kot edina ločitvena in največja navadna upnica sprejela sklep o izvedbi finančnega prestrukturiranja. Po njenem predlogu naj bi v Meji za pokrivanje stare izgube izvedli poenostavljeno zmanjšanje osnovnega kapitala v višini 1,9 milijona evrov ter s tem razveljavili vse sedanje delnice. To z drugimi besedami pomeni, da bodo razlastili podjetje Altius. Ptujčani kljub svojemu lastništvu niso mogli v Meji ničesar narediti, ne imenovati svojega

direktorja in nadzornega sveta ne podjetja voditi tako, kot so si ob nakupu delnic zažrtali. Slaba banka je pravico do vodenja podjetja zelo izkoristila in je v minulih treh letih v Meji večkrat zamenjala člane nadzornega sveta ter tudi direktorje. Letos je na čelo podjetja postavila že četrtega.

Hkrati s poenostavljenim zmanjšanjem osnovnega kapitala bi v Meji izvedli povečanje osnovnega kapitala s pretvorbo terjatev v kapital-ske deleže. Navadni upniki bodo eno delnico dobili za vsakih sto evrov svoje terjatve, ločitveni upniki za vsakih 75 evrov. Povečanje osnovnega kapitala bo uspešno, če bodo upniki v deleže pretvorili za najmanj 3,5 milijona evrov svojih terjatev. Slaba banka je načrt finančnega prestrukturiranja pravzaprav pripravila sama zase, saj je jasno, da bo glede na to, da je

največja upnica, tudi edina možna prihodnja lastnica. Oziroma bo novi lastnik zdaj Slovenski državni holding.

SDH ne želi dodatnih sporov

DUTB je v svojem predlogu za uvedbo prisilne poravnave navedla, da Mejo bremenijo tri vrste zapadlih terjatev – iz kreditnih pogodb, ki jih je sklenila sama, iz nepplačanih poroštev ter iz domnevnega prenosa terjatve na drugo osebo. V Altiusu že ves čas trdijo, da obstajajo samo terjatve iz kreditnih pogodb. Ob tem navajajo, da je Meja vse svoje obveznosti, ki ji jih je nalogala leta 2015 sklenjena pogodba o finančnem prestrukturiranju, izpolnjevala do uvedbe upniške prisilne poravnave. Od takrat tega ni več mogla zaradi nasprotovanja prisilnega upravitelja.

Potem ko je sodišče že pozvalo upnike, naj glasujejo o potrditvi prisilne poravnave

in se izjasnijo, koliko terjatev bodo pretvorili v kapital, so pravni zastopniki SDH sporočili, da je stečajni upravitelj PSZ (prejšnje lastnice Meje) že lani terjatve družbe Hyundai auto Beograd pobotal s terjatvami, ki jih je celjska družba imela do beograjske. Del teh terjatev je bilo tudi posojilo, za katero je kot porok jamčila Meja in ki jih je na seznam svojih terjatev do Meje uvrščal SDH. V Slovenskem državnem holdingu sicer menijo, da pobotanje ni veljavno, a ker ne želijo dodatnih sporov, ki bi še bolj zavlekli postopek prisilne poravnave v Meji, so se glasovalnim in drugim pravicam, ki izhajajo iz tega dela terjatev, odrekli. V kapital tako namestijo pretvoriti navadne terjatve v višini 3,6 milijona evrov.

Edina rešitev – dogovor

Pravni zastopnik družbe Altius odvetnik Kristijan Kontarščak pravi, da se je s tem, ko je SDH umaknil del terjatev

do Meje, v postopku prisilne poravnave marsikaj spremenilo. »Podjetje nima več negativnega kapitala in pogojev za pretvorbo terjatev ni več,« opozarja. Na sodišče bo zato poslal pritožbo, kakšna bo odločitev sodnice, ki vodi postopek, pa je težko predvideti. Kristijan Kontarščak je zaradi tega, kako sodišče odloča v postopku prisilne poravnave v Meji, zelo razočaran. Sodišču očita, da ni pripravilo nobene načrta, kako bo vodilo postopek. »Postopek prisilne poravnave v Meji je najdaljši, kar jih poznam. Moral bi biti kratek in podjetje čim prej odrešiti finančnih težav, da bi spet lahko normalno delalo. Temu so prisilne poravnave tudi namenjene. V tej zgodbi je zato v najslabšem položaju že močno izčrpano šentjursko podjetje,« pravi Kontarščak, ki je prepričan, da je edina rešitev v tem skoraj tri leta trajajočem dokazovanju, kdo ima prav, dogovor.

JJ

SAVINJSKA REGIJA – Za zamude so kriva tudi številna dela na progah

Vozi me vlak ... hitreje

Oktobra so oteževala promet gradbena dela na progi med Celjem in Grobelnim in na železniški postaji Šentjur, kjer se končuje urejanje postaje in tirov. Kmalu bo na voljo nov otočni peron z nadstrešnico in s posebnim dostopom po podhodu. Prav tako bodo urejeni parkirišča in kolesarnica. (Vizualizacija nove postaje, foto: Drsi)

Niso redki zapisi na družbenih omrežjih, v katerih se potniki, ki so potovali z vlakom, pritožujejo zaradi zamud, vmesnih presedanj na avtobuse ... Potovanja tako trajajo precej dlje, kot so mislili, zato sta jeza in slaba volja upravičeni. Zaradi del in predvidenih različnih zapor je pogosto tudi združevanje vlakov. Tudi zato se je treba za potovanje z vlakom opremiti z veliko potrpljenja.

TATJANA CVIRN

To potrjujejo tudi v vodstvu Slovenskih železnic, kjer pravijo, da se je država kot lastnica javne železniške infrastrukture v zadnjem času pospešeno lotila vzdrževalnih del in prenove. Zato prihaja do ovir, ki zahtevajo

Dela in spremembe v prometu, ki so znane pred začetkom voznorednega obdobja, lahko železnice vključijo v vozni red. Tista dela, ki prav tako vplivajo na promet in zaradi narave ne morejo biti znana prej (npr. kratkotrajnejše

prinašajo na dolgi rok boljše možnosti za javni železniški promet,« dodajajo.

Mednarodni vlaki

Težave so tudi v mednarodnih povezavah, kjer za zamude slovenskih vlakov nimajo največjega razumevanja. V začetku septembra je zakrožila vest, da do 9. decembra ne bo več neposredne povezave vlaka EC 212/213 do Frankfurt (treba je prestopiti v Beljaku) ter neposredne povezave med Ljubljano in Dunajem pri vlaku EC 158/159, kjer je potreben prestop v Gradcu. Na vprašanje, kdaj bo težava rešena, v SŽ odgovarjajo: »Obe povezavi sta še vedno na voljo. Med Ljubljano in Dunajem je vsak dan 16 povezav, od tega dve z direktnima vlakoma. Med Ljubljano in Frankfurtom je vsak dan na voljo devet povezav.« Menijo, da prestopanje ne bo bistveno

vplivalo na število potnikov v mednarodnem prometu, saj se je to zadnja leta povečalo. Prav tako se je povečalo število prepeljanih potnikov iz Avstrije v Slovenijo in obratno. Povezave z Avstrijo naj bi izboljšala še vpeljava novih potniških vlakov Stadler, za katere teče postopek pridobivanja dovoljenj za vožnjo tudi po avstrijskem omrežju. »S hrvaškimi železnicami in SŽ – Infrastrukturo pripravljamo ukrepe, da bodo zamude do konca leta manjše, ter upamo, da bomo z novim voznim redom decembra ponovno vzpostavili direktno povezavo vsaj za vlak EC 158/159 do Dunaja. Zaradi načrtovanih del na ljubljanskem železniškem vozlišču in začetka gradbenih del v okviru projekta Emonika bo v naslednjem letu verjetno težje vzpostaviti direktne vlakovne povezave skozi Ljubljano.«

Podatki Slovenskih železnic govorijo, da je lani povprečna zamuda vlakov na 100 km poti znašala štiri minute. Od januarja do julija letos je bila ta na enaki razdalji 5,6 minute zaradi omenjenih del na progah.

vpeljavo počasnih voženj mimo gradbišč in organizacijo nadomestnih prevozov. Težava je tudi prepustnost na posameznih odsekih prog. Predvsem velika je omejitev na enotirnih progah, kjer so še bolj omejene možnosti križanj z nasproti vozečimi vlaki. Vse to pomeni odmik od voznih redov vlakov oziroma zamude.

zapore in nadomestni prevoz po cesti), pa na železnicah sporočajo najmanj 15 dni pred začetkom sprememb. Prebirati jih je mogoče na spletni strani Slovenskih železnic.

»Ne zamujajo vsi vlaki, seveda pa si želimo, da bi imeli pogoje, da ne bi zamujal noben vlak,« pravijo na Slovenskih železnicah. »A žal so zamude neizogibne, naložbe pa

V novem naložbenem ciklusu je predviden nakup dvajsetih novih sodobnih klimatiziranih potniških vagonov in štirih večsistemskih lokomotiv, s katerimi se bodo SŽ lahko boljše vključile v mednarodno ponudbo vlakovnih povezav, tako z dnevnimi kot z nočnimi vlaki. Lokomotive in potniške vagoni pričakujejo v letu 2026.

Projekt za ženske

CELJE – Projekt Ewa, ki ga sofinancira Evropska komisija, nagovarja ženske, da bi pridobile različna znanja, veščine in kompetence ter tako postale uspešnejše v družbi. V ta namen ponuja tudi Ljudska univerza Celje (Luc) nekatera brezplačna usposabljanja. Že v soboto se bodo lahko ženske udeležile prvega sklopa izobraževanja o tem, kako bolje komunicirati.

Projekt je v osnovi namenjen temu, da bi se ženske bolj aktivno vključile v politično življenje. A kot pravijo v Lucu, so znanja, ki jih lahko pridobijo v tem projektu, koristna tudi v vsakodnevem življenju, pri gradnji kariere in za bolj dejavno vlogo v družbi.

Nosilec projekta je Oddelek za sociologijo Filozofske fakultete UM, partnerja sta poleg Luca še ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ter Inštitut za politični menedžment. Pred projektom je fakulteta na osnovi ankete ocenila, katera znanja bi ženske želele pridobiti, partnerji pa so pripravili program.

V Celju bo tako v soboto prvi del izobraževanja z Natašo Briški o komunikaciji, ki nam manjka v vsakodnevem življenju. Aktivistka Urša Zgojznik bo 14. novembra na Zoomu govorila o tem, kako lahko ženska združi kariero in zasebno življenje. Dr. Andrej Lukšič bo 22. novembra na fakulteti v Mariboru in v prenosu na Zoomu govoril o politiki in zeleni državi. Organizatorji priporočajo, da se tisti, ki jih teme zanimajo, prijavijo na elektronski naslov rebeka.decman@lu-celje.si

TC

Martinova sobota v mestu

CELJE – Zavod Celeia Celje pripravlja na Martinovo soboto prvič celodnevno enološko-gastronomsko dogajanje v središču mesta.

V sodelovanju z družino Vin. CE, s Hotelom Evropa in z drugimi partnerji se bo na Krekovem trgu predstavilo petnajst vinarjev iz različnih delov Slovenije. Njihovo ponudbo bodo dopolnili ponudniki domačih dobrot. Prireditev z imenom Dobrodošlo vino ne bo namenjena le druženju, ampak bo obujala običaje, povezane s prihodom mladega vina.

Dopolodne bo mimohod Združenja slovenskega reda viteзов vina. Sledil bo promenadni koncert Harmonikarskega orkestra Glasbene šole Celje s solisti in z dirigentom Tomažem Marčičem. Opoldne bo Tadej Linasi, župnik celjske župnije sv. Danijela, opravil tradicionalni krst mošta, sledili bodo degustacije, vodstvo s sommelierjem ter pokušina domačih dobrot. V Hotelu Evropa bodo poskrbeli za toplo ulično kulinariko. V popoldanskem delu programa bo koncert Andreja Šifrerja, v dvorani Kina Union bo brezplačno na ogled dokumentarni film o Hotelu Evropa in 150. obletnici hotelirstva v Celju. Zvečer bodo tudi v nekaterih celjskih gostilnah ponudili poseben Martinov jedilnik.

TC

Prenova vile se končuje

CELJE – Družba Nepremičnine Celje te dni zaključuje prenovo vile v Vodnikovici ulici, kjer bo prihodnje leto na voljo dvanajst novih oskrbovanih stanovanj za starejše.

Izvajalec zaključuje fasaderska dela, v notranjosti pa delavci urejajo strojne in električne instalacije ter izvajajo zaključna obrtniška dela. Spomladi, ko bodo dela predvidoma končana, bo objavljen razpis za dodelitev oskrbovanih stanovanj v najem.

Projekt financira Evropska unija v okviru načrta za okrevanje in odpornost in naj bi prispeval tudi k oživitvi starega mestnega jedra in kulturne dediščine.

TC

ROGATEC – Predstavili napredek umeščanja vetrnih elektrarn

Eni za izkoriščanje vetra, drugi proti

Dravske elektrarne Maribor želijo na grebenu Macelja postaviti pet vetrnih elektrarn – tri so predvidene na območju občine Rogatec, dve na območju občine Žetale. Župan Rogatca Martin Mikolič pravi, da so občani in predstavniki občinskega sveta umeščanju elektrarn, ki naj bi na leto proizvedle približno 90 gigavatnih ur električne energije, naklonjeni. Občina od vlagatelja pričakuje letno nadomestilo za izrabo prostora in boljše urejene lokalne ceste. Nekoliko drugačen pogled na umeščanje elektrarn ima sosednja občina Žetale.

TINA STRMČNIK

Dravske elektrarne Maribor (Dem) začetek gradnje vetrnih elektrarn, ocenjene na približno 50 milijonov evrov, načrtujejo v letu 2026. Še letos naj bi pridobile vse strokovne podlage, ki so pogoj za izdelavo okoljskega poročila. »Strokovne podlage identificirajo in omejujejo vsa tveganja, ki lahko vplivajo na ljudi, rastlinske in živalske habitate ter na okolje kot celoto,« so sporočili iz podjetja.

Dem se je za postavitev vetrnih elektrarn na grebenu Maceljske gore odločil po analizi meritev vetra, ki jih je v mejnem območju občin Žetale, Rogatec ter Republike Hrvaške izvajal leto dni. Analiza zbranih podatkov je pokazala, da je mesto primerno za energetske izrabe vetra, zato je ministrstvu za infrastrukturo posredoval pobudo za umeščanje Vetrne elektrarne Rogatec v prostor.

Pričakujejo nadomestilo

Župan Občine Rogatec meni, da vlagatelj o svoji nameri postavitev elektrarne dobro obveščajo javnost. Namera je bila pred leti predstavljena na občinski spletni strani, o njej so poročali mediji, občani so bili po prepričanju Mikoliča z vsem seznanjeni. »Tako so se lahko odzvali in sporočili, kaj si mislijo o predvidenih mestih elektrarn. Nekateri so izrazili svoje mnenje, nasprotovanj ni bilo, tudi občinski svet je pozdravil namero tega energetskega podjetja.«

Postavitev enega agregata je predvidena v bližini ene od domačij, o postavitvi se lastnik domačije usklajuje z vlagateljem. Naslednja bližnja stavba, ki bo v bližini enega od agregatov, je od predvidenega mesta njegove postavitve oddaljena približno 600 metrov, je še povedal župan.

Že pred časom je za naš medij omenil, da občina od te naložbe pričakuje nadomestilo, ki bi lahko znašalo približno od 200 do 300 tisoč evrov letno. Točna višina sredstev bo določena glede na Uredbo o nadomestilu za izrabo prostora za proizvodno napravo na veter. Uredba velja od aprila lani in določa način izračuna

vrednosti, ki jo mora proizvajalec električne energije letno plačati občini, v kateri postavi vetrno elektrarno. Pristojni nadomestilo odmerijo za preteklo leto po triodstotni stopnji od vrednosti osnove. Osnova je celoletni prihodek, ki ga zavezanec prejme od proizvodnje električne energije iz vetrne energije njego-

vih posameznih proizvodnih naprav.

Župan Rogatca je pojasnil, da se je tehnologija vetrnih elektrarn v zadnjih letih precej spremenila. Medtem ko je bilo najprej predvideno, da bodo stebri posamezne vetrne elektrarne visoki 165 metrov, bo po novem njihova višina 115 metrov. Po besedah Mikoliča bo izziv, kako vse sestavne dele pripeljati do mesta postavitve. V ta namen bo treba razširiti in obnoviti nekatere lokalne ceste. Tovrstna ureditev pa bo, kot meni župan, dobrodošla za lokalno skupnost.

V Žetalah nezadovoljni

Župan Žetal Anton Butolen pa pravi, da tamkajšnja občina soglasja za postavitev vetrnih elektrarn ne bo dala. »Dem so

državno podjetje, energetika pa je za državo zelo pomembna. Zato smo želeli, da skupaj z ministrstvi rešimo nekatere probleme iz našega lokalnega okolja, vendar pri naših pobudah nismo bili uspešni,« je pojasnil. Dodal je še: »Ne vem, zakaj bi dali soglasje državnim naložbam, če po drugi strani njena ministrstva ne slišijo naših pobud. Kmetijsko ministrstvo nam ne dovoli uporabe 80 arov zemljišč za obrtno cono, čeprav smo zagotovili dodatna zemljišča. Direkcija za vode nam ne dovoli gradnje parkirišča, čeprav izdelovalec vodne študije glede tega ne vidi ovir. In takih težav je v naši občini še veliko.«

Občina Rogatec je naklonjena postavitvi vetrnih elektrarn na območju Maceljske gore, župan sosednje Občine Žetale pa pravi, da ta občina soglasja za njihovo postavitev ne bo dala. Fotografija je simbolična. (Foto: Pixabay)

Župan Rogatca Martin Mikolič: »Manjši del naših občanov bo iz svojih domov videl vetrnice in elektrarne. Slednje bodo verjetno bolj vidne občanom sosednje občine Žetale.«

O predlogu občinskih financ

ROGAŠKA SLATINA – Občinski svet se je seznanil s predlogom proračuna za prihodnje leto. Po besedah župana mag. Branka Kidriča je bil pri pripravi omenjenega dokumenta precejšen izziv iskanje ravnotežja med željami in zmožnostmi.

Razlika med višino letošnjih prihodkov občine in prihodkov, načrtovanih v prihodnjem letu, znaša kar 2,5 milijona evrov. »Na prihodkovni strani lahko na primer izpostavim nezadosten dvig povprečnine. Medtem ko je občina za leto načrtovala 300 tisočakov prihodkov od odprodaje stvarnega premoženja, prihodnje leto podobnih prihodkov ne pričakujemo. Zmanjšuje se tudi višina sredstev, ki jih bo občina prihodnje leto prejela za tako imenovano razvojne razlike občin. Samo na ta račun bomo imeli milijon evrov manj za naložbe.« Kidrič je pojasnil, da bo občina po drugi strani morala več denarja, in sicer 685 tisoč evrov, nameniti za večje fiksne materialne stroške – za dvig plač v javnih zavodih, napredovanja in dražje energente. »Za plačilo teh obveznosti nimamo nobenega vira, kar pomeni, da posegamo v lastne prihodke in zmanjšujemo možnosti za naložbe.«

Pozornost projektni dokumentaciji

Po predlogu proračuna, kjer je predvidenih 13 milijonov evrov prihodkov, bo za naložbe ostalo 4,5 milijona evrov. Občina bo skušala denar nameniti za pravo projektno dokumentacijo za enajst projektov. Tako želi biti pripravljena, da bo lahko sodelovala na morebitnih razpisih za pridobitev sofinanciranja. Veliko denarja bo namenila za izdelavo občinskih podrobnih prostorskih načrtov ter za spremembe oz. dopolnitve občinskega prostorskega načrta. Več sredstev bo namenila za mlade, in sicer bo zanje skušala zagotoviti nove prostore, za področje dela z mladimi predvideva novo zaposlitev ene osebe za polovični delovni čas. Med prednostnimi nalogami v prihodnjem letu bo razširitev pokopališča sv. Trojica. Občina bo povečano pozornost namenila še sanaciji plazov. »V tem trenutku že saniramo plaz Kamence in obnavljamo odsek ceste Pristavica-Kamence. Končana je projektna dokumentacija za plaz na odseku Ravno-Cerje, naročili smo še projektno dokumentacijo za obnovo mostu v Spodnjem Sečovem, ki je bil močno poškodovan v letošnjem neurju.«

TS

Kaj bo z mejnim prehodom?

ROGATEC – Z vstopom Hrvaške v šengensko območje letos januarja je policija zapustila mejne prehode z omenjeno državo. Občina Rogatec se zato zanima za uporabo stavbe, kjer je delovala mejna policija.

Stavbe na mejnih prehodih so marsikje montažne, v Rogatcu pa je bila pri mejnem prehodu po osamosvojitvi zgrajena nova stavba, ki so jo uporabljali policisti in cariniki. Stavba je trenutno prazna. Ker je dobro vzdrževana, se občina z Ministrstvom RS za notranje zadeve dogovarja o možnost uporabe. »Dobili smo informacije, da bi lahko stavbo najeli, imeli smo tudi ogled, dva prostora bi ostala namenjena uporabi policije. Ker je na nekaterih mejnih prehodih spet uvedeno varovanje južne meje, je vprašanje, ali bo do uresničitve ideje prišlo,« je pojasnil župan Občine Rogatec Martin Mikolič.

TS

Skrbijo za prihodnost

KOZJE – Občina je pred dnevi pripravila srečanje z družinami novorojenčkov. Županja Milenca Krajnc je v tamkajšnjem večnamenskem centru sprejela 27 družin.

»Srečanje z družinami novorojenčkov je lep dogodek, tokrat je bilo med nami 17 deklic in 10 dečkov,« je povedala županja in dodala, da občina omenjene družine po sklepu občinskega sveta že več let obdaruje s prispevkom v višini 300 evrov in s sadiko visokodebelnega sadnega drevesa iz Kozjanskega parka. Občina se trudi, da bi bilo bivalno okolje za mlade družine kar se da prijazno. V letošnjem letu je med drugim namenu predala prizidek Vrtca Zmajček, s čimer je omogočila predšolsko varstvo vsem otrokom iz občine. Mlade družine, ki se odločijo za gradnjo doma v občini Kozje, so upravičene tudi do subvencije komunalnega prispevka. Občina med drugim gradi stanovanja za mlade družine in se trudi tudi za dobre pogoje še na drugih področjih. Županja je med drugim omenila, da imata tako Osnovna šola Kozje kot Osnovna šola Lesično nadstandardne programe.TS

Sofinanciranje za inkubator

PODČETRTEK – Vlada je v veljavni načrt razvojnih programov uvrstila projekte za gradnjo ali širitev ekonomsko-poslovne infrastrukture na obmejnih problemskih območjih v letih 2023 in 2024. Med njimi je tudi Inkubator Podčetrtek.

Občina želi pod okriljem inkubatorja urediti prostor za prodajo domačih izdelkov oz. tržnico, prostor za mlada podjetja in večnamenski prostor, ki bo namenjen podjetniškim vsebinam. Na razpisu, namenjenem gradnji novih ali razširitvi obstoječih ekonomsko-poslovnih center inkubatorjev, je pridobila 1,6 milijona evrov. Za gradnjo je izbrala podjetje Ges in z njim sklenila pogodbo v vrednosti 3,2 milijona evrov. »Inkubator že gradimo, zgrajen pa mora biti predvidoma do septembra prihodnje leto,« je dejal tamkajšnji župan Peter Misja.

TS

Tako dobro obiskana je bila Mozirska koča konec julija letos, ko jo je Planinsko društvo Mozirje uradno odprlo. Trenja med njim in Vetrihovo so nastala le kratek čas po odprtju koče. (Foto: arhiv NT/Bina Plaznik)

MOZIRJE – Koča ostaja zaprta, kdo bo nov najemnik?

Oskrbnica Mozirske koče razočarana odšla

Letošnji oktober je završalo po družbenih omrežjih. Oglasili so se v prvi vrsti planinci, ki so se po vzponu na Golte želeli okrepčati v nedavno zgrajeni novi planinski koči, a so bila njena vrata zaklenjena. Dosedanja najemnica Alenka Vetrih je konec septembra predčasno prekinila pogodbo. Komaj zgrajena koča tako ostaja zaprta. Razlog naj bi bila nesoglasja med Vetrihovo in Planinskim društvom Mozirje.

ŠPELA OŽIR

Njegovi člani niso oklevali. Takoj ko so izvedeli, da je planinska koča ostala brez najemnika, so objavili razpis za novega oskrbnika. Ta se je končal konec oktobra. Nanj se je prijavilo šest ponudnikov. Nekaj je okoliških gostincev, nekaj tudi od drugod. Predsednik planinskega društva Boštjan Goličnik je povedal, da z njimi zdaj potekajo intenzivni pogovori.

Nov najemnik, s katerim bo pogodba sklenjena do marca 2025, naj bi bil znan v 14 dneh. Kot je še dodal, želijo, da bi izbrani oskrbnik začel zagotavljati ponudbo čim prej. Gostinski del koče je namreč pripravljen in zgolj še čaka, da zaživi.

Nerešljiva trenja

Odločitev dosedanje najemnice Alenke Vetrih, ki je v

Alenka Vetrih s partnerjem, ko je še skrbela za gostinsko ponudbo na Golteh. (Foto: osebni arhiv)

tej vlogi prišla na Mozirsko kočo pred približno tremi leti in pol, je presenetila marsikoga. Veljala je za priljubljeno in zvesto oskrbnico. Vztrajala je tako v času »ko-

rone« kot po požaru koče, ko je gostinsko ponudbo dve leti in pol zagotavljala v bližnji koči reševalcev. »Takrat smo stopili vsi skupaj. Po najboljših močeh smo pomagali pri

»Nova koča, a vendar kup stvari, ki niso delovale. Po več klicih na Planinsko društvo Mozirje in kljub prošnjam, naj se stvari uredijo za normalno delovanje, je komunikacija med nami in društvom ugasnila,« je zapisala Alenka Vetrih.

zbiranju finančnih sredstev, orodja, zaščitnih sredstev, da se je lahko čiščenje začelo. V nadomestni koči smo delovali enako kot v stari. Nudili hrano, pijačo in zavetje ter promovirali Mozirsko kočo. Prodajali smo majice in kadar so bile različne delovne akcije, smo delavcem in prostovoljcem večkrat brezplačno ponudili malico in pijačo,« je na družbenem omrežju zapisala Alenka Vetrih, ki sicer prihaja iz Pake pri Velenju.

Nova Mozirska koča je rasla in letos poleti je le končno prišel dan njenega odprtja. »Dolgo nismo vedeli, ali sploh bomo oskrbniki mi ali bo kočo dobil kdo drug. Malo pred odprtjem so me poklicali, naj pridem podpisat pogodbo samo za osem mesecev. Podpisala sem jo, čeprav sem imela ves čas občutek, kot je bilo tudi na odprtju vidno, da nekako nismo zaželeni,« je še zapisala Vetrihova in dodala, da so se po odprtju iz dneva v dan pojavljale težave. »Nova koča, a vendar kup stvari, ki niso delovale. Po več klicih v Planinsko društvo Mozirje in kljub prošnjam, naj se stvari uredijo za normalno delovanje, je komunikacija med nami in društvom ugasnila.«

Razplet presenetil marsikoga

Vetrihova se je odločila, da bo s 30. septembrom svojo gostinsko zgodbo na Golteh končala in se pod blagovno znamko Lenčkine dobrote posvetila peki piškotov ter peciva. Spomladi želi poiskati novo kočo. Njena odločitev je presenetila marsikoga. Tudi župana Občine Mozirje Ivana Suho-

veršnika in marsikaterega občinskega svetnika. Tudi zato, ker so bili obiskovalci do zdaj z njeno ponudbo zadovoljni. Na občinskem svetu so se slišali pomisleki, zakaj bi nekdo nekaj spremenil, če je do zdaj dobro delovalo.

Suhoveršnik upa, da bo planinsko društvo čim prej izbralo novega najemnika. »Malo nerodno je, da smo bili še letos poleti vsi veseli in smo hvalili drug drugega za donacije. Kmalu zatem pa je koča zaprta. Upam, da se bo to čim prej spremenilo in da bo planinsko društvo našlo oskrbnika, ki bo dal koči ponovno življenje.«

Ponagajala povodenj

Predsednik Planinskega društva Mozirje Boštjan Goličnik pravi, da so člani društva prebrali zapis Vetrihove, a v medijih ne želijo prati umazanega perila. A so bili tudi sami nad njenim odhodom zelo presenečeni. V prvih mesecih po odprtju so se pojavile težave z dobavitelji, predvsem v kuhinji, kjer niso bili vsi naročeni predmeti pravilno dostavljeni. A kot pravi Goličnik, so zdaj te težave že odpravljene.

Večji izziv predstavljajo sobe v koči. Pri njihovem opremljanju jim je nekoliko ponagajala povodenj. Zaradi tega je prišlo do zamude pri izdelavi in dostavi pohištva za kočo. Mizarju, ki je izdeloval pohištvo, je poplava odnesla izdelke, zaradi česar se je zavlekel dobavni rok. Goličnik ob tem dodaja, da je še sreča, da so ravno v mrtvi sezoni, zaradi česar škoda zaradi zaprtja ni tako velika.

Ivan Suhoveršnik: »Malo nerodno je, da smo bili še letos poleti vsi veseli in smo hvalili drug drugega za donacije. Kmalu zatem pa je koča zaprta.«

Predstavitve Slovenske vojske v Celju

CELJE – Slovenska vojska tudi letos na celjskem sejmišču pripravlja promocijsko prireditev V službi domovine. Začetek dogajanja je bil včeraj, 8. novembra, končalo se bo to soboto. Prireditev je v prvi vrsti namenjena dijakom in dijakinjam, ki jo bodo obiskali v okviru predmeta aktivno državljanstvo, in tistim, ki so letos z dopolnitvijo 18 let in vpisom v vojaško evidenco postali vojaški obvezniki. V času sejemskega dogajanja so na prireditve vabljeni tudi vsi drugi, ki se želijo s pripadniki Slovenske vojske srečati v živo. Prireditev organizirajo tretjič.

Na celjskem sejmišču vojska predstavlja vojaške poklice, oborožitve, sredstva in vojaško opremo, ki jo slovenski vojaki uporabljajo za izvajanje svojih nalog. Pred-

stavljajo več kot 50 različnih vojaških poklicev in več kot 30 enot vojske. Statične in dinamične predstavitve organizatorji pripravljajo v hali L in ob njej. Prireditev je tudi tokrat brezplačna. Na dogodku sodelujejo tudi slovenski vrhunski športniki, ki so zaposleni v vojski. Med njimi deskarka na snegu Gloria Kotnik, atletinja Tina Šutej in Maruša Mišmaš Zrimšek, plezalka Janja Garnbret ter mnogi drugi. Prireditev sicer Slovensko vojsko stane približno sto tisoč evrov. To vključuje plačilo za uporabo prostorov, premike vojaške tehnike in podobno.

Lani uspešni

Tokratna prireditev je že tretja te vrste, Slovenska vojska je lani v Celju pripravila dve, in sicer eno maja in drugo – tako kot letos – novembra. Lani je vojaško dogajanje

na sejmišču obiskalo približno 3100 dijakov iz 24 srednjih šol. Zato so se letos po besedah namestnika poveljnika 72. brigade Slovenske vojske polkovnika Gregorja Hafnerja odločili, da prireditev ne le ponovijo, ampak tudi nadgradijo. Tokrat tako na primer poleg večine vojaške opreme in vojaških vozil prvič predstavljajo uporabo taktičnega simulatorja Guardiaris. To je aktivna plošča, ki omogoča urjenje manjših vojaških skupin v postopkih dinamičnega rokovanja z orožjem, za kar potrebuje malo prostora.

Prireditev predvsem za srednješolce

Aktivno državljanstvo sicer ni navaden učni predmet, a je obvezen tako v gimnazijah kot tudi v srednjem poklic-

nem in srednjem strokovnem izobraževanju. »Uvrščamo ga med druge oblike vzgojno-izobraževalnega dela. Ravno te druge oblike omogočajo

šolam drugačne in zanimive načine poučevanja. Glavni cilj aktivnega državljanstva je pri naših mladih spodbuditi odgovorno, kritično in demokratično državljanstvo,« je povedala ravnateljica ŠC Celje Simona Črep.

Za dijake, ki so ali bodo sejmsko dogajanje obiskali v okviru predmeta aktivno državljanstvo, so pripravili tudi predavanja na temo predmeta.

JF

Foto: Andraž Purg

Predstavitve vojske in vojaške opreme celjsko sejmišče gosti že tretjič.

BRASLOVČE, ŠMARTNO OB PAKI – Krajanji imajo glede selitve mešane občutke

Izseliti bi se morali prej, preden bi dobili nadomestne hiše

Krajanji Letuša in Rečice ob Paki so prejšnji četrtek dobili dodatna pojasnila o selitvi s poplavno ogroženega območja ob Savinji. Gre za približno 150 hiš na območju občine Braslovče in za 22 hiš na območju občine Šmartno ob Paki. Jasno je, da selitev bo, a ni še znano, pod kakšnimi pogoji. Sestanek, ki se ga je udeležilo več kot 300 krajanov, je bil zaprt za širšo javnost. Domačini, ki so prihajali iz braslovške športne dvorane, so imeli mešane občutke.

ŠPELA OŽIR

Nekateri so bili s pojasnili predstavnikov vlade in županov zadovoljni, spet drugi so bili razočarani, saj niso dobili vseh odgovorov na vprašanja. Še posebej jih je zmotilo, ker bi morali oditi takoj, ko bo sprejeta zakonodaja. Kje bodo nato bivali naslednji dve leti, dokler ne bodo hiše zgrajene, zaenkrat še ni povsem dorečeno. »Da bi se iz svojih hiš izselili prej, preden bi imeli nadomestne domove, je zame nesprejemljivo. V treh mesecih naj bi pristojne službe ocenile naše nepremičnine, potem bi se morali začasno preseliti drugam. Pa naj v tem času prideta še en covid ali vojna. In se bo zgodilo, da ne bomo dobili ničesar. Nikomur ne zaupam,« je izpostavila Bojana iz Rečice ob Paki, ki je odločena, da se ne bo odselila prej, dokler ne bo imela zagotovljene nove hiše.

Na drugi strani je selitvi naklonjena Cvetka iz Letuša. »Na sestanku sem dobila vse odgovore. Z njimi sem zadovoljna. V strahu pred poplavi živim že 33 let, od leta 1990, ko smo bili prav tako močno poplavljeni. Selitev v

Rakovlje se mi zato zdi prava rešitev.«

Čakajo na interventni zakon

Državni sekretar in vodja vladne službe vlade za obnovo po poplavih Boštjan Šefic je pojasnil, da bo interventni zakon o obnovi, ki naj bi bil sprejet še ta mesec, dopuščal več možnosti. Upravičenci se bodo lahko po opravljeni

cenitvi odločili, ali bodo šli svojo pot in si pri tem pomagali z državno odškodnino, ali bo država zanje odkupila katero od obstoječih nepremičnin. Lahko pa bodo postali lastniki nadomestne zgradbe na predvidenih mestih. V Braslovčah je to v Rakovljah.

Na vprašanje, ali bodo lahko domačini v času do selitve v novo zgradbo bivali v stari, je Šefic odgovoril, da ljudi ne bodo selili kar tako, temveč zato, ker so v nevarnosti. Ekstremni pojavi se bodo namreč v prihodnosti samo še gostili. Kot je še dodal, je država v

vmesnem obdobju pripravljena v celoti pokriti tržne najemnine v začasnih bivališčih, kjer bi preživeli leto ali leto in pol do selitve v novo bivališče. Sicer pa imajo v času do končnega sprejetja zakona po njegovih besedah čas poiskati še katero dodatno rešitev, ki bi se pokazala za primerno. Natančna časovnica bi lahko bila znana že decembra.

Si bodo premislili?

Župan Občine Braslovče Tomaž Žohar je povedal, da so ljudje na sestanku dobili primerna pojasnila glede predvidenih korakov vlade,

»Da bi se iz naših hiš izselili prej, preden bi imeli nadomestne domove, je zame nesprejemljivo. Pa naj v tem času prideta še en covid ali vojna,« skrbi domačinka Bojana.

kaj predvideva interventni zakon o obnovi in kakšen bo postopek glede nadomestnih gradenj. »Upam, da bodo premislili tudi tisti, ki doslej niso bili zadovoljni s predlaganimi rešitvami, in da bo takšnih vedno manj. Odprto je tudi vprašanje vmesnega časa do selitve v nove zgradbe, saj moramo vsem, ki jih danes ogroža Savinja, zagotoviti varnost.«

Sestanka se je udeležil tudi župan Šmartnega ob Paki Janko Kopušar, saj je del prizadetih prebivalcev iz njegove občine, zlasti z območja Spodnje Rečice.

Napovedal je sestanek s Šeficem tudi v njihovi občini in zbor krajanov, kjer bodo podrobne informacije dobili tudi predstavniki 22 najbolj prizadetih hiš.

Tako kot so za prebivalce Letuša rešitev našli na zemljiščih v Rakovljah, imajo tudi v Šmartnem ob Paki po besedah Kopušarja na voljo nadomestna zemljišča. Sprejeta imajo že dva prostorska načrta, enega za devet, drugega za 33 zgradb. Našel bi se prostor tudi za tiste prebivalce Letuša, ki gravitirajo k njim, a so uradno v občini Braslovče.

Boštjan Šefic: »Ljudje se ne bodo selili kar tako, temveč zato, ker so v nevarnosti. Ekstremni pojavi se bodo namreč v prihodnosti samo še gostili.«

Sestanek, ki se ga je udeležilo več kot 300 krajanov, je bil zaprt za širšo javnost. (Foto: TV Slovenija/posnetek zaslon)

Zasuti z vlogami za denarno pomoč po poplavih

SAVINJSKA IN ŠALEŠKA DOLINA – Obe območji sta bili po avgustovskih poplavih med najbolj prizadetimi v državi. Zaposleni v Centru za socialno delo Savinjsko-Šaleška so zato v zadnjih nekaj mesecih zasuti z vlogami za izredno denarno socialno pomoč po poplavih. Od 4. avgusta do 31. oktobra jih je savinjsko-šaleški center prejel 2.861. Do konca oktobra mu jih je uspelo rešiti 2.400.

Prve poplavljenе družine in posamezniki že prejema jo denar. Samska oseba lahko prejme največ 4.900 evrov,

štiričlanska družina največ 11.400 evrov in par brez otrok največ do 7.600 evrov. »Do izredne denarne socialne oziro

ma solidarnostne pomoči sta upravičena vsak posameznik oz. družina, ki jima je poplava poškodovala zgradbo oziroma nepremičnino,« je pojasnil direktor centra Marko Verdev.

Ob tej pomoči obstajata še izredna denarna socialna pomoč za stroške stanovanja in subvencija najemnine. »Ta izredna socialna pomoč je

namenjena osebam, katerih nepremičnine so bile tako poškodovane, da bivanje v njih ni primerno, zato so bile zaradi tega primorane poiskati drugo stanovanje. Do subvencije najemnine so upravičene tiste osebe, ki so zaradi nezmožnosti bivanja v svojih zgradbah najele drugo nepremičnino za bivanje,« je še dodal Verdev.

Za dokazilo o povzročeni škodi bosta zadostovala popis škode, ki ga je opravila občina, in ocena škode, ki je bila na podlagi tega ocenjena ter vnese na spletno aplikacijo. Verdev kljub vsemu svetuje, naj ljudje za vsak primer spravijo tudi račune nove opreme, pohištva ali obnove sten, tal in stavb.

Ključna psihološka pomoč

Center za socialno delo Savinjsko-Šaleška je v sodelovanju z lokalnimi skupnostmi že takoj po poplavih pristopil k najranljivejšim in tistim, ki so najbolj potrebovali pomoč. Socialni delavci so jim nudili razbremenilni pogovor in informacije o možnih oblikah pomoči tako v sklopu centra

za socialno delo kot tudi zunaj. »Skrbi nas, kako se ljudje soočajo s travmo, zato želim izkoristiti priložnost in pozvati vse, ki čutijo stisko ali potrebujejo pogovor glede svojih težav, naj pokličejo Center za socialno delo Savinjsko-Šaleška, se dogovorijo za pogovor, kjer bodo lahko prejeli dodatne informacije o možnih oblikah pomoči. Pomembno je, da ljudje o travmi, ki smo jo doživeli, govorimo, saj pogovor pomaga, zato se ne zapirajmo vase oziroma travm ne rešujemo s poseganjem po alkoholu ali

»Do izredne denarne socialne oziroma solidarnostne pomoči sta upravičena vsak posameznik oz. družina, ki jima je poplava poškodovala zgradbo oziroma nepremičnino.«

drugih substancah,« še pravi Verdev, ki je direktor centra od januarja letos. Pred tem je bil leto in pol pomočnik direktorice.

Ob tem še redno delo

Zaposleni vse to ob rednem delu zmorejo zaradi nekoliko spremenjene začasne organizacije dela. »Poleg vlog za poplave smo morali v tem času obdelati tudi vse vloge za državno štipendijo in znižano plačilo vrtca, ki jih je bilo v tem obdobju krepko več kot 4 tisoč, in seveda vse druge vloge, vezane na pravice iz javnih sredstev, kot sta denarna socialna pomoč in varstveni dodatek. Ob tem je treba poudariti tudi bistveno povečanje obsega dela na področju psihosocialne pomoči, saj so ljudje zaradi poplav v hudih stiskah, ki se izražajo na različne načine, in vse drugo »redno delo, ki ga centri opravljamo,« je še dodal direktor, ki ocenjuje, da so z odločanjem o pravici do solidarnostne pomoči tako daleč, da se bo stanje normaliziralo. Bodo pa morali vložiti še precej energije, da bodo uredili tudi vse druge pravice.

ŠO

Center za socialno delo Savinjsko-Šaleška je v sodelovanju z lokalnimi skupnostmi že takoj po poplavih pristopal k najranljivejšim in tistim, ki so najbolj potrebovali pomoč. (Foto: ŠO)

Ob petdesetletnici so zaigrali tudi harmonikarji Društva invalidov Laško.

LAŠKO – Pol stoletja dela za večjo enakopravnost

Trudijo se vključiti v vsakdanje življenje

Zadnji četrtek v oktobru je Društvo invalidov občine Laško praznovalo jubilejno, petdeseto obletnico. Pri praznovanju so se mu pridružili tudi društva iz sosednjih občin ter predstavniki pobratenih društev iz Domžal, Ljubljane ter z Goriškega. Za obeležitev petih desetletij delovanja so pripravili program z glasbo, s plesom in poezijo, na dogodku so podelili tudi priznanja za dejavno in požrtovalno delo v društvu, za dejavno delo na športnem področju ter za dobro sodelovanje z društvom.

JANŽE FRIC

»Invalidi smo zelo omejeni na mnogih področjih. V društvu skrbimo, da bi se čim lažje soočili z invalidnostjo. Poleg vseh nasvetov, ki jih dobijo, v društvu poskrbimo tudi, da se naši člani lahko poveselejo na izletih, različnih srečanjih, druženjih, delavnicah, razstavah, športnih treningih in tekmovalnih, kjer dosegajo zelo dobre rezultate,« je ob petdesetletnici društva povedala nova predsednica **Blanka Knez**.

Društvo invalidov občine Laško šteje 600 članov. Zanj pripravljajo programe, s katerimi spodbujajo in delno tudi sofinancirajo vključevanje posameznikov v rehabilita-

Zbrane je nagovorila nova predsednica društva **Blanka Knez**.

cijske zdravstvene programe ter spodbujajo njihovo aktivno

vstopanje v vsakdanje družbeno življenje. »Društvo je varno okolje, ki skrbi, da lahko naši člani živijo življenje enakopravnih. Ni lepšega, kot je zavest, da smo na vseh področjih življenja sposobni z vsemi drugimi deli družbe sodelovati pri oblikovanju sebe, lastne družine in družbe kot celote,« je še povedala predsednica društva.

Tudi v sodelovanju z občino

Laško društvo invalidov je tudi zaslužno, da je Občina Laško leta 2011 začela projekt Občina po meri invalidov, štiri leta kasneje so Laščani tudi

prejeli listino, ki potrjuje, da so bili pri tem uspešni. Takratni predsednik društva **Miha Lončar** predseduje Svetu za invalide v Občini Laško, ob petdeseti obletnici laškega društva pa je poleg **Viktorja Koruna**, **Daniče Belej** in **Blanka Knez** prejel tudi nagrado za svoje požrtovalno delo.

Nova predsednica **Blanka Knez** se zaveda, da ne more počivati na lovorikah predhodnikov: »Zavedam se, da moramo društvo, člani in Zveza delovnih invalidov Slovenije vedno skrbeti za to, da nam pridobljenih pravic ne ukinejo in da smo dovolj duhovno zreli, da vidimo nove potrebe v družbi.«

Za glasbeno spremljavo so na prireditvi poskrbeli citrarka **Janja Brlec**, Mešani pevski zbor Društva upokojencev Laško ter harmonikarji Društva invalidov Laško. Na koncu so gostje na prireditvi s Folklorno skupino **Antona Tanca** tudi zaplesali.

Foto: Damjan Kolšek

Letos trikrat več posredovanj kot lani

VELENJE – Velenjski gasilci imajo letos bistveno več dela kot minula leta. Doslej so opravili že več kot 1.420 posredovanj, kar je trikrat več kot lani v celem letu. Pri njih je sodelovalo skoraj tri tisoč gasilcev. Največkrat so pomagali pri odpravljanju posledic julijskih ujm in avgustovskih poplav.

Lani so gasilci v mestni občini Velenje posredovali v 504 primerih, letos do sredine oktobra so se odzvali na 1.420 klic

cev na pomoč. Čeprav so imeli veliko dela v domačih krajih, so pomagali tudi pri odpravljanju posledic poplav na Koroškem in v Zgornji Savinjski dolini.

Mestna občina Velenje je v letošnjem proračunu za

izvajanje javne gasilske službe namenila približno 1,3 milijona evrov, in sicer tako za delovanje Poklicne gasilske enote Velenje kot tudi za izvajanje javne gasilske službe prostovoljnih gasilskih društev in vzdrževanje gasilskih domov. Denar je namenjen tudi za nakup gasilske opreme ter za zdravniške preglede gasilcev. Letos bodo kupili gasilsko vozilo GVM-1. Velenjski gasilci med drugim pomagajo v projektu Prvi posredovalec. To pomeni, da v sodelovanju z reševalci nujne medicinske pomoči velenjskega zdravstvenega doma posredujejo ob srčnih zastojih, hujših krvavitvah ter zaporah dihalnih poti.

BF

Vsako leto oktobra ob mesecu požarne varnosti občina Velenje pripravi sprejem za gasilce. (Foto: MOV)

Pravljичno bo

RIMSKE TOPLICE – Številni kraji si bodo kmalu nadejali praznično podobo. Izjema letos ne bodo niti Rimske Toplice, kjer nameravajo krajanje zadnji mesec v letu popestriti in polepsati z lučkami, s stojnicami, z živimi jasicami, obiskom dobrih mož, otroškimi igrarijami ter še s čim.

V Krajevni skupnosti Rimske Toplice k sodelovanju vabijo vse krajanje, ki se želijo s svojimi izdelki ter s hrano in pijačo predstaviti na stojnicah, prav tako tiste, ki želijo sodelovati pri glasbenih vložkih, fotokotičku, otroških animacijah, pripravi živih jasic, peki palačink, kuhanju čaja, okraševanju. Prvi sestanek pred začetkom priprav na dogodek Pravljične Rimske Toplice 2023 so že imeli v začetku tedna.

V Krajevni skupnosti verjamejo, da jim bo skupaj uspelo pripraviti čudovito pravljичno zgodbo in dogajanje, ki bosta krajanom polepšala praznični čas. Prižig prazničnih lučk napovedujejo za 5. december.

BA

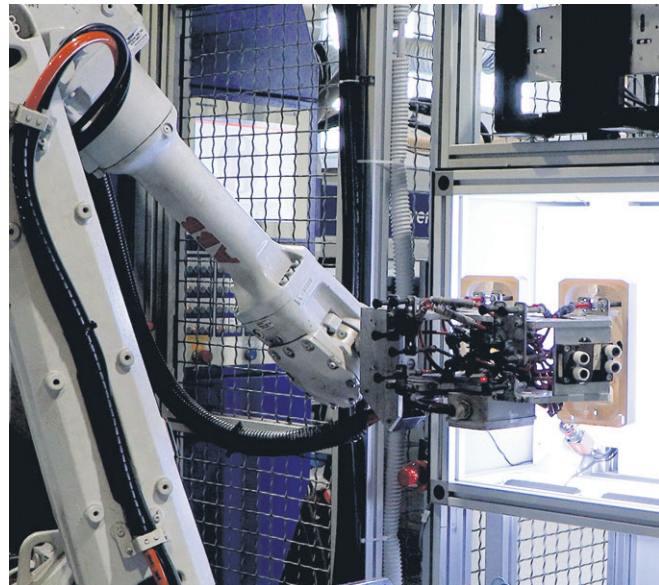
Strojni vid z umetno inteligenco

VELENJE – V podjetju Skaza so predstavili inovativno uporabo strojnega vida in umetne inteligence, pri čemer poudarjajo, da gre za inovacijo, ki postavlja nove standarde v industriji. Gre za sklop šestih kamer za 360-stopinjski pregled izdelkov in programa za prepoznavanje kakovosti. Sistem so nadgradili z uporabo robota, ki skrbi za zlaganje končnih kosov v pakirno enoto. Ne izboljšuje le kakovosti izdelkov, temveč ustvarja tudi nova delovna mesta.

Kot še pravijo v Skazi, jih inovacija strojnega vida z elementi umetne inteligence postavlja v ospredje inovacij v proizvodnem procesu, saj pripomore k povečanju proizvodnih zmogljivosti ter omogoča hitrejšo prilagajanje spremembam na trgu in dvig digitalnih kompetenc zaposlenih. Prav tako zagotavlja boljše delovno okolje in krepi konkurenčno prednost podjetja. Ta inovativna uporaba tehnologije podjetje Skaza postavlja na čelo inovacij v proizvodnem procesu.

»Skaza ni le podjetje, ampak je skupnost inovatorjev, ki verjamejo v moč tehnologije, trajnost in napredek. Z nenehnim iskanjem boljših rešitev gradimo prihodnost, ki je trajnostna, učinkovita in v pomoč ljudem. Ostajamo povezani k ustvarjanju trajnostne prihodnosti in pozitivnemu vplivanju na celotno družbo ter slovensko gospodarstvo. S ponosom uresničujemo svoje poslanstvo in upamo, da se bo naši viziji – svet z manj odpadne plastike – pridružil čim več podjetij, da bomo ohranili naš planet za nas in prihodnje generacije,« še poudarjajo v Skazi.

BF

Šest kamer za 360-stopinjski pregled izdelkov in programa za prepoznavanje kakovosti. (Foto: Skaza)

Več kot pol milijona Vitanjčanu?

VITANJE – Govori se, da je srečnej, ki je tokrat vplačal zmagovalno kombinacijo lota, Vitanjčan. Prejel naj bi 644 tisoč evrov. Če je to res, bo občina Vitanje prejela 96 tisoč evrov davka. A vitanjski župan Andraž Pogorevc pravi, da o tem uradno še ni bil obveščen.

Občina, v kateri ima prejemnik glavnega loterijskega dobitka stalno bivališče, prejme davek od izplačane vsote. »Tudi do mene so prišle govorice, da je Vitanjčan tisti, ki je zmagovalno kombinacijo vplačal v poslovalnici Lota v Slovenskih Konjicah, vendar Občina Vitanje do danes o tem uradno še ni bila obveščena,« je povedal župan **Andraž Pogorevc**. Če se bo izkazalo, da je to res, bo vitanjski občinski proračun bogatejši za 96 tisoč evrov. »Občina bi ta denar namenila za nakup opreme pri novogradnji vrtca ali za gradnjo športnega parka tik ob njem. Gre za pomembni pridobitvi za našo lokalno skupnost,« je še pojasnil župan **Pogorevc**.

BF

Na zdravje – za zdravje!

Naj bodo časi takšni ali drugačni, vsak trenutek je lepši in nekoliko lažji s smehom. Če sebe, svoje življenjske situacije in čustva uspeš pogledati skozi rožnata očala, če se ob tem nasmejiš in če nasmejiš še druge, pa je to največje darilo – tako sta vsaj prepričani Tina Gorenjak in Tanja Kocman, ki se znata nasmejati tudi sebi v njuni novi komediji Na zdravje.

Naslov predstave, ki jo bosta sicer tudi dobri prijateljici in vsestransko talentirani Tina in Tanja premierno predstavili 15. novembra v Kinu Metropol, je vzklik na zdravje, ki ga vsak povprečen Slovenec izreče vsaj od časa do časa. Kot pravita sicer tudi avtorici predstave, Slovenci tako zagnano nazdravljamo, da bi pravzaprav morali pokati od zdravja. Igralki ob predstavi obljubljata toliko smeha, da bo vsaj ta prinesel polovico zdravja, če ga že slovenske napitnice ne. »Že naslov pove, da se bova dotaknili tudi pivskih navad, večji del pa je posvečen psihofizičnemu in duševnemu zdravju ter zdravju v odnosih. Seveda komedija ni priročnik za zdravje, saj pripovedujeva predvsem o svojih osebnih izkušnjah ali pogledih na svet,« je o predstavi povedala Gorenjakova ter dodala, da je ena najbolj pikantnih sestavin predstave črni humor.

Premierno v Celju

Prvič bosta dami predstavo odigrali v Celju, kar si domačinka Tina Gorenjak šteje v posebno čast. Dan kasneje bosta gostovali v Domu kulture Velenje, 17. 11. bo predstava v Domu kulture na Vranskem, kasneje bosta nastopili še po nekaterih drugih krajih v Sloveniji. Čeprav se Gorenjakova veseli domačega terena ob premieri, je Tanja Kocman prepričana, da razlik pri občinstvu glede na kraj v Sloveniji ni: »Nimam izkušenj, da bi bili gledalci v nekem delu Slovenije posebej zahtevni. Vsako občinstvo je drugačno in malo drugače diha, ampak če ga pozdraviš pripravljen in s spoštovanjem, ti hitro odpre srce. Načeloma so ljudje, ki vedo, da pridejo na komedijo, vedno željni smeha in te temu primerno tudi sprejmejo.«

Poslovno-prijateljska naveza

Tanja in Tina se poznata že vrsto let, iz njunega pripovedovanja je mogoče zaznati hvaležnost za ta odnos. »Moje navdušenje nad njo se s časom samo še veča. Tina mi je odprla veliko vrat in mi ponudila prilžnost, ko je marsikdo pozabil name, zato ji bom večno hvaležna. Ponosna sem, da je tudi moja prijateljica,« je njun odnos opisala mnogim dobro znana tudi kot radijska voditeljica in vplivnica na Instagramu Tanja Kocman, ki se s predstavo Na zdravje vrača na oder po štirih letih.

Tudi Tina ni skromna, ko opisuje navezo igralk, avtoric besedila in producentk ter predvsem prijateljic: »Spoznali sva se mnogo let nazaj pri delu, saj sva nekajkrat nastopali na istih dogodkih. Potem sva sodelovali še večkrat pri različnih projektih in v različnih vlogah. In predvsem je najino službeno poznanstvo preraslo v čudovito prijateljstvo.

Najti ljubezen – knjiga, ki jo beremo

Vsaj tako lahko sklepamo po tem, ker je prva knjiga Tine Gorenjak kmalu po izdaji dočakala ponatis, kot pripoveduje avtorica, pa je tudi v knjižnicah po Sloveniji pri vrhu po izposoji. »Moj glavni namen je od nekdaj bil, da bi v ljudeh vzbudila kaj lepega. Nastaja že nova knjiga, ki bo nadaljevanje prve.« Knjiga Najti ljubezen in predstava Na zdravje vsebinsko nista povezani, sta pa povezana Tinino pisanje in igranje, saj je avtorica večine predstav, ki jih izvaja. ER

»Pri tem projektu sva popolnoma enakopravni sodelavki, poleg tega, da obe igrava, sva seveda obe avtorici besedila in producentki. Pri vsem sva izjemno ubrani in večinoma nama sploh ni treba razpravljati, kaj bo katera naredila, ker si kar sami od sebe porazdeliva naloge. Res sva duši dvojici. Menda, da ko pojeva, celo »fušava« ubrano.« (Foto: Dejan Nikolić)

V Šmarju pri Jelšah razstava del Staneta Jagodiča

Z grafikami nazaj v mladostni kraj

Do 10. decembra bo v Galeriji Kulturnega doma Šmarje pri Jelšah na ogled razstava del akademskega slikarja in grafika Staneta Jagodiča. Ustvarjalec ob svojem 80. jubileju na razstavi z naslovom Nazaj v mladostni kraj prvič predstavlja kataloge, plakate in vabila, ki jih je med letoma 1982 in 2002 oblikoval za različne dogodke v Šmarju pri Jelšah, Rogaški Slatini in Celju.

TINA STRMČNIK

Jagodič je otroštvo in mladost preživel v Šmarju in okoliških krajih – v Šentvidu, Predenci in na Brecljevem. V Šmarju je obiskoval osnovno šolo, kjer so učitelji prepoznali njegovo nadarjenost za risanje. Prve risbe je objavil v šolskem glasilu Šmarski rod in reviji za mladino Mlada pota. Nadarjenost, pozitivni odzivi ter želja po znanju in napredku so ga vodili v Šolo za oblikovanje v Ljubljano.

Kot je povedala Mateja Žagar, višja bibliotekarska referentka v Knjižnici Šmarje pri Jelšah, se je Jagodič po sre-

dnji šoli za kratek čas zaposlil kot učitelj v osnovni šoli v Lesičnem. Po enem letu se je vrnil v Ljubljano, kjer je študiral na akademiji za likovno umetnost. Čeprav je živel v Ljubljani, ni pozabil na svoj mladostni kraj in se je vanj vedno vračal. Že kot študent je v svoji domači vasi Brecljevo uredil manjši atelje, ki je bil na pobudo Slavka Javoriča in ob pomoči drugih domačinov leta 1992 prenovljen in namenjen različnim kulturno-zabavnim dogodkom, ki so se tam v velikem številu vrstili vse do leta 2001.

Satira in druge vsebine

Leta 1995 je ta akademski slikar in grafik v Šmarje pri Jelšah pripeljal velik dogodek – Slovenski trienale satire in humorja Aritas, ki se je ponovil še v letih 1998, 2001 in 2004. Nato so si dogodek humornega značaja zaželeli tudi v Rogaški Slatini. Na pobudo Marte Pelko in s pomočjo Staneta Jagodiča je zaživela Borza humorja, ki je doživela devet ponovitev. Jagodič je za oba omenjena projekta izdelal celostno grafično podobo, ki je zajemala vse potrebne elemente, in sicer zasnovo simbola, vabila, diplome in plakata.

Na razstavi v galeriji šmarskega kulturnega doma so predstavljene tudi grafično-oblikovalske rešitve, ki so jih za različne prireditve in projekte naročili naročniki iz Šmarja, Rogaške Slatine in Celja, med drugim nekdanji direktor

šmarske knjižnice in kulturnega doma Jože Čakš, prokurist Fit medie Jože Volfand, ljudski ustvarjalec Nani Poljanec, pokojni publicist Drago Medved in mnogi drugi. Na ogled so tudi njegova zgodnja dela – risbe, ki upodabljajo njegove spomine na mladost in so povezane z njegovim domačim krajem Šmarjem pri Jelšah in vasjo Brecljevo.

Šest plodnih desetletij

Umetnostni zgodovinar Miha Colner je na odprtju razstave med drugim poudaril, da Jagodič na lokalnem in mednarodnem umetniškem področju deluje že šestdeset let. V tem času je izoblikoval prepoznaven vizualni in idejni izraz, svoje delo je nenehno dopolnjeval, spreminjal in nadgrajeval ter ga napajal z novimi impulzi. Po besedah Colnerja Jagodič danes deluje predvsem na področju objektnih instalacij in fotomontaž, kar mu še vedno omogoča takojšnje odzivanje na aktualne dogodke, pojave in duh časa.

Nagrada mira Jerneji Jezernik

»Ko te Alma enkrat za-grabi, te ne izpusti,« je v intervjuju za Novi tednik spomladi dejala Jerneja Jezernik, letošnja prejemnica literarne nagrade mira, ki jo podeljuje ženski odbor slovenskega združenja pisateljev, pesnikov in publicistov Pen. Komisijo je prepričala s svojim predanim dolgotnim raziskovanjem dela in življenja Alme M. Karlin.

Nazadnje je pri Celjski Mohorjevi družbi izšel njen obsežen prevod popotnih dnevnikov Alme M. Karlin z naslovom Peš po domačih krajih. Razkrili so, da je pisateljica, pesnica in svetovna popotnica v tridesetih letih prejšnjega stoletja prehodila tudi številne bližnje in bolj oddaljene domače kraje. Vse poletje je Jezernikova kot skrbnica hiške v Pečovniku, kjer sta živeli Alma in Thea Schreiber Gammelin, ob sobotah sprejemala obiskovalce ter jih seznanjala z življenjem in delom nekdanje stanovalke. Odzivi so bili zelo dobri, obiskovalcev je bilo vsak teden več. Jerneja Jezernik se je pred časom mudila tudi v Frankfurtu in v okviru največjega knjižnega sejma

Jerneja Jezernik iz Braslovč je po končani I. gimnaziji v Celju doštudirala slovenščino in nemščino na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani. Nekaj časa je poučevala oba jezika ter nato delala kot učiteljica slovenščine v slovenskih dopolnilnih šolah v Nemčiji. Kot novinarka in urednica je delala v Avstriji. Že več kot 25 let se ukvarja s preučevanjem literarne, intelektualne in materialne dediščine Alme M. Karlin. (Foto: Andraž Purg)

predstavljala Almino delo in življenje.

V slovenščino je prevedla 17 njenih knjig. Je tudi avtorica treh monografij o Almi M. Karlin, med katerimi se je biografija Mit Bubikopf und Schreibmaschine um die Welt uvrstila med trideset najboljših knjig na seznamu Hotlist. Po oceni komisije nagrajenka uspešno tke tudi vezi med slovenskim in avstrijskim kulturnim prostorom.

Ženski odbor slovenskega centra Pen podeljuje nagrado mira že deset let v spomin na prvo predsednico Pena Miro Mihelič. S tem poudarja vlogo ustvarjalk, ki so pri podeljevanju nagrad še vedno potisnjene na obrobje.

Poleg Jezernikove so bile za nagrado nominirane še Anja Mugerli, Dušanka Zabukovec, Mirana Likar Bajželj in Vilma Purič.

Jerneja Jezernik je na ponedeljkovi slovesnosti v Cankarjevem domu poleg priznanja in finančne nagrade dobila tudi umetniško delo Huiqin Wang, slikarke in povezovalke slovenske in kitajske kulture. TC

Občani so tudi nadzorniki, če pristojni svojega dela ne opravijo, kot je treba

Kaj se dogaja v gozdovih, ki jih je razdejal vreme?

Razdejanje, ki so ga neurje, vetrolom in silovita ujma povzročili v državnih, občinskih in zasebnih gozdovih, je odkrilo dejansko stanje slovenskih gozdov. Sanacija poškodovanih gozdov je v nekaterih občinah na Celjskem razgalila tudi, da so nekateri – ki sploh niso lastniki teh gozdov – vanje širili svoje nepremičnine, ponekod so nastajala celo odlagališča odpadkov ... Da izvajalci sanacije po ujmi ne opravljajo, ne moremo trditi, res je tudi, da je dela ogromno, in tudi pri sanaciji obstaja prednostni seznam glede na poškodbe dreves. Vprašanje je, ali je sanacija, predvsem ureditev gozdne površine po njej, izvedena v skladu z gozdnim redom. V nekaterih območjih naše regije občani opažajo večje kupe vejevja, ki so jih izvajalci po sanaciji pustili v gozdovih. Krajan se bojuje, da bo to vejevje prineslo v dolino že naslednje večje deževje. Kakšna pravila veljajo v teh primerih? Vsaka sanacija ima tudi svojega nadzornika. Ali je teh dovolj glede na obseg sanacijskih del, je drugo vprašanje. In tu nastopi vloga občanov in krajanov. Tudi oni so »nadzorniki«. Če izvajalci svojega dela ne opravijo dobro, naj na to takoj opozorijo pristojne. Tako država, občine in zasebni lastniki so namreč dolžni sanirati gozdove.

SIMONA ŠOLINIČ, BARBARA FURMAN, foto: Andraž Purg

Zaradi neurij z močnim vetrom in zaradi obilnih padavin je v savinjski regiji po oceni zavoda za gozdove poškodovanih 20 odstotkov gozdnih zemljišč, močnejše je poškodovanih približno 800 hektarjev gozdov. Približno 90 hektarjev gozdov bo treba zaradi poškodb obnoviti. Zaradi poškodovanosti bo treba posekati približno 200 tisoč kubičnih metrov lesa. Približno polovico močno poškodovanih dreves so izvajalci že posekali in odpeljali iz gozda. To so podatki zavoda za gozdove.

Najprej tisti, ki so ogrožali ljudi in stavbe

Družba Slovenski državni gozdovi (SiDG) je začela sanacijo takoj po naravnih ujmah. »Najprej smo se lotili sanacije mestnih gozdov v Velenju. V velenjskem mestnem gozdu smo prejeli za 1.800 kubičnih metrov odločb za sanacijo vetroloma in 95 odstotkov površine je že sanirane. Na splošno ocenjujemo, da smo na ravni poslovne enote Celje sanirali približno 80 odstotkov vseh podrhtih dreves, za katere smo od Zavoda za gozdove Slovenije prejeli odločbe. Sanitarna sečnja, za katero nam je Zavod za gozdove Slovenije določil rok do 30. novembra letos, je že končana,« so nam sporočili iz Slovenskih državnih gozdov.

»Vetrolom in neurja so prizadeli državne gozdove na območjih Belih Vod, v okolici Velenja, Sevnika, Dobrne, Celja, na območju Boča in Zloderžnika (okolica Loč). Večje poškodbe so nastale na približno desetih hektarjih površin, kjer bo potrebna kombinacija naravne in umetne obnove. Na drugih površinah se bodo gozdovi obnovili po naravni poti,« so še dejali v družbi Slovenski državni gozdovi.

Kaj ima prednost?

»Najprej smo se lotili sanacije gozdov, ki so ogrožali ljudi in stavbe, sanacije gozdov v mestnem okolju in urbani krajini ter sečnje ob javnih in gozdnih cestah. Zagotavljanje prevoznosti gozdnih cest je bilo ena od prednostnih nalog. Sledila sta posek ob vodotokih in spravilo drevja

iz strug zaradi zagotovitve pretočnosti.«

Drugo prednost je imela sanacija smrekovih gozdov z razpršenimi poškodbami smreke, kjer so izvajalci želeli omejiti širjenje sekundarnih poškodb zaradi podlubnikov in preprečiti nove večje naselitve podlubnikov. »Na tretjem mestu je sanacija bukovih sestojev na večjih površinah, kjer lahko prihaja do razvrednotenja lesa in poškodb na drugem gozdnem sestoj, kjer ni nevarnosti za prenamnožitve podlubnikov. Na koncu bomo sanirali še gozdove, ki so poškodovani na manjših površinah,« še navajajo v SiDG.

Ob tem pojasnjujejo, da bodo drevesa, ki so težko dostopna in hkrati ne predstavljajo nevarnosti za razvoj podlubnikov, v gozdovih pustili kot odmrlo drevje, ki je pomemben habitat za ptice.

Sanacija ponekod odkrila nezakonito širjenje v gozd ...

Na družbo SiDG smo naslovili tudi vprašanje, kako poteka nadzor ali ogled državnih gozdov, kadar ni neurij. Ali kdo ve, kaj se takrat v gozdovih dogaja? Občani so nas namreč iz različnih delov naše regije po neurjih opozorili, da je šele vremensko razdejanje v gozdovih marsikje pokazalo, da so nekateri posamezniki neupravičeno širili v gozdove svoje nepremičnine ali v gozdovih vrsto let ustvarjali odlagališča odpadkov, tudi gradbenih.

»Če odkrijemo nelegalno gradnjo ali drug nedovoljen poseg, ukrepamo skladno z zakonodajo in uvedemo ustrezne postopke. Zadnji takšen nedovoljen poseg je bil v bližini Šmartinskega jezera, in sicer nelegalno odlaganje odpadnega materiala. Primer smo predali ustreznim organom,« so nam odgovorili pri SiDG.

Po uradni dolžnosti ne glede na lastništvo gozdnih površin nadzor na ravni gozdnega revirja izvajajo zaposleni v Zavodu za gozdove Slovenije, ki v imenu

države opravljajo gozdarsko javno službo. Zavod za gozdove Slovenije opravlja naloge nadzora v skladu z določbami Zakona o gozdovih. SiDG nadzor nad delom v državnih gozdovih opravlja v sklopu svojega rednega opravljanja del. »Nadzor v najširšem smislu je tako ena osnovnih nalog vodje gozdnega obrata. Nadzor nad uresničevanjem določb Zakona o gozdovih in na njegovi podlagi izdanih predpisov nadzirajo gozdarski inšpektorji,« so nam dejali pri SiDG.

Gromozanski kupi namesto razporejene veje

Na naše uredništvo se je obrnilo tudi nekaj krajanov iz različnih občin na Celjskem, ki sicer niso imeli kritik o tem, da naj bi se izvajalci sanacij gozdov odzvali prepočasi, ampak so zaskrbljeni, ker so pristojni, ki so gozdove čistili in odstranjevali poškodovana drevesa, za seboj ostanke vejevja in manjših debel puščali na večjih kupih. Več tovrstnih primerov naj bi bilo v občinskih kot v državnih gozdovih, vsaj v tistih primerih, kjer so občani, ki so nas na to opozorili, lastništvo poznali. Ob tem izražajo skrb, da bi novo neurje ali povečano deževje in voda takšne kupe samo še hitreje odnašali v doline. Kako je torej gozdove treba pravilno očistiti in urediti po sanaciji?

»Najprej je treba poudariti, da manjše veje in debela gozdu koristijo, ker so pomemben življenjski prostor številnih živalskih vrst, rastlinskih organizmov in gliv. Odmrla lesna biomasa je nujna za nemoteno delovanje gozda, saj krepí odpornost gozda kot ekosistema

in povečuje biotsko pestrost. Po Pravilniku o varstvu gozdov je treba v gozdu puščati minimalno tri odstotke odmrle biomase, kamor sodijo večja debela in sečni ostanki. Zato odmrle biomase ne odnašamo iz gozdov,« pravijo v Slovenskih državnih gozdovih. V Mestni

občini Celje, ki je tudi lastnica nekaj gozdov, so v odgovoru kratki: »Pri sečnji v gozdu je treba delo končati in vzpostaviti gozdni red. Nadzor nad sečnjo v zasebnem gozdu ali gozdu v lasti MOC izvaja revirni gozdar. Spravilo lesa v gozdovih in iz njih se na terenu še izvajamo.«

Ne le zakonodaja, velja tudi gozdni red

V Slovenskih državnih gozdovih obširneje dodajajo, da sanacijo gozdov na državnih površinah opravljajo tako notranji zaposleni kot zunanji izvajalci. »Vsi morajo upoštevati z zakonom in drugimi predpisi določene pogoje,« so nam pojasnili. Hkrati dodajajo, da izvajajo tudi nadzor opravljenega dela. »Vodje gozdnih obratov in koordinatorji gozdne proizvodnje opravljajo nadzor že med sanacijo, na koncu opravijo pregled delovišča. Če dela niso opravljena v skladu z odločbo in gozdarsko prakso, mora izvajalec nepravilnosti odpraviti v tednu dni. Izvajalci del lahko

posekajo le drevesa, ki jih je izbral in označil Zavod za gozdove Slovenije. Po končanju del naša družba kot upravljavec državnih gozdov tako kot drugi lastniki gozdov Zavodu za gozdove Slovenije poroča o koncu del. Poleg tega zavodu za gozdove sporočimo tudi število dreves, drevesno vrsto in premer posameznih dreves, ki se jih je, ker so bila ob sečnji in spravlju poškodovana, posekalo dodatno, torej poleg dreves, ki so bila že označena za posek. Zavod za gozdove Slovenije je namreč dolžan na koncu pregledati delovišče in potrditi konec del. Če sečišče ni urejeno v skladu z odločbo, nam zavod za gozdove z zapisnikom naloži, da v roku odpravimo nepravilnosti. Poleg rednega nadzora vodje gozdne obrata obstajajo še nadzori del, ki jih izvajajo oddelek za urejanje gozdov in oddelek za gozdno gradbeništvo ter služba za kakovost in standardne poslovanja,« so še pojasnili v Slovenskih državnih gozdovih.

OB ROBU

Gozdovi vračajo, kar smo jim dali

Besnenje narave nam je dalo vedeti, da z njo ni šale. Vrnila nam je le tisto, kar smo vlagali vanjo. Enako je z gozdovi.

Čeprav obstajajo gozdarji, nadzorniki, nam mnogi iz naše regije povedo, da v nekaterih gozdovih že leta in leta niso videli nikogar, ki bi ga zanimalo, kaj se z gozdom dogaja. Primer iz Celja, kjer naj bi celo gradbeniki vrsto let odlagali gradbene odpadke v mestni gozd, kaže ravno na to. Zdaj so jih pristojni samo zasuli in dodali tablo: »Prepovedano odlaganje odpadkov.« Če bi si kdo od pristojnih ta gozd pogledal, bi videl, kaj se tam dogaja. A si ni. Dokler na odlagališče odpadkov niso opozorili bližnji krajan. A tudi nekateri ljudje, ki ne vedo, da bela tehnika ne spada v gozdove, niso kaj pridla.

Res je, da nekateri pristojni vendarle pridejo na teren. A ne tako pogosto. Primer iz Celja prav tako kaže, da so pristojni v občinskem gozdu označili drevesa za posek že mesece pred ujmo. A jih je ujma prehitela. Orkanski veter je podrl vsa označena drevesa za posek, zraven pa še nekaj drugih ...

V enem od gozdov prav tako v Celju je še lani čez gozdno pot viselo drevo, ki je bilo poškodovano že v času žleda.

Naslednjič, ko boste v gozdu, vendarle pogledajte okoli sebe. Bodite nadzorniki. Narava vas kliče na pomoč.

SIMONA ŠOLINIČ

Fotografija je simbolična. (Foto: SiDG)

Številne gozdove so uničili tudi plazovi.

Lastniki lahko sami začnejo izvajati posek poškodovanih dreves brez odločbe zavoda, a morajo o tem prej obvestiti revirnega gozdarja. (Foto: Zavod za gozdove Slovenije)

Kaj, če zasebni lastnik poškodovanih dreves ne odstrani?

Tudi na to, da so ponekod gozdovi v zasebni lasti, a lastniki do danes poškodovanih dreves niso odstranili, so nas opozorili bralci. V zavodu za gozdove pravijo, da revirni gozdar lastniku gozda, naj bo to zasebni lastnik, občina ali država, z odločbo določi, ali dovoli posek poškodovanih dreves. »Če poškodovan les ogroža zdravje gozda ali nižje ležeče stavbe in infrastrukturo, je lastnik dolžan v zapisanem roku zagotoviti posek označenih dreves in poskrbeti za ureditev sečišča. Če lastnik gozda ne izvede določenih del do roka, je to prekršek. Sledi uvedba postopka upravne izvršbe,« pravijo v zavodu za gozdove.

Posek poškodovanega drevja, ki ne ogroža zdravja gozda, infrastrukturnih in drugih objektov ter vodotokov, lastniku samo svetuje. »Z odločbo je posek dovoljen, neizvedba poseka v teh primerih ni prekršek. Če lastnik sečnjo izvede, mora sečišče urediti. Če tega ne stori, mu ureditev sečišča določijo z odločbo. Prekrške obravnava gozdarska inšpekcija,« še dodajajo v zavodu.

Vlake, teren za hudournike?

Ko smo se takoj po avgustovskih poplavih pogovarjali z Romanom Kramerjem, ki je bil gonilna sila v Mestni občini Celje v času ureditve protipoplavne zaščite knežjega mesta in nekaj časa tudi direktor Direkcije RS za vode, se je v intervjuju dotaknil gozdov.

»Ko hodim po gozdovih, vidim, da je podiranje v njih zdaj zasnovano strojno. Gre za hude posege, kjer nastajajo vlake, kolesnice, ki se na koncu ob vodi spremenijo v hudournike, ki spirajo površine,« je dejal. »S tem se ne strinjamo. Strojna mehanizacija ob ustrezni uporabi ne naredi takšne škode, da bi povečala tveganje za škode ob naslednjih neurjih. Ravno nasprotno. Sodobna mehanizacija, kot je na primer strojna sečnja, varneje in z manj vpliva na okolje sanira poškodovane gozdove, pred-

vsem pa pomembno zmanjšuje tveganje za delovne nezgode in pomeni veliko humanizacijo dela v gozdu. Ekonomski učinki so ugodni, delo je bistveno hitreje izvedeno. Slednje je prav v primeru povečanega obsega del v primeru ujm izrednega pomena,« pravijo pri SiDG. V zavodu za gozdove dodajajo, da brez poškodb, ki jih pri tem povzroči gozdarska mehanizacija, ne gre, če želijo izvajalci delo opraviti hitro in učinkovito. A dodajajo, da morajo izvajalci po končanih delih poškodbe sanirati.

Večina kmetov dobro skrbi za svoj gozd

V Sloveniji imamo 282.500 gozdnih posesti, ki so v lastništvu ali solastništvu 409.000 gozdnih posestnikov. Prevladujejo majhne gozdne posesti, saj povprečna obsega komaj 3,2 hektarja in je najpogostejše razdeljena na več ločenih parcel. Le 11 odstotkov lastnikov ima posest, večjo od 5 hektarjev. Ti gospodarijo z več kot polovico slovenskih gozdov. In kako ukrepajo v primeru naravnih ujm?

Po besedah Andreja Andoljška iz Kmetijsko-gozdarske zbornice Slovenije so kmetje tisti, ki praviloma bolje gospodarijo z gozdovi kot lastniki gozdov, ki se ne ukvarjajo s kmetijstvom. »Po svoje je to razumljivo, saj jih k temu zavezujejo tradicija, skrb do narave in tudi to, da imajo gozd v bližini kmetije. Dosledno gospodarjenje z gozdovi je odvisno tudi od velikosti posesti, tradicije gospodarjenja z gozdovi, od

socialnega in ekonomskega stanja lastnika, tipa gozdov in njihove lokacije. Lastniki gozda, ki živijo v urbanih središčih in jim gozd ne pomeni pomembnega vira dohodka, ne izkazujejo tako velike skrbi za gozd.«

Posledice

Kot poudarjajo v kmetijsko-gozdarski zbornici, mora v primeru naravne ujme lastnik gozda poskrbeti za odpravo posledic. »Sanacijo poškodov-

»Zavod za gozdove Slovenije lastnikom gozdov svetuje, naj se za delo v gozdovih odločijo v primerih, če so za to ustrezno usposobljeni in opremljeni, sicer naj najamejo usposobljene izvajalce. Te je zaradi obsežnosti poškodovanih gozdov težko dobiti, dela zavira tudi velika namočenost gozdnih tal, zato precej območij še ni saniranih, ponekod zaradi poškodovanih gozdnih cest gozdovi sploh še niso dostopni.« (Foto: Zavod za gozdove)

vanega gozda lahko izvede tudi s pomočjo najetega izvajalca. Če poškodovan gozd predstavlja nevarnost za širjenje škodljivcev, lastnik pa ne ukrepa, zavod za gozdove poskrbi za izvedbo sanacije na stroške lastnika. Vendar se v praksi to zelo redko dogaja zaradi zapletenih postopkov,« še pojasni Andoljšek,

pri čemer dodaja, da ima neustrezno upravljanje gozdov slabe gospodarske posledice za lastnika in celotno družbo, saj bi bil dohodek, ki bi ga lastnik lahko pridobil iz svojega gozda, večji, kot je sicer. Poleg tega se sestoji gozdov starajo, kakovost drevja se slabša, posledično je takšen les na trgu manj vreden.

Za vse izvajalce, ki morda po sanaciji niso vzpostavili gozdnega reda, kot bi ga morali, in za vse, ki sami čistijo svoje gozdove, objavljamo podrobneje, kaj je treba storiti s t. i. sečnimi ostanki po sečnji in spravlju lesa. Informacije so ključne tudi za občane naše v neurjih izredno prizadete regije. Ti podatki so pomembni, saj lahko občani na nepravilno sanacijo tudi opozorijo pristojne še pred naslednjim neurjem.

Urejenost sečišča predpisuje Pravilnik o izvajanju sečnje, ravnanju s sečnimi ostanki, spravlju in zlaganju gozdnih lesnih sortimentov. Ta zajema tudi področje urejanja sečišča glede manjših vejevij in debel ter preprečevanje tega, da bi hudourniške vode in deževje potisnili sečne ostanke v doline in povzročili dodatno škodo.

Po sečnji morajo izvajalci odpraviti poškodbe na gozdnih tleh in vlakah, ki predstavljajo nevarnost za erozijo, sečne ostanke pa odstraniti iz strug potokov in hudournikov.

Na drugih površinah morajo izvajalci veje in debela razrezati na manjše dele in razprostrti po gozdnih tleh.

Lesni ostanki morajo biti odstranjeni z gozdnih poti in prometnic, z mejnikov, iz kaluž ter s kmetijskih zemljišč.

Veje iglavcev morajo biti zložene v kupe ali zavožene s sečnimi stroji, medtem ko vej listavcev ni treba zlagati v kupe, razen če pripravljamo prostor za posaditev sadik gozdnega drevja.

Sečišče mora biti urejeno takoj po poseku drevja in spravlju, a najpozneje v dveh mesecih po začetku sečnje.

Ta znak policistov bo te dni večkrat viden. (Foto: Andraž Purg)

Nacionalni inštitut za javno zdravje v programu Skupaj za zdravje, ki ga izvajajo v centrih za krepitev zdravja v zdravstvenih domovih po Sloveniji, nudi podporo vsem, ki se odločijo, da želijo zmanjšati pitje alkohola. Svetovanja so brezplačna in namenjena individualni podpori pri opuščanju tveganega in škodljivega alkohola. S temi svetovanji želimo zaustaviti pot, ki lahko vodi k zasvojenosti, in hkrati omogočiti boljše življenje tako osebi, ki pije, kot njeni bližji in širši okolici.

Boste napihali 0,0?
(Foto: Pixabay)

Mednarodna raziskava Z zdravjem povezano vedenje v šolskem obdobju je pokazala, da je alkoholne pijače v življenju že kdaj pilo 15 odstotkov 11-letnikov, 40 odstotkov 13-letnikov, 71 odstotkov 15-letnikov in 86 odstotkov 17-letnikov. Vsak četrti 15-letnik in vsak drugi 17-letnik sta bila v življenju že vsaj dvakrat opita. Delež pitja alkohola med mladostniki v Sloveniji sicer upada, a še vedno presegamo mednarodno povprečje.

Na Celjskem pogosto videno ob nesrečah.
(Foto: Arhiv NT)

Martinovo je pred vrati, policisti pripravljeni

Bo Slovenija kdaj napihala 0,0?

Policisti so ta teden začeli akcijo Slovenija piha 0,0, s katero opozarjajo na nevarnost vožnje pod vplivom alkohola. A glede na podatke o alkoholiziranosti voznikov in drugih udeležencev v prometu je vprašanje, ali bo Slovenija kdaj napihala 0,0 oziroma dosegla ničelno toleranco do alkohola.

SIMONA ŠOLINIČ

Delež alkoholiziranih povzročiteljev vseh prometnih nesreč na Celjskem se je lani z 8,72 odstotkov povečal na 9,06 odstotka. In je najvišji po letu 2014. Najbolj izrazit porast je zabeležen pri prometnih nesrečah z lažjimi telesnimi poškodbami, kjer se je delež povečal za 6 odstotkov. Povprečna stopnja alkoholiziranosti udeležencev prometnih nesreč na Celjskem se je nekoliko zmanjšala, a zanemarljivo. Tako je bila povprečna stopnja alkoholiziranosti povzročiteljev smrtnih nesreč 1,07 grama alkohola na kilogram krvi, pri nesrečah s hudimi poškodbami 1,48 g/kg in pri nesrečah z materialno škodo 1,33 g/kg. Toda promet ni edini, kjer je alkohol problem kot posredni vzrok za kršitve in kazniva dejanja. Alkohol je težava tudi pri nasilju.

Kritična meseca

Zato bodo policisti še posebej ob Martinovem koncu tedna še toliko bolj pozorni na javni red in mir ter kršitve v prometu. November in december sta namreč glede kršiteljev, ki so pod vplivom alkohola, še toliko bolj izstopajoča meseca.

Že pred dnevi so policisti na območju Laškega ustavili voznika avtobusa, ki je pri omejitvi hitrosti 60 km/h vozil s hitrostjo 78 km/h. Preizkus z alkotestom je pokazal, da je imel 0,12 miligramov alkohola v litru izdihanega zraka. Prometni policisti so mu na kraju odvzeli vozniško dovoljenje ter prepovedali nadaljnjo vožnjo. Zaradi prekoračitve hitrosti vožnje ter vožnje pod vplivom alkohola so mu izrekli globo 360 evrov ter štiri kazenske točke. Ta-

kšnih primerov bo do konca leta očitno še kar nekaj, saj naše območje že leta in leta velja za območje z več tovrstnimi kršitvami in večjim številom vinjenih voznikov. Tako ne mineta teden ali dan, da policisti zaradi vožnje pod vplivom alkohola koga ne bi kaznovali ali mu zasegli vozilo.

Po podatkih agencije za varnost prometa je lani zaradi povzročiteljev prometnih nesreč pod vplivom alkohola ali drog umrlo 33 udeležencev cestnega prometa, kar je skoraj 40 odstotkov vseh umrlih v prometnih nesrečah. »Verjetnost povzročitve prometne nesreče se z višjo stopnjo alkoholiziranosti stopnjuje. Pod vplivom alkohola med drugim tudi težje zaznamo rdečo barvo, ki je v prometu precej pogosta in ima pomembno vlogo,« še opozarja agencija.

»Mokra kultura«

Za Slovenijo je že od nekdaj značilna »mokra kultura«. »To pomeni, da ljudje navede pitja alkohola prenašajo iz roda v rod, zato imamo odrasli pomembno vlogo pri

tem, kako se bodo naše navede pitja odražale na mladih,« pravi na Nacionalnem inštitutu za javno zdravje.

»O porabi alkohola govori registrirana poraba, ki je v Sloveniji visoka in je v letu 2021 znašala 10,62 litra čistega alkohola na prebivalca, starejšega od 15 let. Leto prej je bila ta številka nižja za skoraj liter čistega alkohola. To se nanaša samo na registrirano porabo, vsa ne-registrirana, ki je predvsem posledica domače pridelave, pa zelo verjetno prejšnjo številko povzdigne vsaj še za petino. Kar 55 odstotkov odraslega prebivalstva vsaj enkrat letno pije čezmerno. To pomeni, da vsak drugi odrasel Slovenec vsaj enkrat v letu tvega ali so pri njem že prisotne negativne posledice zaradi pitja alkoholnih pijač. Na dan zaradi razlogov, ki so neposredno povezani s pitjem alkoholnih pijač, umrta več kot dve osebi. To so smrti, ki bi jih lahko preprečili,« pravi na Nacionalnem inštitutu za javno zdravje.

Na žalost podatki o pitju alkohola pri mladih niso spodbudni. Slovenija je v zadnjem desetletju uspela doseči boljšo kulturo mladih v prometu, ki za volan manjkrat sedejo opiti v primerjavi s starejšimi, pri čemer ponovno obstaja strah, da se bo sedanja pozitivna krivulja obrnila navzdol. »Mladostniki težje predvidijo posledice svojega vedenja, se vedejo bolj tvegano, preizkušajo novosti in iščejo izzive. Čim mlajša je oseba, ko začne piti alkohol, tem večja je verjetnost, da bo imela pozneje v življenju te-

žave zaradi tega. Toda kljub zakonski prepovedi je alkohol mladim zlahka dostopen. Do njega najpogosteje prihajajo pri prijateljih in doma, pri čemer nimajo težav niti pri nakupu v trgovini, na

bencinski črpalki ali v lokalu. Zveza potrošnikov Slovenije v nedavni raziskavi ugotavlja, da je alkohol po spletu brez ovir dostopen tudi mladoletnikom,« pravi na NIJZ.

Foto: Andraž Purg

Na NIJZ opozarjajo na projekt Sopa (Skupaj za odgovoren odnos do pitja alkohola), v katerega je vključenih več ustanov, ki poskušajo zmanjšati čezmerno pitje pri odraslih ter s tem preprečiti negativne posledice pitja alkohola. Projekt izvajajo tudi na Celjskem, in sicer v okviru lokalnih zdravstvenih domov ter centrov za krepitev zdravja. Ti ponujajo, delavnice in brezplačno svetovanje.

Ste videli nesrečo?

Pretekli četrtek nekaj minut pred 9. uro se je na cesti Velenje-Arja vas v bližini odcepa za Dobrno zgodila prometna nesreča, v kateri se je lažje poškodoval voznik osebnega vozila. Temu naj bi v bližini odcepa za Dobrno nasproti pripeljal voznik avtomobila znamke VW Golf, serije IV, črne barve, koprškega registrskega območja. Slednji naj bi nepravilno prehitel tovorno vozilo in zapeljal na nasprotni voznik pas. Ker se mu je voznik, ki je bil v nesreči poškodovan, izmikal, je zapeljal z vozišča na travnik. Neznani voznik je odpeljal, ne da bi se ustavil in oškodovancu posredoval svoje podatke. Policija zdaj naproša morebitne očividce nesreče, naj pokličejo 113 ali Policijsko postajo Velenje, da bi pomagali razjasniti okoliščine dogodka.

Zdrsnil z vozičkom

Pretekli teden se je v nesreči hudo poškodoval starejši mož. Na Celjski cesti v Šmarju pri Jelšah je 88-letni občan med vožnjo z električnim invalidskim vozičkom zdrsnil s pločnika. Voziček se je prevrnil, 88-letnika pa so zaradi hudih poškodb odpeljali v celjsko bolnišnico.

Štore za prvoligaško tekmo v rokometu gostilo še košarkarsko

Šentjurčani prekinili lep niz zmag

V šestem krogu prve slovenske košarkarske lige je Šentjur želel nadaljevati odličen niz (štirih) zmag, a je v Štorah izgubil s Šenčurjem z 82 : 71. Gostitelji so po prvem polčasu zaostajali le za točko, potem so zelo slabo odigrali tretjo četrtino (15 : 25).

DEAN ŠUSTER

Šenčurjani so slabo izvajali proste mete (2-13), a so to nadoknadili z odlično natančnostjo pri metih za tri točke (14 : 27).

Odlični pogoji na Ponikvi

Izgubili so tudi Podčetrčani in Polzelani, ki so še edini brez zmage. Trener Šentjurčanov je **Peter Markovinovič**: »Naleteli smo na izjemno razpoložene nasprotnike. Mislim, da že dolgo časa niso bili tako uspešni pri metih za tri točke. V moji ekipi je primanjkovalo energije.« V šentjurski dvorani poteka obnova parketa in košarkarji gostujejo na vseh tekmah, a tudi na treningih. »Tako pač je. Prilagajamo se. Vodstvo kluba nam je za vadbo uredilo odlične pogoje na Ponikvi,« ni želel tarnati Markovinovič, ki je pohvalil dvorano v Štorah in domačinom zaželel, da bi oživili košarko v kraju. Najboljša strelca sta bila Hrvat Marko Jurić pri domači in Dino Mu-

rić pri gostujoči ekipi, oba s po 20 točkami.

Dobro in slabo

Luka Lapornik se je po dolgem času vrnil v šentjursko ekipo, v soboto je dosegel zgolj eno točko. »Že dva tedna ima poškodovano koleno, a stiska zobe in kaže mladim, kako igrati z zdravstvenimi težavami. Kot kapetan čuti odgovornost do ekipe,« je poudaril Markovinovič in se zahvalil Laporniku. V ekipo se je po šestih letih vrnil Milan Sebič. Športnik direktor KK Šentjur je pred tem zadnjo tekmo odigral konec aprila 2017. »Ko smo ga prosili za pomoč, se nam je pridružil brez oklevanja. Domači fantje so zlata vredni. Če se bo začel premor zaradi napovedane stavke sodnikov, nam bo to po eni strani koristilo, saj imamo nekaj igralcev z lažjimi poškodbami, po drugi strani pa smo v dobrem ritmu in bi ga veljalo nadaljevati,« je končal Markovinovič. Tekma z novomeško Krko, ki je edi-

na brez poraza, naj bi bila na Ponikvi.

Pogoji za dvoranske športe

Tekmo si je seveda ogledal župan Štor **Miran Jurkošek**. Bil je oblečen v rdečo trenirko znamke Toper: »Stara je 42 let. Takšne so imeli košarkarji Kovinarja, ki so v sezoni 1981/82 igrali v 1. republiški ligi. Trenirko je hranil nekdanji direktor Železarn Štor Marjan Mačkovšek. Kovinar je tekme igral v dvorani Šolskega centra Celje in v Šentjurju, trener je bil Tomaž Subotič.« Prva tekma visoke ravni v novi dvorani je bila med rokometasji Celja Pivovarne Laško in Sviša. »V Štorah smo imeli v zadnjih dvajsetih letih le nogometaše, trenutno jih je v klubu več kot sto. Zdaj so ustvarjeni pogoji, da se rokomet in košarka vrneta v Štore. Mladi si tudi lahko ogledajo treninge celjskih rokometasov in mlajših selekcij moškega rokometnega kluba,« trdi Jurkošek. Košarkarji Rogaške so prijetno presenetili v Domžalah. V zadnji tekmi 6. kroga so premagali domači Helios z 80 : 74. Slatinčani zaradi stavke sodnikov ne bodo gostili Krke. Košarkarice celjske Cinkarne so v 5. krogu Jadranske lige zmagale še petič zapovrstjo, četrtič z več kot sto doseženimi točkami. Od beograjskega Partizana so bile boljše s 108 : 50. Pot do visoke zmage so si utrle že v uvodni četrtini, ko so zadele šest metov za tri točke. V dvorani Gimnazije Celje - Center je bila tudi najboljša slovenska košarkarica doslej Nika Barič, ki je trenutno poškodovana.

Najstnik Nal Belko je bil drugi najboljši strelac Šentjurja v Štorah. (Foto: Andraž Purg)

Peter Markovinovič (Foto: Andraž Purg)

Z leve stojijo predsednik KK Šentjur Jože Palčnik, župan Štor Miran Jurkošek, nekdanji predsednik šentjurskega kluba Peter Lapornik in Husein Kahvedžić, ki je blestel v dresu šentjurskega kluba. (Foto: DŠ)

Znova z Benfica, v elitnem delu v Prištini

Slovenski prvak v futsalu Dobovec bo v elitnem delu lige prvakov igral v zahtevni skupini B v Prištini.

Tam bosta poleg domačega kluba, ki prvič igra v tem tekmovanju, še portugalska Benfica iz Lizbone in Kairat iz največjega kazahstanskega mesta Almatija, oba že evropska prvaka. Dobovec za preboj na zaključni turnir nima objektivnih možnosti, tja bo odpotoval samo zmagovalce skupine. Predsednik kluba **Rok Mordej** je dejal: »Z žrebom smo lahko zadovoljni. Elitni del igra šestnajst najboljših evropskih ekip in lahkih nasprotnikov ni. Mislim, da bomo lahko točke iskali proti domačinom. Na obračunih z Benfica in s Kairatom bomo skušali čim dražje prodati svojo kožo ali celo presenetiti. Imamo še več kot dva tedna časa, da se pripravimo in da nato čim bolje predstavljamo slovenski futsal.« Dobovec se je z Benfica pomeril konec prejšnjega meseca v glavnem delu lige prvakov. V Podčetrtku je izgubil z 8 : 1, a se je skozi šivankino uho uvrstil v elitni del. Tekme v Prištini bodo med 28. novembrom in 3. decembrom. DŠ

Nekdanji igralec, kapetan in reprezentant Rok Mordej je zdaj predsednik kluba FC Dobovec. Ob prazniku Občine Rogatec je prejel najvišje priznanje, plaketo občine za predanost, odličnost in izjemne dosežke. Na slovesnosti ga je spremljala žena Mateja. Pred osemimi leti je plaketo Občine Rogatec prejela FC Dobovec. (Foto: arhiv FC Dobovec)

Ko slovenski sodnik prepriča avstrijsko sodnico ...

V Alpski ligi so Celjani gostili ekipo Merana in doživeli poraz s 4 : 1. Zanimivo je, da so povedli z golom Luke Kalana. Avstrijska sodnica je gol priznala, nakar je vmes posegel slovenski stranski sodnik Anže Bergant.

Glavno sodnico je uspel prepričati, da zadelek ni bil veljaven. Je to možno samo v Sloveniji ali še kje drugje? Tudi s posnetka (sodniki ga med tekmo niso videli) se ni dalo razbrati, ali je bilo vse po pravilih ali ni bilo. Mikus Mintautiškiš je v zraku skušal ujeti plošček. Toda odrinil ga je branilec in plošček se je odbil pred latvijskega napadalca, ki se ga je skušal dotakniti s palico. Nazadnje ga je v vrata potisnil Kalan. Občinstvo se je veselilo vodstva, a ne dolgo. »Prednost bi nam veliko pomenila. Morda bi tekma zavila v povsem drugo smer. V veliki meri smo krivi sami, saj smo streljali v vratarja,« je bil zaradi dveh zadev slabše volje trener **Gal Koren**. Obenem se zaveda, da se tu in tam zgodi tudi takšna tekma in da so pred kratkim njegovi varovanci pač visoko

dvignili letvico pričakovanj. Edini strelac za celjsko moštvo je bil Jaša Jenko. Vratar Merana Matteo Calvi je zbral 34 obramb.

Z Olimpijo čez 12 dni

Ta teden tekem ne bo zaradi akcije reprezentance, ki bo do sobote igrala na turnirju v Budimpešti. Zbrala se je na Bledu pod vodstvom novega selektorja Eda Terglava, ki je v izbrano vrsto povabil dva branilca Celja, Nika Širovnika ter Marka Čepona, ki pa je žal poškodovan. Med napadalci je tudi Celjan, član Jesenic, Žan Jezovšek. V končnico državnega prvenstva so se uvrstili Jesenice, Celje in Triglav, ki se jim bo pridružila Olimpija. Celjani so položaj tik za Jeseničani potrdili z visoko zmago proti Mariboru, čeprav je manjkalo kar devet igralcev iz pretežno prvega in drugega napada. Bilo je 9 : 0, tri gole je dal 21-letni napadalec iz Škofljice Maks Bukovec: »Dokazali smo, da lahko nekatere nasprotnike premagamo brez pomoči naših najboljših igralcev.« Pred celjskim moštvom so

Jaša Jenko je bil po sodniški razveljavitvi Kalanovega gola edini strelac Celja proti Meranu. (Foto: Andraž Purg)

tri gostovanja, 14. novembra na Jesenicah v uvodu drugega dela državnega prvenstva ter v Alpski ligi v dveh dneh pri avstrijskih Lustenauu in Bregenzerwaldu, ko bodo celjski »oklepniki« povezali

zelo oddaljeni prizorišči ob švicarski meji. 21. novembra bodo ljubitelji hokeja v Celju po dolgem času videli Olimpijo v dvorani v celjskem mestnem parku.

DŠ

Celjski nogometaši po vročem derbiju z Olimpijo ostali praznih rok

V izdihljajih celjsko-ljubljanskega derbija je vrata gostov skušal ogroziti Gregor Bajde.

LESTVICA 1. SNL

CELJE	14	10	2	2	31:12	32
KOPER	14	8	5	1	24:12	29
OLIMPIJA	14	8	3	3	29:19	27
MARIBOR	14	7	2	5	22:16	23
BRAVO	14	6	3	5	20:20	21
MURA	14	5	3	6	17:23	18
KALCER	14	4	4	6	15:18	16
DOMŽALE	14	3	2	9	18:26	11
ALUMINIJ	14	3	2	9	15:23	11
ROGAŠKA	14	2	2	10	8:30	8

Damir Krznar: »Poraz nas ne sme zamajati!«

Preostali izidi 15. kroga 1. SNL so bili: Rogaška – Koper 0 : 1 (Slatinčani so prikovani na dno lestvice, toda najbližja tekmeča se nista oddaljila), Mura – Aluminij 1 : 0, Domžale – Maribor 1 : 2 in Bravo – Kalcer Radomlje 0 : 2.

Po zelo sporni odločitvi za enajstmetrovko Olimpije so nogometaši Celja doživeli drugi poraz doma. V 15. krogu 1. slovenske lige je Olimpija pred 2.500 gledalci slavila z 1 : 0. V 33. minuti je celjski branilec Damjan Vuklišević odbil žogo in trenutek kasneje spotaknil Nemanjo Motiko, sodnik David Šmajc iz Kranja pa je nemudoma pokazal na beli krogec. Zanesljiv izvajalec enajstmetrovke je bil Rui Pedro.

DEAN ŠUSTER

V drugem polčasu so Celjani igrali precej bolje, toda Tamar Svetlin, Vuklišević, Luka Bobičanec, Žan Karničnik in Lovro Bizjak niso bili dovolj natančni, a tudi kančka sreče niso imeli.

»Bili smo boljši od Olimpije«

Deset minut pred začetkom tekme so organizatorji odprli še drugi vhod na stadion, saj je bila gneča precejšnja. Med čakajočimi so bili tudi celjski rokometišči in hokejisti, ki so s svojim obiskom izrazili podporo vodilnemu klubu v državnem nogometnem prvenstvu. Obilno deževje se je ustavilo v nedeljskem jutru, a je pustilo posledice na sicer odlično pripravljeni travnati površini, ki so jo nogometaši v 90 minutah precej poškodovali. Žoga se je čudno odbijala, hitro spreminjanje smeri teka je bilo oteženo. Veter ni bil moteč, sončno vreme je privabilo radovedneže z vseh koncev. Več gledalcev je bilo na severnem delu vzhodne tribune, ki še vedno sprejme 3.600 obiskovalcev. Domači so najbolj pogrešali Aljošo Matka in Maria Kvesića. Pri gostih ni imel pravice nastopa Agustin Doffo, toda 20-letni Nigerijec Peter Agba ga je uspel presenetljivo uspešno nadomestiti. Poleg vratarja Denisa Pintola je prikazal največ – zaustavila sta rušilno celjsko moštvo. »Bili smo

boljši od Olimpije. Imeli smo dovolj priložnosti, a niti ene nismo izkoristili. V nogometu ne zmaga vedno boljši. S soigralci smo razočarani zaradi izida, a ne zaradi prikazane ga,« je povedal kapetan Denis Popović.

Posledica Domžal?

Po koncu prvega polčasa (0 : 1) je »Pope« pred kamero Šport TV dejal: »Igramo proti Olimpiji in še proti nekomu. Zdaj razumem Josipa Iličića in besede, ki jih je izrekel v prejšnji sezoni. Očitno nimamo enakih možnosti za zmago.« Po 15 minutah izenačene igre je Olimpijino vodstvo z odličnim posredovanjem preprečil vratar Matko Obradović. Na drugi strani je zapretil Luka Bobičanec. Potem sta sledila protinapad gostov in dogodek, ki bo še dolgo buril duhove. Z našega zornega kota se je zdelo, da je Šmajc storil hudo napako. Večina gledalcev je imela pred očmi telefone in si je ogledovala posnetek, ki je razkril, da je bilo zelo tesno. Imamo občutek, da če Šmajc ne bi dosodil enajstmetrovke, ga tudi ekipa iz sobe za Var ne bi poklicala. Vse dvome je na Sportklubu odpravil Damir Skomina. Prekrška za enajstmetrovko ni bilo. Šmajc je deloval kot pravičnik, ki mora popraviti krivico, ki se je pripetila teden dni prej Domžalam v Celju. »Dejal sem mu, da mora

nasprotnik zaradi prekrška prejeti rumeni karton, a ga je pokazal meni. Se pravi, da kot kapetan ne smem sodniku nič reči. Doslej ni bilo tako. Nisem uporabil nobene krepke besede,« je pojasnil Popović. Žogo je na beli krogec postavil Rui Pedro in jo zanesljivo usmeril v mrežo.

»Zaslužili vsaj točko«

Trener Celja Damir Krznar je bil zadovoljen s predstavo svojih varovancev, glede spornega dogodka pa je dejal, da je njegova izjava lahko razumljena kot subjektivna. Tudi če bo želel biti povsem objektivni, bodo mnogi dejali, da je subjektiven. Izrazil je željo, da bi bil sodnik kaznovan, če je seveda kriv: »Preveč smo hiteli, kar je bilo razumljivo zaradi želje po hitrem izenačenju. Po priložnostih smo si zaslužili vsaj neodločen izid. Ne smemo izgubiti osredotočenosti, poraz nas ne sme zamajati. Vse je še vedno v naših rokah in nogah.« Hrvaški strateg je v brezizhodnem položaju – s Celjem mora biti prvak. Pri zagrebškem Dinamu mu je to uspelo pred dvema letoma. Nova sredina mu bo v zimskem prestopnem roku omogočila kakovostne nakupe, ki bodo še okrepili izjemno zasedbo. Celje ostaja pri 32 točkah, četrti Maribor jih ima devet manj in bo v nedeljo gostil štajerski derbi.

Kdo se bo še branil?

»Dobro smo se zavedali, kam smo prišli. In zavedamo se, kako smo zmagali. Moramo igrati bolje. Veseli me ena stvar. Poslušam, da nismo v »formi«. Zmagujemo. Ko bomo »formi«, nam bo še lažje,« je

Tekmo so začeli (z leve zgoraj) Mark Zabukovnik, Damjan Vuklišević, David Zec, Edmilson, Matko Obradović in Denis Popović ter (spodaj) Jegor Prucev, Nino Milić, Žan Karničnik, Luka Bobičanec in Nino Koutra. V drugem polčasu so igrali še Tamar Svetlin (namesto Koutra), Gregor Bajde (Edmilson), Lovro Bizjak (Popović) in Marco Dulca (Prucev).

Tekmo si je ogledal tudi celjski župan Matija Kovač, in sicer v družbi župana Hrastnika Marka Funkla, celjskega podžupana Sama Seničarja in mestnega svetnika MOC Dominika Ocvirka. Na tribuni za posebne goste je bilo precej vplivnih gospodarstvenikov ter nepogrešljiva, nekdanji celjski župan Bojan Šrot in nekdanji slovenski selektor (in tudi trener Celja) Bojan Prašnikar.

mirno govoril trener Olimpije **Zoran Zeljković**. Olimpija na tretji tekmi zapovrstjo ni prejela zadetka, v napornem ritmu tekem bo danes v konferenčni ligi gostila Klaksvik s Ferskih otokov. Toda Zeljkoviću to ne povzroča skrbi, saj je priznal: »Na vsakem igralnem položaju imamo vsaj dva nogometaša. To je dokazal Agba. Je odličen igralec.« Mnogo celjskih strelav so odbili gostujoči vezisti in branilci, tudi **Marcel Ratnik**: »To ni bila Olimpija, ki smo je bili vajeni v prejšnji sezoni, ko je igrala bolj napadalno. Pridejo tekme, ko se mora predvsem braniti.« Cilj upravičuje sredstvo. In ključno vprašanje: bo Krznar v nedeljo v Ljudskem vrtu napadel ekipo Maribora, ki jo odlično pozna?

Foto: Andraž Purg

Slovenski reprezentant **Žan Karničnik** ni brzdal jeze po porazu: »Živčno tekmo je naredila le ena oseba. Ni mi jasno, s čim smo si to zaslužili. Kriterij (sodniški, op. a.) je bil katastrofalen, enostranski. Pohvalil bi vratarja gostov. V Maribor gremo zmagat.«

V prostorih Nogometne zveze Slovenije je bil v ponedeljek izveden žreb parov šestnajstine finala pokala NZS. Celje se odpotovalo v Lendavo k Nafti, Rogaška bo gostovala pri Ljubljani, Rudar bo v Velenju pričakal branilko naslova Olimpijo.

Damjan Vuklišević (levo) in David Zec nista uspela prepričati sodnika Davida Šmajca, da prekršek za enajstmetrovko ni obstajal.

Nekdanji slovenski reprezentant Denis Popović zlepa ne bo pozabil Kranjčana Davida Šmajca.

Tako po koncu prvega polčasa je sledila »obnova« zelenice.

Luka Bobičanec se je otesel Timija Maxa Elšnika in žogo poslal proti levi vratnici. Domači navijači so bili na nogah, ko je Denis Pintol z vrhom rokavice preusmeril smer žoge, ki se je odkotalila mimo vrat ...

Trener Damir Krznar je dajal nova in nova taktična navodila igralcem, tudi Luki Bobičancu.

Največ dela so imeli Celjani, tudi Tamar Svetlin, z bojevitim Petrom Agbajem.

Nato je protestiral ob preveč očitnem zavlačevanju gostujočih nogometašev.

Ko je bilo vse končano, je Krznar tolažil svoje varovance in jim obenem izrekel priznanje za vložen trud.

BRALNA ZNAČKA
ZA ODRASLE

“Z branjem do zvezd”

★★★★★

dvanajsto bralno popotovanje

Kako sodelujete?

- ➡ Pri naših knjižničarjih ali na spletni strani dobite zloženko s kupončkom in seznamom priporočene literature. Na seznamu je kar 48 knjig.
- ➡ Izberite si vsaj pet knjig, ki jih preberete in izpolnite kuponček, tega pa prinesite v knjižnico.
- ➡ V decembru bo za vse sodelujoče potekala zaključna prireditev s posebnim gostom.

★★★★★

WWW.KNJIZNICA-CELJE.SI

Kulturne prireditve
ČETRTEK, 9. 11.
17.30 in 20.00 Dom kulture Velenje Fejmiči: Sama sta najboljša <i>Stand-up komedija z Gašperjem Bergantom in Žanom Papičem</i>
18.00 Pokrajinski muzej Celje, Barbarina dvorana Koncert ob soju sveč <i>Inga Ulokina, violina, Lara Pelikan, harfa, in Danaja Šifrer, baletna gostja</i>
19.00 Likovni salon Celje Lea Culetto & Miha Satler <i>Umetnika predstavljata najnovejšo umetniško produkcijo, s katero se dotikata tematike feminizma in LGBTQ+aktivizma.</i>
19.00 Občinska knjižnica Braslovče Beletriniini trubadurji: Irena Svetek <i>Literarno srečanje in pogovor z avtorico</i>
PETEK, 10. 11.
10.00 Glasbena šola Velenje Vesepaña <i>Mednarodno tekmovanje v klasični kitari</i>
18.00 Avla Doma II. slovenskega tabora Žalec Polnost praznine <i>Odprtje regijske razstave JSKD RS OI Žalec</i>
18.00 Dom kulture Velenje 16. festival amaterskega filma <i>Predstavili se bodo filmski ustvarjalci iz celotne Slovenije.</i>

Podatke za napovednik je zbrala Tea Podpečan.

18.00 Celjski mladinski center Cvetje dezerta <i>Predstavitve pesniškega prvenca</i>
19.00 Glasbena šola Velenje Manuel Valencia: Las tres Orillas <i>Mednarodno tekmovanje VelEpaña bo otvoril vrhunski španski flamenko kitarist.</i>
20.00 Ipavčev kulturni center Šentjur Javna generalka <i>Koncert Pihalnega orkestra Šentjur pred državnim tekmovanjem</i>
SOBOTA, 11. 11.
10.00 Ipavčev kulturni center Šentjur Otroški abonma Jurček: Nana, mala opica <i>Predstava v izvedbi Lutkovnega gledališča Velenje</i>
10.00 in 17.00 Gledališče Celje Po predlogi Svetlane Makarovič: Moment <i>Lutkovni kabaret, gostuje Moment</i>
19.30 Gledališče Celje Avtorski projekt: Juriš <i>Po motivih življenja in dela Karla Destovnika – Kajuha</i>
20.00 Dvorana Centra Nova Velenje Bakalina Velika: Zvezdna srebruo <i>Abonma Klub in izven</i>
20.30 Celjski mladinski center In Your Face Tour: The Black Proteus, XSKULL8, KLON <i>Koncert</i>
NEDELJA, 12. 11.
18.00 Dom II. slovenskega tabora Žalec Večerja bedakov <i>Komedija Špas teatra</i>

18.00 Dom kulture Velenje Ples Oriš <i>Premiera plesne predstave</i>
PONEDELJEK, 13. 11.
9.00 Muzej usnjarstva na Slovenskem Šoštanj Simpozij Usnjarstvo na Slovenskem in odprtje razstave Prva normalnotirna električna akumulatorska lokomotiva na Slovenskem
17.00 Avla Doma II. slovenskega tabora Žalec Je moje življenje gora? Natašino osupljivo življenje <i>Predstavitve knjige. Z avtorico Ireno Štusej se bo pogovarjala Jolanda Železnik.</i>
17.30 Osrednja knjižnica Celje Sledi. 61 babjepolskih odkruškov in življenje z demenco <i>Predstavitve knjige avtorice Alenke Veber</i>
19.00 Občinska knjižnica Žalec Peš po domačih krajih: popotni dnevnik 1934–1936 avtorice Alme M. Karlin <i>S prevajalko Jernejo Jezernik se bo pogovarjala urednica Saška Ocvirk.</i>
19.30 Glavni trg 8, Celje 410 km, festival Drugajanje <i>Avtorska predstava govori o načrtih češkega inženirja Karla Žlábka.</i>
TOREK, 14. 11.
9.00 do 17.00 Muzej novejše zgodovine Celje Dan slovenskega znakovnega jezika <i>Vabljene gluhe in naglušne osebe na samostojne ogledne razstav.</i>
18.00 Dom kulture Slovenske Konjice Moj kraj, moj les <i>Odprtje razstave Francija Rateja</i>
19.30 Narodni dom Celje Krog, festival Drugajanje <i>Gledališki esej, v katerem se prepletajo pripovedovanje, vizualna umetnost, arhitektura in sociološko raziskovanje.</i>
SREDA, 15. 11.
17.00 Knjižnica pri Mišku Knjižku Zgodba na gumbe <i>Lutkovna predstava v izvedbi Gledališča Zapik</i>
17.00 Mestna knjižnica Velenje Peter Nos <i>Lutkovna predstava Lutkovnega gledališča Velenje</i>
18.00 Avla Doma II. slovenskega tabora Žalec Predstavitve pesniških zbirk založbe Hiša poezije
18.15 Celjska kulturnica Friderikova zgodba <i>Predstavitve knjige avtorice Medeje Mahnič</i>
Martinovanja
ČETRTEK, 9. 11.
18.00 Krčma TamKoUčiri Celje Martinovi prigrizki ob mladem vinu

Tudi v petek ob istem času, v nedeljo ob 17.00
PETEK, 10. 11.
11.00 Staro Velenje Martinovanje na prostem z degustacijo vin slovenskih vinarjev in lokalno kulinariko
15.00 Pred trgovskim centrom Mercator na Lipi Štore Degustacija mladega vina in okušanje izdelkov lokalnih ponudnikov
16.00 Dom svetega Jožefa Celje Martinovanje s Fanti z Jožefovega hriba in župnijskimi pevci
16.00 Evropska ploščad Rogaška Slatina Krst mošta bo izvedla folklorna skupina Minerali.
17.00 Podeželska tržnica v Žalcu Martinovanje <i>Društvo savinjskih vinogradnikov</i>
17.00 Večnamenska dvorana Rimske Toplice Martinov večer po stari šegi
18.00 Knjižnica Laško Tomislav Kovačič: Viteški pogled na žlahtno vino <i>Predavanje ob martinovem</i>
19.00 Kulturni dom Ponikva Starodobniki–večni mladeniči <i>Odprtje Martinovih dnevov in razstave ter pokušina mladega mošta in domačih dobrot</i>
19.00 Velika dvorana Thermane Laško Martinov ples
SOBOTA, 11. 11.
10.00 Krčma TamKoUčiri Celje Martinov zajtrk
10.00 Kulturni dom Ponikva Starodobniki v Sloveniji in nekaj o Tomosu <i>Predavatelj: Slavko Pislak</i>
10.00 Šentilj pri Velenju, pri gasilskem domu Martinovo rajžanje, jesenski potep po podeželju
10.30 Cerkev sv. Martina Laško Maša ob prazniku sv. Martina iz Toursa in srečanje zakoncev jubilarantov <i>Po njej sledi skupno druženje</i>
11.11. do 18.00 Krekov trg DOBRÓdošlo VINO <i>Enološko-gastronomski dogodek s predstavitvijo bogate vinske dediščine slovenskih vinorodnih dežel ter vin iz sosednjih držav.</i>
18.00 Kulturni center Laško Martinov večer s prikazom blagoslova vina
19.00 Cerkev sv. Martina Ponikva Nastop fantov z Jožefovega hriba
19.00 Aqua Roma Rimske Toplice Martinovanje z živo glasbo in posebno gurmansko ponudbo

19.00 Hiša Lisjak – Kozolec pri ribniku Tabor Martinovanje z ansamblom Župan
19.00 Kulturni center Rogaška Slatina Martinov koncert: Prifarski muzikanti
20.00 Max klub Velenje Martinovanje z zasedbo Batista Cadillac
NEDELJA, 12. 11.
8.00 do 12.30 Aškerčev trg Laško Martinov sejem
8.30 Sveta Helena Javorje pri Gorici pri Slivnici Po Sv. Heleni Martin na star način <i>Pohod na Sveto Heleno z več strani po vinsko turističnih cestah</i>
od 9.00 dalje Na trgu Ponikva Sejem
10.30 Cerkev sv. Martina na Ponikvi Sveta maša
10.30 Cerkev sv. Martina Laško Praznična sveta maša
11.30 Slomškov trg pri cerkvi sv. Martina na Ponikvi Krst vina in druženje ob prazniku
11.30 Aškerčev trg Laško Martinova nedelja

Druge prireditve

ČETRTEK, 9. 11.
16.30 Občinska knjižnica Žalec Druženje študijsko-bralnega kluba, MSKŽ in UPI Ljudska univerza Žalec
17.30 Osrednja knjižnica Celje Medijski prostor in vprašanje resnice <i>Predavanja Tatjane Rozman</i>
18.00 Kavarna Lisjak Tabor Kavarniški četrtkov večer ob peki kostanja, kozarčku mošta in ob zvokih harmonike
18.00 Celjski mladinski center Delavnica Magičnost gibanja
18.00 Galerija Velenje Na čaju s Huiqin Wang <i>Pogovor bo vodil kustos razstave Matic Veler.</i>
19.00 Dom II. slovenskega tabora Žalec Najlepši kraj, hiša in kmetija 2023 <i>Zaključna prireditev s podelitvijo priznanj</i>
19.00 Občinska knjižnica Prebold Starodavne romarske poti: Rim, Kompostela, Jeruzalem <i>Duhovno-potopisno predavanje, z vami bo Viljem Gogala.</i>
19.19 Mestna knjižnica Velenje Cinque Terre – čarobnost petih vasi <i>Na predavanju boste s Francijem Horvatom spoznali Genovo.</i>
20.00 Hiša Sadeži družbe Žalec Meditacija z Andrejo

PETEK, 10. 11.
9.00 do 11.00 Hiša sadeži družbe Žalec Likovna delavnica
19.00 Celjska kulturnica Smeškov petkov večer <i>Pravljčni večer za odrasle z Renato Brglez</i>
SOBOTA, 11. 11.
8.00 do 12.00 Tržnica Laško Tržnica Laško
10.00 Knjižnica pri Mišku Knjižku Pobarvanke z naših poti: Lokum, baklave in pistacije ali 6500 km neverjetne Turčije z Anuško, Laro in Petrom <i>Primerno za družine z otroki od 5. leta dalje.</i>
10.00 Pokrajinski muzej Celje, Stara grofija Predmeti, ki govorijo – Kaj nam simboli sporočajo? <i>Ustvarjalnica za osnovnošolce</i>
15.00 do 23.00 Mestni trg Slovenske Konjice Tradicionalno konjiško martinovanje
NEDELJA, 12. 11.
12.15 Tehnopark Celje Znanstveni šov – ta nora znanost <i>Zanimivi znanstveni poskusi za vse starosti.</i>
PONEDELJEK, 13. 11.
17.00 Knjižnica Velenje Sijoči duhec <i>Ustvarjalna delavnica</i>
18.00 Knjižnica Rogaška Slatina Modrost preteklosti za obogatitev sedanjosti <i>Pogovorni večer s patrom Karlom Gržnanom.</i>
TOREK, 14. 11.
18.30 Mestna knjižnica Šoštanj Oliver Tič – Oli Walker: Peš od Argentine do Aljaske <i>Potopisno predavanje</i>
20.00 Celjski mladinski center Milonga <i>Večer argentinskega tanga</i>
SREDA, 15. 11.
9.00 do 11.00 TIC Laško Domači kotichek <i>Prodaja domačih dobrot in izdelkov</i>
10.00 Ipavčev kulturni center Šentjur Srečanje mladih mamic <i>Prehrana dojenčka</i>
11.00 Celjski dom Ali sladkorna bolezen boli? <i>Predava Frida Novak, mag. farm.</i>
16.00 in 17.45 Celjski mladinski center Delavnica Lego robotike
18.00 Celjski dom Uvodno informativno predavanje o pomočeh in ozdravitvah po duhovni poti s pomočjo učenja Bruna Gröninga
18.00 Muzej usnjarstva na Slovenskem Šoštanj Vitezi Kacenštajnski: Iz Šaleške doline do Berlina in Firenc ter nazaj <i>Predavanje Borisa Hajdinjaka</i>

Podjetje NT&RC, d.o.o.

opravlja časopisno-založniško, radijsko in agencijsko-tržno dejavnost
Naslov: Prešernova 19, 3000 Celje,
telefon (03) 42 25 100, fax: (03) 54 41 032.
Direktor: Drago Slameršak
Tisk: Salomon, d. o. o.

Novi tednik sodi med proizvode, za katere se plačuje 5-% davek na dodano vrednost.

NOVI TEDNIK

Odgovorna urednica: Manca Mirnik
E-mail uredništva: tednik@nt-rc.si

RADIO CELJE

Odgovorna urednica: Saša Pukl
E-mail: radio@nt-rc.si, **v studiu:** info@radiocelje.com

UREDNIŠTVO

Bojana Avguštinčič, Tatjana Cvirn, Barbara Furman, Janja Intihar, Špela Ožir, Eva Rudman, Tina Strmčnik, Simona Šolinič, Dean Šuster

AGENCIJA

Opravlja trženje oglasnega prostora v Novem tedni-ku in Radiu Celje ter nudi ostale agencijske storitve.
Telefon: (03) 42 25 100
Fax: (03)54 41 032., (03)54 43 511
Sprejem oglasov po elekt. pošti: agencija@nt-rc.si
Vodja marketinga: Bojan Kunc

NAROČNINE

Telefon: (03) 4225 171
E-pošta: narocnine@nt-rc.si

Mesečna naročnina je 13,71 EUR (4 izvodi) oz. 17,16 EUR (5 izvodov). Za tujino je letna naročnina 363,96 EUR. Številka transakcijskega računa pri NOVA KBM: SI56 0400 1005 0141 617. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.

MALI OGLASI, OSMRTNICE IN ZAHVALE

Telefon: (03) 4225 144, **e-pošta:** oglasi@nt-rc.si

Vsak obiskovalec gostinske verige Mediabar z nakupom pijače, ne pa hrane in cigaret, prejme določeno število točk, za katere lahko dobi brezplačen izvod revije, časopisa ali knjižank. Vsak tiskan izvod ima na naslovnici označeno vrednost v točkah. Za vsak porabljen evro stranka pridobi eno točko. Več informacij o gostinski verigi Mediabar na www.mediabars.si.

Kje si zdaj, moj ati dragi,
kje je mili tvoj obraz,
kje so tvoje pridne roke,
ki skrbele so za nas?

ZAHVALA

Zapustil nas je naš
dragi ata, stari ata in tast

JOŽE BOBEK

s Planine pri Sevnici
(16. 3. 1933–24. 10. 2023)

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in društvom za izrečena sožalja, besede tolažbe, darovano cvetje, sveče, svete maše in denarne prispevke.

Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti in ga boste ohranili v lepem spominu.

Vsem in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala.

Žalujoci: vsi njegovi

Srce tvoje je zastalo,
zvon ti je v slovo zapel,
misel nate bo ostala,
spomin za vedno bo živel.

ZAHVALA

Zapustil nas je dragi
mož, ati in stari ata

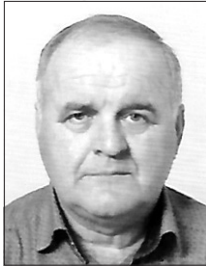
JOŽEF - JOŽI
STOJAN

iz Prožinske vasi 62, Štore
(30. 7. 1948–17. 10. 2023)

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani in ga pospremili na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se njegovi osebni zdravnici Ani Planinc, dr. med., in sestri Brigiti iz ZD Štore ter vsem zdravnikom in osebju hematološkega oddelka SB Celje in Poliklinike v Ljubljani. Hvala pevcem, trobentaču Tomažu, govornici gospe Mojci, gospodu župniku Stanku Gajšku za pogrebni obred in sveto mašo ter gospe Jožici za molitev. Hvala Savinjski veterinarski postaji Zalec ter podjetju Valji, d. o. o., za darovano cvetje, sveče in podporo v težkih trenutkih. Hvala Vinogradniškemu društvu Polič Štore in Društvu kmetič Celje-Štore za darovane sveče in topel stisk roke. Hvala PGD Prožinska vas ter vsem okoliškim gasilskim društvom za častno stražo in ganljivo zadnje slovo. Hvala sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem za sveče, cvetje, svete maše in izražena sožalja. Posebna zahvala pa bratu Ivanu z družino za vso pomoč, ki nam je bila nudena.

Ohranite ga v lepem spominu!

Vsi njegovi domači

Težko je pozabiti človeka,
ki ti je bil drag,
še težje je izgubiti ga za
vedno, a najtežje je
naučiti se živeti brez njega.

ZAHVALA

20. oktobra se je po mučni bolezni
poslovil naš dragi mož, oče, sin,
dedi, tast, nečak in bratranec

LEOPOLD KOS

iz Trnovelj pri Celju
(20. 3. 1953–20. 10. 2023)

Iskrena hvala vsem, ki ste se v velikem številu poslovili od našega Poldija, sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in bivšim sodelavcem. Hvala za podarjeno lepo cvetje, sveče, denarno pomoč, svete maše in pisna sožalja. Zahvaljujemo se tudi patronažnim sestram za obiske na domu. Hvala gospodu župniku za poslovljen obred. Hvala skupini Eros za dobro odpete pesmi in odigrano melodijo. Hvala gospe Mileni Jurgec za govor ob slovesu in pogrebni službi Raj.

Njegovi domači

681

MOTORN
VOZILA

PRODAM

VW touran 1,9 TDI, letnik 2003, prvi lastnik,
prodam za 2.000 EUR. Telefon 041 367-
118. 690

STROJI

PRODAM

PLUŽNO desko za Gorenje Muto, na dva vija-
ka, prodam. Telefon 070 993-922. 685

KUPIM

TRAKTORJE in kmetijsko mehanizacijo, v ka-
kršnem koli stanju, kupim. Telefon 041
255-834. p

ROLBO Muta, za sneg, priklop na dva vijaka
ali okrogli priklop, kupim. Telefon 070
993-922. 685

POSEST

PRODAM

ENOTRETIJSKI solastniški delež na hiši, vrt,
asfalt, okolica Žalca, prodam. Telefon 068
146-810. 678

KUPIM

VIKEND, hišo, posest ali kmetijo, do 90.000
EUR, Celje, okolica 40 km, kupim. Telefon
041 846-570. 632

ODDAM

V ZGORNJI Savinjski dolini oddam v najem
starejšo stanovanjsko hišo, primerno za
eno do dve osebi. Telefon 031 695-208. 682

AKUSTIKA

PRODAM

LCD televizor Philips, 40 pfl 5625 h, diagona-
la 102 cm, prodam. Telefon 031 305-784. 689

ŽIVALI

PRODAM

BIKCA simentalca, starega 15 dni, prodam.
Telefon 041 720-870. 566

novi tednik

NESNICE, rjave, grahaste, črne, pred ne-
snostjo, prodamo. Brezplačna dostava,
prodaja tudi na Vranskem. Vzreja nesnic
Tibaot, telefon (02) 582-1401. n

KOKOŠI nesnice jarkice, rjave, grahaste in
črne, pred nesnostjo, prodamo, pripelje-
mo na dom. Telefon 070 545-481. p

KRAVO ciko, pašno, tretja brejost (7 mesec),
Frankolova, prodam. Telefon 041 482-
763. p

KUPIM

PITANE krave in telice za zakol, po širši Štajer-
ski, kupim. Plačilo takoj + davek. Telefon
040 647-223. p

DEBELE, suhe krave in telice za zakol kupimo.
Plačilo takoj + davek. Telefon 041 653-
286. p

KMETIJSKI
PRIDELKI

PRODAM

SILAŽNE bale prodam. Telefon 031 836-735. 687

KRMNI krompir prodam. Telefon 041 663-
137. 688

RAZNO

KOŠNJA zelenic, strmin. Zvonka Korošec, s.
p., Cesta kozjanskega odreda 49, Šentjur,
telefon 070 711-680. p

DVE mladi kozi srnaste pasme in hlevski gnoj,
po 50 EUR/prikolica, prodam. Kupim pra-
šiča domače reje. Telefon 031 324-550. p

Poroke

Celje
Poročila sta se: Mojca BRE-
ZOVNIK iz Mozirja in Žiga
VOLAVŠEK iz Štor.

Žalec
Poročili so se: Pija ME-
MON iz Vojnika in Nejc JA-
VORNİK iz Dobrne, Suzana
MRŠIČ in Matjaž PIRNAT,
oba iz Ljubljane.

Velenje
Poročila sta se: Adelisa
BEČIČ in Alen HASIČ, oba iz
Velenja.

OSTALO

PRODAM

SLOVENSKA bukova drva, na paleti dolžine
25, 33, 50 cm, možna dostava, prodam.
Telefon 031 625-479. p

KOKOŠI nesnice, za začetek nesnosti, rjave,
prodajamo vsak dan. Piščance, enodnevn
in 5-tedenske, za meso, po predhodnem
naročilu. V ponudbi kakovostna krma za
piščance in kokoši. Vsak delavnik od 8.
do 16. ure, v soboto do 12. ure. Telefon
(03) 700-1446. Farma Roje, Šempeter v
Savinjski dolini. p

ARNICO in »trage« prodam. Telefon 070 993-
922. 685

ŠTIRI originalna lita platišča za audi A4,
letnik 2011, z zimskimi gumami, velikost
205/60/R16, prodam za 260 EUR. Tele-
fon 040 850-668. 691

ZIMSKE gume Sava, z jeklenimi platišči, 195-
65-R15, za golfa 5/6/7, za 80 EUR, in le-
seno okno, 100 x 100, dvojna zasteklitev,
prodam za 60 EUR. Telefon 041 987-305. 691

90,6 95,1 95,9 100,3

radio celje

Vedno z menoj!

Smrti

Celje

Umrli so: Janez PRELO-
ŽNIK iz Dramelj, 62 let, Emil
PRAZNIK s Polzele, 76 let,
Marija ŽGANK s Polzele, 83
let, Karolina PRATNEKER iz
Celja, 83 let, Antonija GRA-
ŠIČ iz Bukovžlaka, 92 let, Ja-
nez GUBENŠEK iz Velenja, 87
let, Leopold KOS iz Trnovelj
pri Celju, 70 let.

Laško

Umrli so: Peter NOVAK iz
Griž, 76 let, Ivan TROBIŠ iz
Loč, 76 let, Aleš VITASOVIČ
iz Laškega, 31 let, Božo BERK
iz Celja, 74 let, Dragica KOLA-
RIČ iz Laškega, 96 let.

Šentjur

Umrli so: Jožef BOBEK iz
Šentvida pri Planini, 90 let,
Helena GERZINA iz Pletovar-
ja, 69 let, Frančišek BOBEK
iz Žegarja, 92 let, Mihaela
SKALE iz Javorja, 65 let, Ana
ZUPAN iz Vodruž, 82 let.

Žalec

Umrli so: Marjan POTOČIN
iz Matk, 63 let, Ljudmila NO-
VAK iz Petrovc, 87 let, Marija
LEHNER iz Prapreč, 83 let,
Julijana ŠTORMAN iz Šem-
petra, 84 let, Aljoša JANEŽIČ
iz Liboj, 75 let, Božidara ME-
LANŠEK iz Prapreč, 94 let,
Franc ZUPAN iz Prapreč, 80
let, Marija HRASTOVEC z
Vranskega, 92 let, Karolina
VERDELJ iz Tabora, 91 let.

Velenje

Umrli so: Karol PUŠNIK iz
Šoštanja, 75 let, Darinka AN-
ŽEL iz Velenja, 74 let, Boris
Vladimir ERDELJI iz Velenja,
82 let, Anton RANČAN iz To-
polšice, 89 let, Adolf KOTNIK
iz Velenja, 87 let.

V četrtek, 9. 11. 2023

ob 20. uri

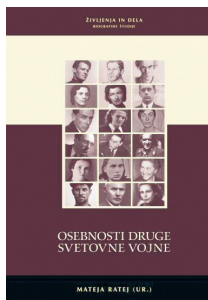
ansambel Juhej

VTV - Vaša televizija, Žarova c. 10, Velenje
t.: 03 898 60 00, vtv.studio@siol.net
www.vtvstudio.com, www.facebook.com/najvizja

museum of recent history | celje

m n z c
muzej novejšezgodovine | celje

VEČER
V MUZEJSKI KAVARNI

Muzej novejšezgodovine Celje vas
v sredo, 15. novembra 2023, ob 18. uri
vabi v muzejsko kavarno na pogovor
z dr. Matejo Ratej,

urednico zbornika
Osebnosti druge svetovne vojne

in avtorico monografije
Rožengrunt
Žensko nasilje v štajerskih kočarskih
družinah med svetovnima vojnama.

Z avtorico se bo pogovarjal
direktor MnZC, dr. Tonček Kregar.

Vstop prost.
http://www.muzej-nz-ce.si

**Svoboda, mir
in energetska
neodvisnost.**

EVROPA SI TI.

Tednikove zgodbe

Št. 45 / Leto 78 / Celje, 9. november 2023

Rotary klub Ptuj pomagal družini z Ljubnega ob Savinji

Če je Zagerjevim iz kupov gramoza še uspelo rešiti hlev, za njihovo hišo ni bilo več rešitve. Nejc stoji na mestu, kjer je nekoč stala.

Da bo nov začetek lažji

Nejca Zagerja iz Trbiža pri Ljubnem ob Savinji smo prvič obiskali dan po avgustovski poplavi. Takrat je življenje njegove družine obtičalo pod večmetrskimi kupi gramoza. Po več mesecih na dobesedno opustošenem zemljišču še vedno neuspešno čaka na usmeritve in pomoč države. Kot mu že nekaj časa obljublja pristojni, naj bi bilo vse drugače po sprejetju interventnega zakona o obnovi. A mlad Zgornjesavinjec se je odločil, da do takrat ne bo sedel križem rok. Pri tem so mu na pomoč priskočili člani Rotary kluba Ptuj. Njihov predsednik Miran Golub je Nejcu dan pred njegovim 29. rojstnim dnevom izročil bon v vrednosti malo manj kot 11 tisoč evrov, zaradi česar bo novi začetek mlade družine s tremi otroki zagotovo lažji.

ŠPELA OŽIR

Zagerjeve hiše, ki je stala na delu, kjer iz grape priteče Trbiški graben, ni več. Hudo-urniška moč in gramozi sta za sabo odnesla še sedem drugih domov v zaselku Trbiž. Tamkajšnje družine so razseljene. Zagerjevi bivajo v počitniški hišici Nejčevega prijatelja deset kilometrov od domačije. »Novega bivališča smo se v tem času navadili. Pri načrtovanju našega novega doma pa se ni nič prema-

nilo naprej. O kakršnikoli sanaciji bližnjega potoka ni ne duha ne sluha. Voda je prejšnji petek ponovno zalila hlev, ki je od poslopij edini ostal. Živino smo preseliti na tri sosednje kmetije. A ker pozimi vsem v hlevih zmanjkuje prostora, smo jo morali prodati,« je povedal Nejca Zager, ki dolgoročno rešitev vidi v obložitvi potoka s kamenjem in v poglobitvi struge Savinje. Še pred tem

je seveda nujno treba očistiti ves nasut material.

Hitreje do gradbenega dovoljenja?

Če je Zagerjevim iz kupov gramoza še uspelo rešiti hlev, za njihovo hišo, ki je bila zakopana v prod in drug hudourniški material, ni bilo rešitve. Ni jim preostalo drugega, kot da jo podrejo. So eni redkih, ki imajo to srečo, da imajo prostor za novogradnjo na svojem zemljišču. Na varnem mestu dovolj visoko nad dolino Savinje imajo že vse pripravljeno za gradnjo nove hiše. A bojijo se, da bodo kar nekaj časa izgubili s čakanjem na vsa potrebna gradbena dovoljenja. »Po poplavi se je govorilo, da naj bi na spremembo namembnosti morali čakati tudi do dve leti. Zdaj nestrpnost pričakujemo zakon o obnovi in kaj bo prinesel. Neuradno sem slišal, da naj bi lahko začeli graditi

na kmetijskih zemljiščih in si vzporedno s tem urejali dokumente,« je še dodal.

Brez gradbene mehanizacije

Za Nejca je bila avgustovska tragedija še toliko hujša, saj mu ni odneslo zgolj doma, temveč tudi vso gozdarsko mehanizacijo, s pomočjo katere se je preživil, ko je po okoliških gozdovih opravljal storitve sečnje. Do zdaj si je kupil rabljen traktor, naročil si je tudi nekaj drugih potrebnih strojev. Vse to si je lahko privoščil s pomočjo dobrih ljudi, ki jim je neizmerno hvaležen. »Ob tej priložnosti se še posebej zahvaljujem članom Rotary kluba Ptuj, ki so me finančno podprli. Tudi od države smo sicer slišali veliko obljub, a se zaenkrat ne premakne nikamor.«

Takoj stopili skupaj

Ptuj in okolice avgusta ni prizadela poplava, a so

Predsednik Rotary kluba Ptuj Miran Golub je Nejcu dan pred njegovim 29. rojstnim dnevom izročil bon v vrednosti malo manj kot 11 tisoč evrov.

Zagerjevi po več mesecih na dobesedno opustošenem zemljišču še vedno neuspešno čakajo na usmeritve in pomoč države.

tamkajšnji prebivalci s težkim srcem gledali, kaj se dogaja nekaj deset kilometrov stran v Savinjski dolini. Med njimi so bili tudi člani Rotary kluba Ptuj, ki so se odločili, da bodo pomagali po svojih najboljših močeh. »Takoj po poplavi smo se zbrali in začeli zbirati denar. Člani pobratenega nemškega Rotary kluba Freilassing Laufen so nas takoj poklicali in ponudili pomoč. Skupaj smo zbrali malo manj kot 11 tisoč evrov,« je povedal

predsednik Rotary kluba Ptuj **Miran Golub**, ki je v ponedeljek ta denar predal Nejcu. »Odločili smo se, da bomo pomagali eni družini, ker ji bo to pomenilo veliko več, kot da bi denar razpršili med več ljudi, ki bi prejeli po 100 evrov. Verjamem, da bo Nejc koristno uporabil finančna sredstva za nakup gozdarske mehanizacije, s pomočjo katere bo družino lahko preživil še naprej.«

Foto: Andraž Purg

Složnost je ključ do uspeha

Str. 24–25

»Nimajo prav, da iz mene nič ne bo!«

Str. 28-29

Na varno jih je prepeljal s čolnom

Str. 27

Andreja Erjavec, direktorica Tehnoparka Celje

Uspešna zgodba o zabavni znanosti

Največji znanstveno-zabavni park v Sloveniji je septembra praznoval tretji rojstni dan. Potem ko je Mestna občina Celje pred leti kupila stavbo nekdanje veleblagovnice v središču mesta, je v njej s pomočjo evropskih sredstev uredila Tehnopark Celje. Ta je postal ne le prostor za izobraževanje in navduševanje mladih za znanost, ampak tudi pomemben del turistične ponudbe mesta. Ta javni zavod vodi vse od ustanovitve Andreja Erjavca. Ob njenem imenovanju so se nekateri spraševali, s čim je prepričala občinske svetnike, da so jo imenovali za direktorico znanstveno-zabavnega parka, saj prej česa podobnega ni počela. Očitno se je v teh letih z delom dokazala, saj je nedavno občinski svet z novim županom na čelu podprl njeno kandidaturo za nov mandat, ki se bo začel februarja prihodnje leto.

TATJANA CVIRN

»Vesela sem, da sem pred štirimi leti dobila priložnost, da lahko vodim Tehnopark,« pravi Andreja Erjavec, ki načrtuje bogat program z novimi eksponati, izpopolnjenimi izobraževalnimi vsebinami in še tesnejše povezovanje z lokalnim okoljem.

Po duši naravoslovka se je že v osnovni šoli uspešno udeleževala naravoslovnih tekmovanj, v srednji šoli je sodelovala v raziskovalnem projektu Mladi za Celje in z nalogo osvojila drugo mesto. Po končani naravoslovno-matematični šoli v okviru Srednje tehniške šole Celje je študirala živilsko tehnologijo na Biotehniški fakulteti UL. »Ko so me vprašali, ali bi bila pripravljena kandidirati za vodenje Tehnoparka Celje, se mi je to zdel zanimiv izziv, povezan s področjem naravoslovja.«

Zagotovo ste imeli nekaj strahov, glede na to, da je šlo za novost ne le v celjskem, ampak tudi v širšem slovenskem prostoru, in da pred tem niste vodili kakšne podobne ustanove?

Imela sem svoje pod-

jetje in te izkušnje so mi pomagale na novem delovnem mestu. Kot samostojna podjetnica sem poznala zakonodajo in tudi delo z ljudmi mi ni bilo tuje. Sicer pa menim, da se lahko vsega naučiš, če imaš voljo in željo.

Ste imeli pri oblikovanju vsebin parka kakšne vzornike, glede na to, da je bil park novost?

Na začetku sem preučila primere dobre prakse v tujini, saj takšnega centra pri nas ni bilo, in še vedno smo edinstveni na tem področju. Ogledala sem si podobne ustanove v Salzburgu, Londonu in Parizu ter si

pomagala s podatki na spletu. Ogledala sem si tudi center v Belgiji, od koder je prihajal svetovalec za postavitve eksponatov v našem centru.

Glede na to, da je pri projektu šlo za evropska sredstva, torej niste imeli povsem prostih rok.

Projekt je bil glede izbire eksponatov ob mojem prihodu že končan, to je storila posebna ekipa za evropska sredstva in projekte v MOC. Sama sem morala dodati vsebine, ki naj bi pritegnile k obisku šolske skupine in druge ciljne skupine, od predšolskih otrok do upokoencev. Na tem področju je šlo za neke vrste pionirsko delo. Za pomoč sem zaprosila učitelja matematike in informatike, zelo dobrega vodjo obšolskih programov, ki mi je pomagal pri snovanju prvih programov, ki so sledili učenim ciljem formalnega izobraževanja. Ko iščeš rešitve, ti spodbude iz okolja ponavadi prihajajo naproti, samo prepoznati jih moraš in uporabiti na pravi način. Izkazalo se je, da je to prava strategija. Danes progra-

»Vodja mora ljudi navduševati in jih prepričati, da ni vse v plači, ampak da je pomembno tudi zadovoljstvu ob dobro opravljenem delu, ko sta nagrada nasmešek otroka ali pohvala staršev. Te vrednote danes premalo cenimo.«

me nadgrajujejo naši vodniki in programski vodje, ki pridobivajo informacije o dopolnitvah šolskih programov tudi z udeležbo na različnih konferencah.

Delovanje parka lahko sicer razdelim na tri področja: programe za vrtčevske otroke in šolske skupine, sklop, ki je namenjen družinskim obiskom ob koncih tedna in med počitnicami, ter program, ki je namenjen podjetjem ali posameznikom, ter omogoča »timbilinge«, izobraževanja, delavnice, predavanja.

Kaj je bilo na začetku za vas najtežje?

Najtežje je bilo v obdobju covida, saj smo Tehnopark Celje odprli septembra 2020 in čez deset dni so ustanove zaradi epidemije začele zapirati svoja vrata. Takrat smo imeli zaposleno ekipo vodnikov in nismo vedeli, kaj narediti. Lotili smo se študija poskusov, začeli smo snemati video-posnetke in z njimi na družbenih

omrežjih nagovarjati šole in občinstvo, hkrati so se zaposleni naučili novih vsebin, ki jih nekatere še vedno uporabljamo v okviru šolskih programov in delavnic.

Najtežje se je bilo torej na hitro prilagoditi novim razmeram. Na srečo smo uspešno premagali tisto težko obdobje. V tistem času smo ustanovili blagovno znamko Cele kuha. Z njo hočemo poudariti tudi turistični in ne le izobraževalni vidik Tehnoparka Celje, ki je bil ustanovljen tudi zato, da bi se povečal obisk gostov v mestu. Uspelo nam je, da smo trenutno druga najbolj obiskana turistična točka v Celju (za Starim gradom, op. p.). Največ tujih obiskovalcev prihaja iz sosednje Hrvaške, sledijo Italija, Nizozemska, Madžarska, Danska, Ukrajina, Slovaška, Avstrija, Poljska in Češka.

Z omenjeno blagovno znamko smo povezali gostince v mestnem jedru, ki so takrat tudi morali zapreti gostilne. Pozvali smo jih, da so pri nas posneli predstavitevne videoe priprave jedi, po katerih so znani, in jih potem objavili na družbenih omrežjih. V času zaprtja restavracij nam je uspelo z njimi izvesti tudi kar nekaj kulinarčnih delavnic. To sodelovanje smo ohranili in vsako leto konec leta izdamo knjižico Praznične dobrote celjskih kuharjev. V njej vsak sodelujoči prispeva svoj recept. Pomembno se nam zdi, da povezujemo ljudi v mestu, od trgovcev, gostincev, umetnikov. V okviru »timbilingov«, ki so tudi pri nas, lahko imajo udeleženci poleg ogleda parka še kulinarčne delavnice.

Je za te delavnice dovolj zanimanja, glede na to, da se kuhanja lahko naučimo marsikje?

Kar dve leti smo potrebovali, da smo ugotovili, zakaj so ene delavnice bolj zasedene in druge manj. Merilo ni bilo to, ali so brezplačne oziroma kakšna je cena zanje, ampak smo ugotovili, da je pomembno, kdo izvaja delavnico. Vsak ima svojo ciljno skupino. Veliko imamo tudi drugih delavnic, ki so name-

»Pohvale obiskovalcev so mi v zadoščenje in veselje, saj smo pokazali, da se da z voljo in vztrajnostjo stvari spremeniti na bolje.«

njene širši javnosti in so ponavadi brezplačne. O njih obveščamo tudi krajevne skupnosti, saj si želimo odziv širokega kroga Celjanov. Verjamemo, da bodo tudi te sčasoma bolj obiskane.

Promocija je bila na začetku zagotovo zelo pomembna. Ste se osredotočili na družbena omrežja, ker so obiskovalci predvsem mladi, ali ste jo kako drugače zastavili?

Na začetku smo res veliko stavili na družbena omrežja, saj smo mislili, da bo tam največji odziv. Dve leti že izvajamo anketo, v kateri vsakega obiskovalca, ki pride na recepcijo Tehnoparka Celje, vprašamo, kje je izvedel za nas. Največ jih presenetljivo pove, da so za nas izvedeli od drugih obiskovalcev po načelu dober glas seže v deveto vas. Zadnja leta sodelujemo tudi na različnih učiteljskih in ravnateljskih konferencah po Sloveniji, nedavno so bile sodelavke na eni od teh v Portorožu. Vrnile so se z informacijo, da so skoraj vsi udeleženci že bili pri nas ali s šolsko skupino ali z družino.

Največ obiskovalcev torej prihaja v okviru šolskih skupin?

Sama sem presenečena nad podatki, da je še vedno kar 60 odstotkov družinskih in drugih zunanjih obiskovalcev in da so drugo šolarji. Letos so nas obiskali malčki iz 18 vrtcev in učenci iz 265 osnovnih in srednjih šol iz celotne Slovenije, ki so se odločili za obisk v okviru dneva dejavnosti. V primerjavi z lanskim enakim obdobjem beležimo letos za 20 odstotkov večji obisk.

Težava je, ker zaradi števila naših zaposlenih ne moremo sprejeti še več šolskih skupin naenkrat. Te štejejo do 60 otrok iz posamezne šole, glede na to, da pridejo k nam za štiri do pet šolskih ur, dnevno ne moremo sprejeti več kot tri takšne skupine. Najprej smo imeli zanje na voljo tri dni med tednom, nato smo

Direktorica Tehnoparka Celje
Andreja Erjavec

dodali še en dan in letos junija še peti dan, kar je prineslo težave s kadri, saj moramo potem ob koncu tedna imeti na voljo več študentov in nekatere tudi med tednom, da lahko kakovostno izpeljemo programe. Ti so vodeni in pomeni, da se šolske skupine razdelijo v tri manjše in imajo različne dejavnosti ter samostojni in vodeni ogled parka.

Kaj otroke najbolj navduši, glede na to, da gre pri vas za drugačen, bolj zabaven način spoznavanja znanosti, ki lahko sicer marsikoga prestraši?

V zadnjih letih sem ugotovila, da s prestrogo zastavljenimi programi ljudi prestrašimo in odvrčamo. Vse, kar izvajamo, naredimo

»V komentarjih na spletu obiskovalci vedno znova pohvalijo naše vodnike in njihovo dobro voljo. Te manjka na vseh področjih življenja. Vsi moramo začeti pri sebi in širiti pozitivnost, da bo tudi družba boljša.«

na zabaven način. Med počitnicami in ob koncu tedna imamo zato zabavne vsebine, v katere vnašamo tudi znanost. Otroci lahko sami nekaj ustvarijo in ob tem razmišljajo, zakaj je tako, spoznajo, česa so sposobni in da ni tako težko, kot so mislili. Gre za neformalni vidik izobraževanja na zabaven način, ki je zelo pomemben.

Šolam ponujamo tudi zanimive programe za nadarjene učence. Letos smo se uvrstili v Katalog programov nadaljnega izobraževanja in usposabljanja strokovnih delavcev v vzgoji in izobraževanju, in sicer z dvema programoma. Prvi, STEAM učno okolje (kratica STEAM pomeni področja znanosti, tehnologije, inženirstva in matematike, op. p.), predstavlja inovativni pristop izobraževanja učencev s posebnimi potrebami. Drugi program se imenuje Dobrobit živali. Na to temo izvajamo tudi izobraževanja, ki so namenjena širši populaciji, gre za predstavitev bolezni, ki se prenašajo med živalmi in ljudmi, za pasji bonton v mestu in na podeželju, za prevzemanje samoodgovornosti za sobivanje ljudi in hišnih živali v urbanem ter ruralnem okolju ...

Glede na posebno področje znanosti in dela z mladimi verjetno ni povsem preprosto dobiti ustreznega kadra. Kako se znajdete?

Zaposlenih nas je 15, imamo tudi dva javna delavca in študente, ki pomagajo pri delu. Da bi dobili pedagoški kader, je skoraj nemogoče, saj ga tudi v šolah manjka. Tudi kader s tehnično ali z naravoslovno izobrazbo je težko dobiti, zato so zaposleni večinoma družboslovci, veliko je mladih, za katere je to prva zaposlitev. Če so se pripravljeno učiti in delo radi opravljajo, ni težav. Kulturologinja se na primer pri nas ukvarja z robotiko. Ob tem poudarjam, da si moramo pomagati in prenašati svoje znanje. Merilo pri izbiri kan-

»Merilo pri izbiri kandidatov so tudi njihovi konjički, kar mi veliko pove o ljudeh.«

didatov so tudi njihovi konjički, kar mi veliko pove o ljudeh. Omogočam jim, da delajo na področjih, kjer lahko te konjičke razvijajo. Ena od zaposlenih se na primer ljubiteljsko ukvarja z oblikovanjem in to počne tudi pri nas, oblikuje vabila, tiskovine in se s tem sama izobražuje v smeri, ki jo zanima.

Prihodnje leto naj bi Tehnopark iz občinskega proračuna MOC dobil približno 550 tisoč evrov, kar je malo več, kot je imel na voljo letos. Ta sredstva so namenjena plačam zaposlenih in vzdrževanju stavbe. Kako je z nabavo novih eksponatov in v kolikšni meri zagotavljate sami denar za svoje delovanje?

Tako kot v lanskem proračunu imamo tudi v letošnjem za približno sto tisoč evrov manj sredstev za obratovalne stroške in vzdrževanje kot prejšnja leta, saj smo lahko začeli poslovati normalno. Strošek za plače se je malo zvišal, saj imamo dve napredovanji, ob tem se je zvišal plačni razred vsem zaposlenim v javnem sektorju. Povišali smo lasten delež prihodkov, ustvarimo približno 330 tisoč evrov letno, zato iz proračuna tudi manj dobimo za obratovalne stroške. Moj cilj je, da bi vse naložbe pokrivali iz lastnih sredstev, in to naj bi bilo že letos.

Nazadnje je bil nabavljen simulator letenja. Kaj načrtujete letos?

Kmalu pričakujemo nov eksponat, ki bo ponazarjal poplavljanje rek in kako to preprečiti. Gre za bolj preprosto predstavitev tega pojava, a se je dobro ujel z aktualnimi razmerami v Sloveniji. Vsako leto želimo kupiti še kakšen nov eksponat. Letos je predvidena še postavitev aplikacij umetne inteligence v parku, da jih bodo imeli obiskovalci priložnost preizkusiti in primerjati. Pričakujemo tudi novega humanoidnega robota, ki bo povezan z umetno inteligenco. Z enim od njih že promoviramo svojo dejavnost po Sloveniji in bomo tako še lažje ponudili program programiranja robota.

Robot Teo je nedavno poskrbel tudi za promocijo Tehnoparka Celje v oddaji Slovenija ima talent. Kako je prišlo do tega nastopa?

Novinarke, ki so bile pri nas v parku kot obiskovalke, je navdušil naš robot, zato so nas povabile k sodelovanju. V povabilu sem prepoznala odlično priložnost za promocijo, povezali smo se še z Delavskim domom v Trbovljah, kjer imajo podobno humanoidno robotinjo, in se prijavili na avdicijo. Program plesa raček sta pripravila mentorja iz Šolskega centra Celje. Do zadnjega nismo vedeli, ali bo točka uspela. Danes že vidimo, da smo s sodelovanjem v oddaji dosegli veliko priljubljenost, prav tako so nas opazili v filmu Šepet metulja, kjer je sodelovala naša robotinja Barbara. Velik del dogajanja v filmu je bil posnet v naših prostorih na tako imenovani platformi 360, kjer imamo pisarne in kjer izvajamo predavanja. Področje robotike bomo skušali ljudem še bolj približati, saj je široko uporabno.

Kako ste za naslednja leta zastavili razvoj parka?

Vesela sem, da so mi svetniki in svetnice ter novo vodstvo občine zaupali še en man-

»Če imaš voljo in željo, se lahko vsega naučiš.«

dat. Želim, da bi imeli še naprej kakovostne programe za vrtnice in šole, veliko je tudi stvari, ki jih še želim nadgraditi. Veseli me, ko vidim, da tudi z našo pomočjo Celje postavljamo na turistični zemljevid Slovenije. Na praznični zadnji dan oktobra sem na primer prišla v Tehnopark in se pomešala med obiskovalce, tisti dan se jih je zvrstilo kar 766, ter prisluhnila komentarjem, da bi ugotovila, kaj še manjka oziroma kaj si želijo. Slišala sem komentarje, kako ne morejo verjeti, da v Sloveniji sploh obstaja kaj takšnega. Res je, da počitniške programe vedno še obogatimo z bolj zabavnimi vsebinami in tiste izobraževalne ponudimo tako, da so zanimive čim večji skupini obiskovalcev. Takšne pohvale so mi v zadoščenje in veselje, saj smo pokazali, da se da z voljo in vztrajnostjo stvari spremeniti na bolje. V komentarjih na spletu obiskovalci vedno znova pohvalijo naše vodnike in njihovo dobro voljo. Te manjka na vseh področjih življenja. Vsi moramo začeti pri sebi in širiti pozitivnost, da bo tudi družba boljša.

Želim pa si, da bi obiskovalci, ki pridejo k nam, obiskali še druge ustanove v mestu.

V ta namen bi se verjetno morale tesneje povezati vse celjske ustanove, da bi nastopale bolj enotno?

Zagotovo. Tehnopark Celje že sodeluje z mnogimi. Za noč čarovnic smo se na primer uskladile direktorice Zavoda Celeia Celje, Celjskega mladinskega centra in Tehnoparka Celje, da podobni dogodki niso bili ob isti uri, ampak so mnogi lahko obiskali vsa prizorišča. Park je dobro vpet v lokalno okolje in sodeluje tudi s podjetji. S Simbiem smo razpisali nagradni natečaj Moj dan z manj embalaže, s Cinkarno Celje pa Čudoviti svet vode. Želim si, da bi tudi pri nakupu katerega od eksponatov sodelovalo katero od celjskih podjetij.

Verjetno se pogosto sprehodite skozi Tehnopark. Kateri eksponati so vam posebej pri srcu?

Več stvari mi je všeč. Zelo mi je všeč simulator letenja, kjer smo ponudili nekaj dodatnih vsebin, saj sem želela, da bi bil še kaj več kot le zabava. Letos smo dodali izobraževalne vsebine, ki nam poleg letenja nad Celjem, ki se ga vidi v 3D-projkciji, ponujajo možnosti, da se podučimo o vplivu različnih vremenskih pojavov na letenje, spoznamo osnove navigacije, dodali smo pokrajinski dodatek Celjske kotline, ki so ga izdelali študentje fakultete za arhitekturo ter fakultete za računalništvo in informatiko. Sama sem namreč pilotka in sem pred leti opravila izpit za pi-

Delavnice za najmlajše so dobro obiskane in tudi vsa druga ponudba Tehnoparka Celje je privlačna tako za otroke kot za malo starejše.

lotiranje motornega letala. To sem želela že v mladosti, a ni bilo prave priložnosti. Ko si nekaj želiš in imaš voljo, je cilj mogoče doseči. Vsakršno izobraževanje v življenju, ki se ga lotiš, je pomembno, tega znanja ti nihče ne more vzeti, s tem rasteš, širiš se obzorja. Zato tudi sodelavce, otroke in prijatelje vedno spodbujam, naj se izobražujejo.

Še imate priložnosti za letenje?

Za letenje moraš biti zbran in spočit, napak ne sme biti. Zadnja leta, ko sem vpeta v službo, zato težje najdem čas za ta konjiček. Obnavljam licenco, a ne letim več toliko, kot sem prej. Najdlje sem letela do Tivata v Črni gori. Opravila sem še dodatno licenco za instrumentalno letenje, kar pomeni, da lahko letim s pomočjo instrumentov v letalu tudi, ko zunaj ni vidljivosti. Seveda

so za takšen tip letenja potrebna tudi za to certificirana letala.

Se domači upajo peljati z vami?

Mož ne mara letenja, otroke pa sem že peljala.

Kaj vas še sicer sprošča v življenju?

Narava in živali, od katerih se lahko veliko naučimo. Imamo kmetijo s škotskim govedom in z govedom pasme angus ter z jeleni. To je bolj možev konjiček, a pomagam pri oskrbi živali, ki se sicer večino leta pasejo. Doma sem iz bloka in to, da pomagam na kmetiji, je bilo še eno od povsem drugačnih področij, ki sem se jih lotila. Ob tem imamo že dvajset let tudi pse in z njimi sem na sprehodih v vsakem vremenu, kar je dobro tudi za moje zdravje.

Foto: Andraž Purg

Turistična kmetija Razgoršek

Složnost
je ključ do
uspeha

Martin Razgoršek in njegova sestra Helena Turnšek, ki na kmetiji pomaga pri pripravi narezkov, aranžmajih na mizah in urejanju rož, a tudi pri strežbi, ko je treba.

Številni otroci so navdušeni nad prijaznim domačim kužkom.

Seme za rast uspešne turistične kmetije Razgoršek v Pepelnem blizu Šmartnega v Rožni dolini je že v 80. letih prejšnjega stoletja zasejala mama Milica, ki je ob pomoči moža Martina uresničila zamisel o tem, da bi na kmetiji nudili prenočišča za goste. Njune sanje je nadgradil sin Martin, ki v ponudbo kmetije vsako leto doda kaj novega. Temu delu se je povsem posvetil, a brez pomoči sester Helene, Jožice, Sonje in Petre ter njihovih otrok ne bi šlo, je prepričan. Mama sedanjke podobe kmetije žal ni dočakala, a so njeni nasledniki prepričani, da bdi nad njimi in da so tudi zato uspešni, medtem ko oče še vedno pomaga po svojih močeh.

TATJANA CVIRN

Niso pogosti primeri, da bi bili bratje in sestre tako tesno povezani, kot to velja za Razgorškove otroke. Kot pravi Martinova sestra Helena Turnšek, to ne pomeni, da kdaj ne pride do kakšnega spora, a po mamini smrti se skupaj trudijo za uspešnost kmetije. »Brat je z dušo in s srcem predan temu delu, mi smo tisti, ki samo poma-

gamo in sledimo njegovi viziji.« Sestre imajo službo in sodelujejo po svojih močeh, Martin, ki se je prej ukvarjal z gradbeništvom, se je povsem usmeril v vodenje turistične kmetije.

Zanimiva
»farovška« zidanica

Mimo hiše vodita planinska in Jakobova romarska

pot, obiskovalcev je vsako leto več. Na kmetiji jim lahko ponudijo domače dobrote in tudi prenočišča. Tovrstna ponudba je zelo dobrodošla, saj je za novodobne romarje ob poteh po Sloveniji na voljo premalo prenočišč. Ob koncih tedna se na kmetiji vrstijo dogodki, kot so poroke in družinska praznovanja. Pogosto prihajajo tudi udeleženci različnih izobraževanj, podjetja pripravljajo »timbuildinge« in združijo prijetno s koristnim v lepem naravnem okolju. Prav povezanost z naravo daje poseben čar bivanju na kmetiji na vrhu hriba, od koder so lepi razgledi in kjer

je do znane Kunigunde oziroma Gore le še streljaj.

Posebna znamenitost Razgorškove kmetije je dvesto let stara s slamo krita hiška, v kateri je družina uredila majhen muzej. »Zemlje smo imeli bolj malo in oče je že pred leti odkupil sosednjo kmetijo. V tako imenovani »farovski« zidanici, kot se je imenovala hiša, je živel starejši par. Lastnika sta skrbela za župnijski vinograd, od tod ime hiše. Ker nista imela otrok, sta kmetijo prodala in šla v dom,« je povedal Martin Razgoršek. »Oče je želel staro hišo obnoviti, sam pa najprej nisem bil za to. Ko

Martin Razgoršek: »Poleti je bilo ogromno zlasti civilnih porok in gostij, več poudarka smo namenili tudi »timbuildingom« in konferencam, zato smo nabavili posebno tablo, ki je udeležencem v pomoč. Časa, ko se ne bi nič dogajalo, skoraj ni.«

Dvesto let stara lesena hiška s slamnato streho je posebnost kmetije (desno). V njej je tako, kot je bilo nekoč.

Helena Turnšek: »Brat je z dušo in s srcem predan temu delu, mi smo tisti, ki samo pomagamo in sledimo njegovi viziji.«

Odprta terasa je bila poleti prizorišče številnih porok in drugih praznovanj.

Knjiga vtisov je polna pohvalnih zapisov gostov.

Kulisa raznih praznovanj in lepi razgledi po okolici

sem očetu pomagal pri delu, sem se tudi sam vedno bolj navduševal nad dediščino.«

Razgorškovi so hišo prenovili v starem slogu in jo na novo prekrili s slamo. Ob tem so ob pomoči društva Ekoci, ki ga vodi Irena Rotar, pripravili različne delavnice in prikazali ves proces od žetve do mlačve in pokrivanja strehe s slamo.

Zlata vrtnica za okolje

V hiški so zdaj na ogled predmeti, ki pričajo o življenju nekoč, ohranjena je tudi črna kuhinja. Prej so bile lesene stene hiše prekrite z apnom, ko so jo prenavljali, so se odločili ohraniti videz lesa. Martina je kot gradbenika navdušila kakovost hrastovega lesa, ki je preživel stoletja in je tako trden kot kamen. »Z leti les okamni. Ko smo popravili okna po sistemu, kot je bil nekoč, smo

morali z motorno žago poseči v les in je bilo, kot bi rezali po kamnu. Nekoč so znali delati ob pravem času in v skladu z naravo. Zdaj gredo ljudje v gozd in posekajo drevesa, ne da bi razmišljali, ali je čas za to primeren.«

O tem, da bi sami radi živeli v najtesnejši povezavi z naravo, priča tudi zeliščni vrt sv. Kunigunde, ki ga je družina uredila ob leseni hiški. Premišljena celovita podoba domačije, ki ima svoj čar v vseh letnih časih, je prepričala tudi komisijo Turističnega in kulturnega društva Celje, da je Razgorškovim lani podelilo zlato vrtnico za urejenost okolja.

Spanje kot nekoč

Vsako podrobnost ureditve člani družine dobro premislijo in uskladijo. V to okolje so diho leseni stoli in mize, ročno izdelane keramične luči in ustrezna posoda. »Delamo v

svojem slogu, ki je kombinacija lesa, slame, narave, zato se ljudje pri nas počutijo domače. Ko smo urejali teraso ob hiški, sem želel, da bi bila čim bolj odprta in da bi bili z nje lepi razgledi. Obiskovalci se radi zadržujejo na njej in še zlasti na zgornji letni terasi, kjer so najpogostejše poroke.«

Zraven je letna kuhinja, kjer je mogoča sveža priprava jedi. Zaprti del terase je bolj uporaben v hladnejših delih leta in daje zaradi velikih steklenih površin občutek povezanosti z naravo.

»Največ ljudi pride na osnovi reklame, ki se širi od ust do ust. Mnogi se vračajo, kar pomeni, da so bili zadovoljni. Za vsakogar se potrudimo, a se lahko vseeno zgodi, da kdo ni zadovoljen. To nas dodatno spodbudi, da delamo še bolje,« razlaga Martin, ki ves čas razmišlja, kako še popestriti ponudbo.

Trenutno ureja prostore za velnes in razvajanje v brunarici, kjer je kmetija najprej začela nuditi prenočišča. Pričakuje, da bodo do novega leta končani. »Povpraševanja po nočitvah je veliko, možnosti pri nas pa so različne, mogoče je prespati tudi na seniku v kozolcu ali na »strozoku« iz ličja. »V načrtu ima še razširitev in ureditev parkirnega prostora. »Časa, ko se ne bi nič dogajalo, skoraj ni, saj je mogoče tudi pozimi organizirati različne dogodke v toplem zavetju zaprte terase. Pogled na zimsko romantiko je tudi privlačen za marsikoga,« je prepričan Martin.

Program za otroke

Helena, ki je učiteljica, je mislila tudi na širjenje znanja med otroki in tako kmetija že nekaj let ponuja etnološke delavnice, ki se jih udeležujejo učenci iz šol okoliških

občin. V okviru dnevnov dejavnosti izdelujejo izdelke iz ličja, milo, košarice iz vrbovih vej, pečejo kruhke ... Ko preživijo dan na kmetiji, se veliko naučijo. V pomoč pri tem so študenti, ki vodijo te delavnice. Starejši osnovnošolci pogosto raziskujejo travnik, gozd ...

Posebna privlačnost za otroke so jeleni v obori, ki jo je Martin postavil pred leti. Ti se pasejo na dveh hektarjih površin, v sosesčini jim družbo delajo krave avtohtone pasme cika. »Na začetku sem kupil pet samic in samca. Reja ni zahtevna in živali so zelo prijazne. Le enkrat so nam ušle, a so se kmalu vrnile.« Verjetno je pretehtalo to, da imajo ves čas na voljo dovolj hrane in da ne manjka priboljškov v obliki suhega kruha ...

Razgorškovi imajo tudi svoj vinograd za pridelavo domačega vina. »S kmeti v sosesči-

ni smo se dogovorili, da lahko poberejo jabolka, ki bi sicer obležala in zgnila, pri nas pa iz njih stisnemo sok, ki ga ponudimo gostom. Mnogi se še vedno premalo zavedajo bogastva, ki ga ponuja narava. Pomembna je tudi izmenjava med kmetijami, saj lahko vsak pridela nekaj,« razlaga Helena.

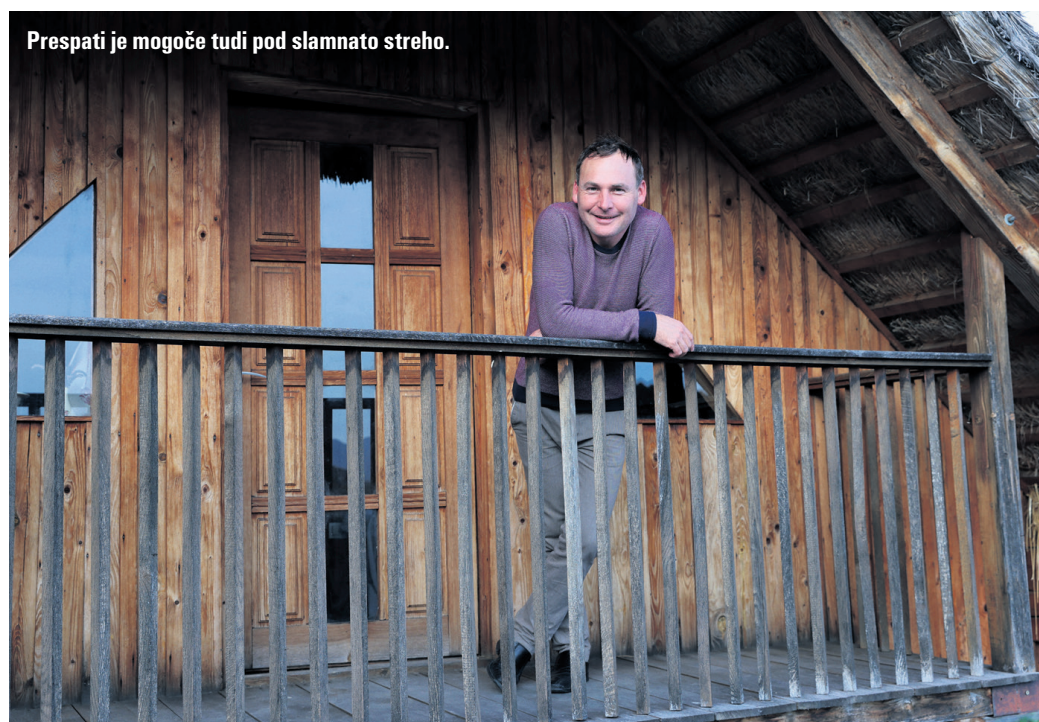
Martinovih načrtov ne manjka, pravi, da si želi urediti vsaj še dvajset zgodb. A pri tem se novosti loteva glede na svoje zmožnosti in si ne želi nakopati posojil. »Zadnja leta smo veliko vlagali, zdaj se to počasi vrača. Vsako leto smo dodali kakšno novost in največ šteje, da gostje opazijo spremembe. A malo se moramo tudi umiriti,« se zaveda sogovornik, sestra Helena pa doda, da je treba delati s srcem, sicer je škoda sploh začeti. »Ljudje to takoj začutijo.«

Foto: Andraž Purg

Obora z jeleni je zanimiva zlasti za najmlajše.

Prespati je mogoče tudi pod slamnato streho.

PRAZNIČNO
Z OBČINO

ŠMARTNO OB PAKI

Z županom Jankom Kopušarjem tudi o predvidenih selitvah stanovalcev s poplavno ogroženih območij

Praznovanje zasenčile posledice poplav

Šmartno ob Paki, ki praznuje občinski praznik novembra, je bilo med bolj prizadetimi lokalnimi skupnostmi v avgustovskih poplavah. Odprava obsežnih posledic na javni infrastrukturi bo dolgotrajna, a župana Janka Kopušarja skrbi predvsem psihično počutje ljudi, ki so ob povodnji in proženju plazov v strahu za svoja življenja in premoženje doživljali stres, zdaj nekatere pesti še negotovost, kje bodo lahko mirno in varno živeli. Kritičen je do države in stroke, ki se, kot pravi, obotavljata pri iskanju primernih rešitev za ljudi.

BARBARA FURMAN

Če vas vprašam, kaj je najbolj zaznamovalo leto v vaši lokalni skupnosti od zadnjega občinskega praznika, bodo odgovor zagotovo poplave. Kolikšna je gmotna škoda?

Celotna škoda, ki so jo avgustovske poplave povzročile v naši občini, je ocenjena na približno 20 milijonov evrov. Ko je voda odtekla, so se začeli sprožati plazovi, ki so uničili vodovodno in telekomunikacijsko omrežje ter več cestnih odsekov. Veliko dela je pred nami. Pričakujemo pomoč države. Čaka nas finančno in strokovno zahtevna sanacija plazov. Najbolj kritične bomo začeli sanirati še letos.

Prebivalci občine Šmartno ob Paki smo sicer navajeni bivati ob Paki in Savinji, a tako obsežnih poplav niti najstarejši občani ne pomnijo. Narasle vode in sprožanje plazov niso pustili posledic le na infrastrukturi, ampak tudi pri ljudeh. Doživeli so velik stres. Še vedno sta prisotna strah in negotovost, kako bo v prihodnje. Slišati je, da bodo

vremenske nevšečnosti vedno pogostejše.

Zato občani upravičeno pričakujejo, da bodo država, občina in stroka zagotovile učinkovite protipoplavne ukrepe. Kakšna bi bila optimalna rešitev za vašo občino?

Država mora zagotoviti dosledno vzdrževanje vodotokov. To področje je vrsto let zanemarjala. Tudi Savinja in Paka s pritoki v naši občini

»V nedavnih poplavah smo dokazali, da smo sočutni in da smo drug drugemu pripravljeni pomagati. Dokazali smo tudi, da takrat, ko stopimo skupaj, lahko premostimo tudi zelo težke preizkušnje.«

nista bili deležni rednega vzdrževanja. Zadnja leta smo nekaj manjših posegov na porečju Pake naredili sami, s čimer smo preprečili hujše posledice v avgustovskih poplavah. Spomnim se, da je bilo v Paški vasi ob poplavah leta 2012 pod vodo približno 30 hiš, gasilski dom in dve piščančji farmi, v letošnjih poplavah pa Paka ni prestopila

bregov. Sicer pa mora država za učinkovito protipoplavno zaščito urediti tudi suhe zadrževalnike. Predvsem mora prepovedati gradnjo na območjih, kjer se vodotoki razvijajo. Bivanjska naselja na teh območjih nimajo kaj iskati.

Stanovanjskih hiš ne ogrožajo le narasle vode, ampak tudi plazovi. V vaši občini se jih je sprožilo več kot 50, pravite. Koliko občanov se je moralo izseliti?

Izseliti se je morala družina v Velikem Vrhu, ker bivanje v hiši zaradi plazu ni več varno. Ogroženih je tudi nekaj hiš v naseljih Gavce in Skorno. Občani v njih sicer še prebivajo in čakajo na dokončno odločitev strokovnjakov. Ljudje potrebujejo informacije, kako naprej. Zanima jih, kakšne rešitve pripravljajo predstavniki vlade in stroke. No, prejšnji teden smo le dočakali sesta-

imamo zagotovljen milijon evrov Evropske unije, a so gradnjo preprečile poplave. Upam, da bomo kanalizacijo začeli graditi naslednje leto in dela zaključili leta 2026.

Lani je občina zgradila prizidek k vrtcu, stari del vrtca je energetska prenova. Zapleta se pri urejanju okolice. Zakaj?

Zapletlo se je, ker je eden od otrok našel delček stekla na zelenici pri vrtcu. Inšpektor je po opravljenem nadzoru izdal odločbo, da je zemljinu treba zamenjati. Ob tem je prepovedal uporabo dotrajanih igral. Zemljinu bomo kmalu zamenjali, nekoliko kasneje bomo uredili še otroško igrišče z novimi igrali. Ker smo veliko občinskega denarja porabili za gradnjo prizidka k vrtcu in za energetska prenova starega dela, si želimo, da bi nam pri ureditvi otroškega igrišča finančno pomagali sponzorji. Otroci za igro na prostem niso prikrajšani, saj imamo v naši občini še dve otroški igrišči, a tudi sicer je vsepovsod narava, ki otrokom omogoča preživljanje prostega časa v zdravem okolju.

Starši otrok so nezadovoljni, ker je pediatrična ambulanta v zdravstveni postaji Šmartno ob Paki zaprla vrata. Kako boste rešili ta problem?

V zdravstveni postaji, ki smo jo pred časom povsem prenovili, smo bili zelo zadovoljni, da smo imeli poleg zdravnika splošne medicine in zobozdravnika na voljo tudi pediatrijo. Očitno je bilo preveč lepo, da bi trajalo. Pediatrija je morala iti delat v Zdravstveni dom Velenje, saj so tam ostali brez pediatra. Starši otrok so upravičeno

Župan Občine Šmartno ob Paki Janko Kopušar (Foto: Andraž Purg)

nezadovoljni. Obljubljam, da bomo težavo v nekaj mesecih rešili. Od vodstva velenjskega zdravstvenega doma sem dobil zagotovila, da bodo naredili vse, da bo v naši občini čim prej vrata ponovno odprla pediatrična ambulanta.

Zasledila sem podatek, da se število prebivalcev v občini Šmartno ob Paki povečuje. Čemu to pripisujete?

Podatek o naraščajočem številu občanov me veseli. Razlogov za to je zagotovo več. Nekateri se v našo občino priseljujejo, ker menijo, da imajo tu dobre pogoje za življenje. Po svojih močeh si prizadevamo, da bi mladi ostali v domačem kraju in si tu ustvarili družino. Uredili

smo vrtec, na voljo so stavbna zemljišča za stanovanjsko gradnjo. V naši občini sicer nimajo veliko priložnosti za delo, saj nimamo podjetij, ki bi zaposlovala. Veliko naših občanov se zato vozi na delo v Nazarje, Velenje in Celje.

Tudi letos boste na svečanosti ob občinskem prazniku nagovorili soobčane. Kaj bo osrednje sporočilo?

V nagovoru bom izpostavil pomen solidarnosti in povezanosti v lokalni skupnosti. V nedavnih poplavah smo dokazali, da smo sočutni in da smo drug drugemu pripravljeni pomagati. Dokazali smo tudi, da takrat, ko stopimo skupaj, lahko premostimo tudi zelo težke preizkušnje.

»Starši otrok so upravičeno nezadovoljni. Od vodstva velenjskega zdravstvenega doma sem dobil zagotovila, da bodo naredili vse, da bo v naši občini čim prej vrata ponovno odprla pediatrična ambulanta.«

Šmartno ob Paki (Foto: arhiv NT/SHERPA)

Spoštovani občanke in občani,
iskreno vam čestitamo ob našem občinskem prazniku!

Vas ter vaše prijatelje in znance
prijazno vabimo, da se nam pridružite
pri praznovanju!

Slovesnost ob prazniku bo v petek,
10. novembra, ob 18. uri v Kulturnem domu
Šmartno ob Paki, na praznični dan pa se
bomo družili na Veseli Martinovi soboti.

Dobrodošli!

Oj, Šmartno moje!
Kdor tu prebiva, lepote uživa ...

F. Klančnik

Šmartno ob Paki 69 | T: 03 898 49 50 | www.smartnoobpaki.si

Aleksander Brunšek je iz poplavljenih hiš rešil sokrajane in njihove hišne ljubljence

Na varno jih je pripeljal s čolnom

Pravi, da se je spomin na tisto stresno avgustovsko jutro z grenkobo za vedno zasidral v njem. Paka in Savinja sta prestopili bregove in preplavili njegov domači kraj. Ker je narasla voda ogrožala življenje nekaterih občanov, se je Sašo, kot ga kličejo prijatelji, takoj odzval na prošnjo gasilcev, naj jim pomaga pri reševanju ogroženih s svojim čolnom. Ker je izkušen ribič, je vedel, kje lahko podivjana reka skriva svoje pasti in nevarnosti. Zato mu je uspelo sokrajane in njihove štirinožne ljubljence prepeljati na varno. Njegova dejanja niso ostala spregledana, saj je ob letošnjem prazniku Občine Šmartno ob Paki prejel županovo priznanje.

BARBARA FURMAN

Vsako jutro ga prebudi budilka, a tisto petkovo jutro ga je telefonski klic prijatelja, ki ga je zanimalo, kakšne so razmere v Šmartnem ob Paki. »Ni mi bilo jasno, zakaj me to sprašuje. Povedal mi je, da Paka in Savinja poplavljata. Takoj sem se oblekel in stekel iz hiše, ki je le približno 15 metrov oddaljena od Pake. Videl sem, da se voda počasi približuje drvarnici, ki je tik ob hiši. Takrat so se mimo pripeljali gasilci PGD Šmartno ob Paki in mi povedali, da so razmere v Letuški gmajni in Rečici ob Paki kritične. Da prestrašeni prebivalci kličejo na pomoč. Ker vedo, da imam čoln, so mi predlagali, naj se jim pridružim pri reševanju. Nisem okleval. Le nekaj minut kasneje sem se s čolnom odpravil na poplavljeni območja,« je strnil vtise tistega avgustovskega jutra.

Na pomoč tudi s supom

Čprav ima njegov čoln močan električni motor, ki brez težav kljubuje tudi močnemu toku Save pod elektrarnami, kamor občasno zahaja na ribolov, mu je deroča voda, ki

je tisto jutro s silovito močjo preplavila vasi, povzročala velike težave. Zato je že ob prvem spustu do ene od poplavljenih hiš napeljal reševalno vrv, s pomočjo katere bi se v primeru premočnega toka lahko rešil. A do tega k sreči ni prišlo. »V dopoldan-

»Čprav so bile razmere pretresljive, je bilo med ljudmi mogoče čutiti tudi optimizem. Dojeli so, da niso ostali sami. Veliko pridnih rok jim je priskočilo na pomoč. Drug drugega smo tolažili. Stiska nas je povezala.«

skih urah smo z gasilci iz poplavljenih hiš evakuirali več prebivalcev in njihovih hišnih ljubljencev. Na pomoč so priskočili tudi šoštanski gasilci s svojim čolnom.«

Kot še pravi, je bila pri reševanju nadvse dobrodošla

tudi pomoč vaščana, ki se mu je na najbolj težko dostopna območja uspelo prebiti s supom. »Na srečo je okrog poldneva gladina vode začela upadati. Bili smo utrujeni, a obenem zadovoljni, da so vsi, ki so bili ogroženi, na varnem. Med reševanjem nisem niti enkrat pomislil na to, kakšne so razmere pri nas doma. Pomirjalo me je, da bi me domači zagotovo poklicali, če bi voda poplavlja tudi našo hišo.«

»Stiska nas je povezala«

Ljudje so med poplavami doživljali hudo stisko, ki so jo po Aleksandrovih besedah izražali na različne načine. »Nekateri so bili panični, tudi jokali so, spet drugi so ostali mirni in so se zmoogli osredotočiti na reševanje. Nekaj jih je reklo, da se ne želijo nikoli več vrniti v poplavljeni hišo, medtem ko nekateri svojih domov kljub veliki nevarnosti niso hoteli zapustiti. Morali smo jih prepričevati, da so sprejeli pomoč. Nekateri družine so bile poplavljene prvič, zato je bila izkušnja zanje bolj stresna kot za tiste, ki so se z naraslimi vodami že bojevali. V nekaterih hišah so bile poplavljene zgolj kleti, drugim je voda zalila celotno stanovanje, tretjim delavnice s stroji, z vozili in delovnim orodjem, s katerim se preživljajo.«

Njegov prijatelj je med reševanjem prejel klic domačih, ki so mu povedali, da jim je poplavelo hišo. »Ko se je peljal proti domu, je moral preplavati deročo vodo, da se je prebil do svoje hiše.

Zato menim, da je prijateljeva zgodba bolj junaška kot vse moje početje med poplavami,« poudarja sogovornik, ki je pomagal tudi v dneh, ko je voda odtekla in je bila podoba krajev zastrašujoča, polna blata in naplavin. S prijatelji so hodili od hiše do hiše in pomagali pri čiščenju mulja, odnašanju uničenega pohištva in druge opreme. »Čprav so bile razmere pretresljive, je bilo med ljudmi mogoče čutiti tudi optimizem. Dojeli so, da niso ostali sami. Veliko pridnih rok jim je priskočilo na pomoč. Drug

»Ker gasilci vedo, da imam čoln, so mi predlagali, naj se jim pridružim pri reševanju. Nisem okleval. Le nekaj minut kasneje sem se s čolnom odpravil na poplavljeni območja.«

drugega smo tolažili. Stiska nas je povezala.«

Presenečen

Kot še pravi, so ga prijetno presenetili izrazi hvaležnosti vseh, ki jim je pomagal med poplavami in po njih. »Zahvaljevali so se mi že med reševanjem, nekateri so mi hvaležnost izkazali nekaj dni kasneje. Za pomoč so se mi zahvalili tudi gasilci. Nekateri so očitno šli še dlje in so me predlagali za županovo priznanje. Bil sem res prijetno presenečen, ko me je po telefonu poklical župan Janko Kopušar in mi povedal, da sem med letošnjimi prejemniki občinskih priznanj. Na kaj takšnega nisem niti pomislil. Ljudem sem pomagal, ker menim, da je to samoumevno. Pomagali so mnogi. Prepričan sem, da bi tako ravnali tudi drugi, če bi se znašli v takšnih razmerah. Ker verjamem v dobro v ljudeh. Verjamem v sočutje in solidarnost. Medsebojna pomoč je tista, ki nas dela človeške. Brez takšne miselnosti se nam obetajo težki časi,« je prepričan.

Tudi sicer je zaradi službenih obveznosti pri enem od slovenskih telekomunikacijskih operaterjev pogosto na terenu. Srečuje in pogovarja se z ljudmi, pri čemer spozna njihove socialne stiske. Zato je že nekajkrat organiziral dobrodelne akcije, v katerih so zbirali denar za nakup različnih pripomočkov, s katerimi so jim vsaj nekoliko olajšali vsakdanje tegobe.

Navdušen ribič

V otroških letih ga je oče, strasten ribič, navdušil za ribarjenje. Že preden je prestopil šolski prag, ga je pogosto vzel s seboj na ribolov. »Kasneje sem se kot osnovnošolec z očetom udeleževal ribiških tekmovanj. Prepotovala sva celotno Slovenijo. Ta konjiček mi je prirasel k srcu, saj sva veliko časa skupaj pre-

Aleksander Brunšek je letošnji prejemnik županovega priznanja.

življala v naravi. V srednješolskih letih sem ribolov za nekaj let postavil na stran, saj sem se ukvarjal z drugimi stvarmi. A me je voda potem spet poklicala k sebi.«

V zadnjih petnajstih letih je večino sam, občasno tudi s prijatelji, obiskal skoraj ribolovne kotičke v državi, nekaj tudi v tujini. Največji izziv mu

ostaja moj domači kraj, ki mi omogoča prijetno življenje. Očitno se tega zavedajo tudi tisti, ki se priseljujejo v našo občino. Lahko bi rekel, da imamo vse, kar imajo veliki – svojo zdravstveno postajo, lekarno, pošto, trgovino ter kmetijsko zadrugo z zadovoljivo ponudbo. Občani imamo vse na doseg roke. Ob tem

»Bil sem res prijetno presenečen, ko me je po telefonu poklical župan Janko Kopušar in mi povedal, da sem med letošnjimi prejemniki občinskih priznanj. Na kaj takšnega nisem niti pomislil. Ljudem sem pomagal, ker menim, da je to samoumevno.«

je ribarjenje v novem okolju, saj mu omogoča spoznavanje njegovih lepot in posebnosti. »Skoraj ni načina ribolova, ki ga še nisem poskusil. Pri- znam, da se muharjenja še nisem lotil. Ne vem, zakaj. Mor- da me bo kdaj le poklicalo.«

Včlanjen je v več ribiških družin, njegova matična je Ribiška družina Velenje, v kateri opravlja vlogi podpredsednika in vodje čuvajske službe.

Iz Žalca v Šmartno ob Paki

Aleksander je zgodnja otroška leta preživel v Žalcu. Potem se je z družino preselil v Šmartno ob Paki, od koder izvira očetova družina. »Tako Šmartno ob Paki že vrsto let

želim posebej pohvaliti delovanje mladinskega centra, ki si z organizacijo zabavnih prireditev prizadeva popestriti utrip v kraju. Žal opažam, da je v občinstvu bolj malo domačinov, prevladujejo obiskovalci iz sosednjih občin. Predstavnikom mladinskega centra zato čestitam za vztrajnost.«

Skrbi ga, kakšno bo življenje v občini, ko bo država zgradila hitro cesto. »Pri- znam, da nasprotujem izbrani trasi, po kateri bo speljana. Za približno deset kilometrov nam bo približala dostop do avtoceste, a se bojim, da nam bo odvzela mir in tišino ter še precej zdravo okolje,« je prepričan.

Foto: osebni arhiv

Med poplavami je ljudi reševal s čolnom.

Ali Ogrizek iz filma Šepet metulja

Nimajo prav, da iz mene nič ne bo!

»Ljudje bodo v filmu videli, kako težko je biti jaz,« je dejal Ali Ogrizek, junak nove slovenske romantične drame Šepet metulja, ki si jo še vedno lahko ogledate v kinematografih. Skoraj sedemnajstletni Ali je tako kot filmski junak Jan avtist, ki se že od mladih nog zaradi svoje drugačnosti srečuje s številnimi izzivi. Pogosto izločeni in nerazumljeni otroci zablestijo, kadar jih podpremo tam, kjer so šibki, in jih spodbudimo, da izrazijo svoj potencial. To dokazujeta oba, Jan v filmu in Ali v resničnem življenju. Ta je s svojo vlogo vsem, ki so ga podcenjevali in mu govorili, da iz njega nič ne bo, dokazal, da se motijo!

KATJA BOŽIČ

Srečali smo se v njegovi srednji šoli za strojništvo, mehatroniko in medije v Celju, v sobi njegove najljubše svetovalne delavke, »šefice«, kot ji pravi, Mateje Zorko Pavšar, sicer soscenaristke filma in avtorice knjige Šepet metulja. Že na začetku je simpatično razložil, da se nikoli ne rokuje, ampak se pozdravlja s kepico, in da bo namesto, da bi sedel, raje stal in hodil, medtem ko se pogovarjamo. Njegovo življenje, je povedal, se je popolnoma spremenilo in postalo precej svetlejše, ko je prišel v srednjo šolo in se znašel med ljudmi, ki so ga končno razumeli. Da je drugačen, je začel zaznavati nekje na sredini osnovne šole, ko so ga sošolci začeli zafrkavati, da je prizadet, idiot in da potrebuje invalidski voziček. »Nisem imel prijateljev, še učitelji me niso marali, ker sem bil drugačen,« je povedal. Izolirali so ga in še vedno ga boli ob spominu na to, kako je med odmori za malico vedno sedel sam med knjigami, medtem ko so se drugi razposajeno družili.

Treba jih je razumeti

»Zelo pomembno je, kako se razrednik in svetovalna služba postavita za takšnega otroka. Biti moraš suveren in strokovnjak na tem področju. Včasih s takimi otroki ne znamo ravnati, mogoče je Alijeva razredničarka imela prvi tak primer,« se je v najin pogovor vključila Mateja, ki prav dobro ve, kaj pomeni biti drugačen. »Vidim marsikaj dobrega, vidim pa tudi veliko krivic, bolečine, dvomov, strahov, poteptanih sanj in neodkritih talentov. Kot dijakinja sem to doživljala tudi sama. Želeli so utišati mojo strast do pisanja, gledališkega in filmskega ustvarjanja ...« Iz lastnih izkušenj se je naučila, kako ne sme delati, kaj je prav in kaj narobe. »Kot svetovalna delavka se moraš odločiti, ali si prijateljica sodelavcev ali otrok.

Včasih moraš sodelavcem povedati, česar nočejo slišati. Če je to upravičeno, se vedno postavim na stran dijakov in s tem tvegam priljubljenost med sodelavci. Na srečo pa je na naši šoli večina podobno mislečih kot jaz.«

Ali bo glavni junak

Z Alijem sta se prvič srečala pred tremi leti. »Moje dijake vedno vprašam, kaj si želijo v življenju početi in kaj so njihove sanje. Takrat smo imeli scenarij za film že napisan, nismo pa še imeli igralcev. Ko mi je povedal, da si želi nastopiti pred kamero in vsem dokazati, da nimajo prav, ko pravijo, da iz njega ne bo nič, so se mi prižgali vsi alarmi!« Mateja je namreč skupaj z možem Alenom Pavšarjem, ki je tudi podpisan pod filmom Šepet metulja, pred tem sodelovala pri filmu Vloga za Emo. Za vse sodelujoče je bila to precej težka zgodba, zato še ni bila pripravljena na snemanje novega filma. »Ko pa sem v Alijevem glasu začutila toliko bolečine in tako močno željo, da mu nekdo da priložnost, sem vedela, da moramo v to zgodbo že zaradi njega. To bo zgodba v zgodbi, sem dejala Alenu, vendar ni bil povsem prepričan, da bo Ali kos naporom dolgotrajnih ur snemanja.« Ampak Mateja je zaupala Alijevi močni želji, zaradi katere se je bil pripravljen potruditi. »Takrat sva se dogovorila, da mora vedno priti takoj k meni, ko bo v stiski, še preden bi prišlo do napada.« Alija namreč izredno motijo močan hrup, krivice ... In kadar je vsega preveč, od nemoči joče in ne zmore povedati, kaj čuti, kaj se mu dogaja. »Pri meni pa potem to napetost sprostijo s pogovorom ali sprehodom v park. Od tega najinega pogovora naprej ni imel v razredu niti enega napada več. Naučila sva se prepoznavati prihod napadov in izražati čustva. Tudi ob drugih stiskah in skrbih

pred športnim dnevom ali filmsko predstavo, ko ne ve, ali bo lahko v dvorani mirno sedel ali ne, pride k meni. Vnaprej predvidiva vse, kar se lahko zgodi, in se dogovoriva, kako bo reagiral.«

Potrebujejo sočutje in toplino

Ko se je Mateja pred leti srečala s prvim avtističnim dijakom, se je zakopala v knjige, članke in o avtizmu ogromno prebrala. »Ker so si po značilnostih svojega avtističnega spektra tako zelo različni, je pomembno, da z njim preživiš veliko časa, se mu posvetiš, da vidiš, kakšne so njegove prednosti, kako se do njega vesti, ga skušati razumeti, predvsem pa moramo vedeti, česa ne smemo početi, da stanja ne poslabšamo. Zato sem takim otrokom na voljo, moja vrata so jim vedno odprta. Kadar so v stiski, ne morejo čakati. Pomembno je, da sem zanje tukaj in zdaj, da jih obdam s sočutjem in toplino, seveda pa jim tudi povem, če naredijo kaj narobe.« Z vsakim skupaj poišče njegovo močno področje. Včasih je bila novinarka, zato dijake med drugim uči delati prispevke in reportaže. Veliko njihovih nekdanjih dijakov, ki so sodelovali v filmu Vloga za Emo, je sodelovalo tudi v Šepetu metulja in pomagalo pri igri mlajšim dijakom. V igralce, lučkarje in druge filmske delavce so se namreč prelevili kar dijaki Šolskega centra Celje. Ko je bila na enem mestu ekipa z enakim interesom, ni bilo več prostora za žalitve in zbadanje. Ob krogu ljudi, ki ga razume, je bilo Alijevih stisk manj in je lahko pokazal, kaj zmore.

Najboljši montažer

Mateja uživa v delu z mladimi, v procesu spoznavanja in iskanja rešitev. »Zdaj imamo tudi fenomenalne učitelje, ki v devetdesetih odstotkih upoštevajo priporočila in napotke, tako da res lahko delamo v dobro dijakov. Vloga učitelja Frenka ni izmišljena,

niti en stavek ni izmišljen, je hibrid izkušenj več ljudi, tudi mojih. V gimnaziji so mi večkrat rekli, da iz mene nič ne bo. Ponavljala sem drugi letnik. Šele proti koncu srednje šole sem s pomočjo razredničarke lahko dokazala obratno.« V filmu želita z Alenom opozoriti na izzive in težave, s katerimi se avtisti srečujejo v šolskem sistemu – da bi vedno več učiteljev zaznalo stiske takih otrok in jih poskušalo razumeti. Če jim govorimo, da so bedaki in idioti, bodo to tudi ostali, če pa jim damo priložnost, jim povemo, da so pametni in sposobni, bodo na področjih, ki jim ležijo, zablesteli! Ali je, recimo, najboljši montažer na šoli. Uživa pri montiranju televizijskih prispevkov in reportaž.«

O filmu:

Glavni junak filma, sedemnajstletni Jan, se spopada s številnimi ovirami in izzivi. Zanimata ga računalništvo in robotika, ki jo poučuje neizprosni učitelj Frenk, ki ne odobrava učencev s posebnimi potrebami in s tem Janu še bolj zagreni življenje. Kljub vsem oviram sošolcev in učitelja Jan ob pomoči ambiciozne svetovalne delavke Zarje dokaže, da se lahko tudi on preobrazi v metulja ter zablesti na področju, ki mu je pisano na kožo!

»Nisem imel prijateljev, še učitelji me niso marali, ker sem bil drugačen.«

Ne morem sedeti pri miru, nam je razložil.

Ali z ustvarjalcema filma, sicer učiteljem Alenom Pavšarjem, in svetovalno delavko Matejo Zorko Pavšar

Težko je biti jaz

»Redki ljudje razumejo, kaj se dogaja v moji duši, o čem razmišljam, kaj si mislim, zato je težko biti jaz. Mislim, da bo film odprl oči vsem tistim, ki nas ne razumejo. Učitelji in vsi drugi bodo videli, kaj delajo narobe in kaj delajo prav. Videli bodo, zakaj je težko biti jaz. Ne rokam se, ker se že od malega bojim, da bi mi nekdo preveč stisnil roko, zato dajem kepico. Ne gledam sogovorniku v oči, izziv mi je biti pri miru, zato imam tudi težave, kadar moram kakšno stvar predstaviti v šoli pred tablo.« Tega marsikakšen učitelj ne razume, ker meni, da se mora tudi takšen otrok prilagoditi. V osnovni šoli so ga v to silili, on pa pravi, da se je pred tablo počutil 333-krat manjšega, kot je v resnici. V srednji šoli teme, ki jih mora predstaviti pred tablo, predstavlja pri Mateji, pred učiteljem in v družbi svojega najboljšega prijatelja. »Doslej se mi je še vedno posrečilo,« je zadovoljen. Z Janom v filmu, je dodal, sta si skoraj povsem podobna. »Imava podobne interese in motijo naju enake stvari. Tako kot Jana me močno razburi, kadar me nekdo po krivem obtoži ali se mi zgodi krivica. Ljudi, ki se pogovarjajo z mano, preberem. Točno vem, ali je nekdo iskren, kadar nekaj pohvali, čutim, ali se je nekdo iskreno opravičil ali ne. Ker smo drugačni, smo še hitreje žrtve. Največkrat se pomirim s sprehodom, tekom, z glasbo ali pa se pokrijem z blazino.«

Mateja se bori za dijake

»Z vsemi v ekipi se dobro razumem, smo prijatelji in ohranjamo stike,« pravi Ali. Pri po-

govoru se nam je medtem pridružil še Alen Pavšar in povedal, da je scenarij začel pisati pred šestimi leti, navdahnjen nad drugim avtistom Lukom, ki je Mateji prvi prekrizal pot. »Rad imam like, ki niso čisto navadni, in vsi štirje osrednji liki so malo posebni, imajo težave.« Želel je predstaviti način dela s temi dijaki, osvetliti problematiko, s katero se tako dobro spopada njegova žena Mateja. »Zanimivo se mi zdi, kako se bori za te dijake. Če je treba, pred dijaki pove profesorjem, kar jim gre, tako pomembno se ji zdi, da jim ne delamo krivice. Potem ima zaradi tega tudi težave, ampak na koncu se vedno izkaže, da ima prav.«

Z veseljem bi še igral!

Vlogo svetovalne delavke so zaupali glasbenici in voditeljici Ani Praznik, ki o tem, ali bi izziv sprejela, ni dosti razmišljala, še posebej ko je izvedela, kakšno vlogo naj bi igrala. »Ana je super oseba, prijazna, taka kot na televiziji. Mislim, da je vlogo odlično odigrala, rad sem se z njo pogovarjal,« jo je pohvalil Ali, ki je tako poleg biološkega očeta in mame dobil še dve novi mami – Ano v filmu in Matejo v šoli, je povedal. Njegovo življenje se je v zadnjem času precej spremenilo, dobro sprejema prepoznavnost, ima več prijateljev. Poleg filmske ekipe je letos dobil novega sošolca, prav tako avtista, drugega prijatelja pa ima v četrtem letniku. »Ko končam šolo, si želim postati montažer, čeprav igralstva ne bi obesil na klin. Z veseljem bi še igral!« nam je zaupal.

Foto: Šimen Zupančič

Ali pravi, da je Ana njegova »filmska mama«.

www.novitednik.si

novi tednik

Vedno♥ z men♥!

POSTANITE NAROČNIK NOVEGA TEDNIKA IN PRIDOBITE UGODNOSTI:

- vsak teden brezplačno prilogo STOP SPORED
- vse posebne priloge Novega tednika
- 4 brezplačne oglase v Novem tedniku (do 10 besed)
- 2 čestitki s 50-odstotnim popustom na Radiu Celje
- 15-odstotni popust pri objavi osmrtnic in zahval v Novem tedniku
- izbrani izleti po ugodnejših cenah z avtobusom zvestobe
- praktična darila za nove in obstoječe naročnike
- druge ugodnosti

Več informacij: narocnine@nt-rc.si, 03/422-51-71

Britanka Ruby s Polzele

Mačja lepotica, ki osvaja lovoriko za lovoriko

Kdo je glavni pri Ocvirkovih na Polzeli, se ve. To je njihova četrta družinska članica, kratkodlaka britanka Ruby. Večji del dneva ležerno poležava. Ko ji je dolgčas, prikupno išče pozornost svojih lastnikov. Dobro se razume tudi s sodniki. Na zadnji mačji razstavi v Celju, ki jo je organiziralo tamkajšnje felineološko društvo, je zasedla drugo mesto med kastriranimi oziroma steriliziranimi mačkami v kategoriji best of best. To je bil tudi najboljši dosežek v okviru slovenske zveze.

ŠPELA OŽIR

Kot že ime pove, mačke britanke izhajajo iz Velike Britanije, kamor so jih naselili stari Rimljani, zato veljajo za eno starejših pasem. Nemalokrat jih povezujemo z modro barvo, čeprav so v osnovi sive, a ko nanje sončna svetloba pade pod točno določenim kotom, njihov kožuh »prelijeje« različni odtenki modrine. Ko je **Katja Ocvirk** izvedela zanje, so jo takoj očarale. Zasluge za to ima pravzaprav njen mož, ki si je britanko želel že od nekdaj. Njuna pot do čistokrvne lepotice je bila bolj ali manj preprosta, saj je njihova vzrediteljica njegova sodelavka.

Ležerno poležava

Štiriletna Ruby je v novem domu leto dni. Njeno uradno ime je Premior IP SI* Candyland Ruby. A je Ocvirkovi seveda ne kličejo tako. Največkrat ji ljubkovalno pravijo Bubika. Ko kakšno ušpiči, je njen vzdrev velik manj sladek. A teh primerov je, kot pravi Katja, malo. Večino časa namreč ležerno poležava po hiši in prikupno išče pozornost družinskih članov. Njena rekreacija in obenem prostor za poležavanje je veliko mačje drevo oziroma praskalnik, a ne glede na to njenim mačjim krempelcem zadiši tudi bližnja sedežna garnitura. Kadar je pod stresom, torej ko se vrne domov od veterinarja ali z razstave, se zateče v garderobno omaro na Katjino trenirko. Da bi odšla ven,

je niti malo ne mika, tako stanovanja nikoli ne zapušča.

V dlako ne izločajo maščobe

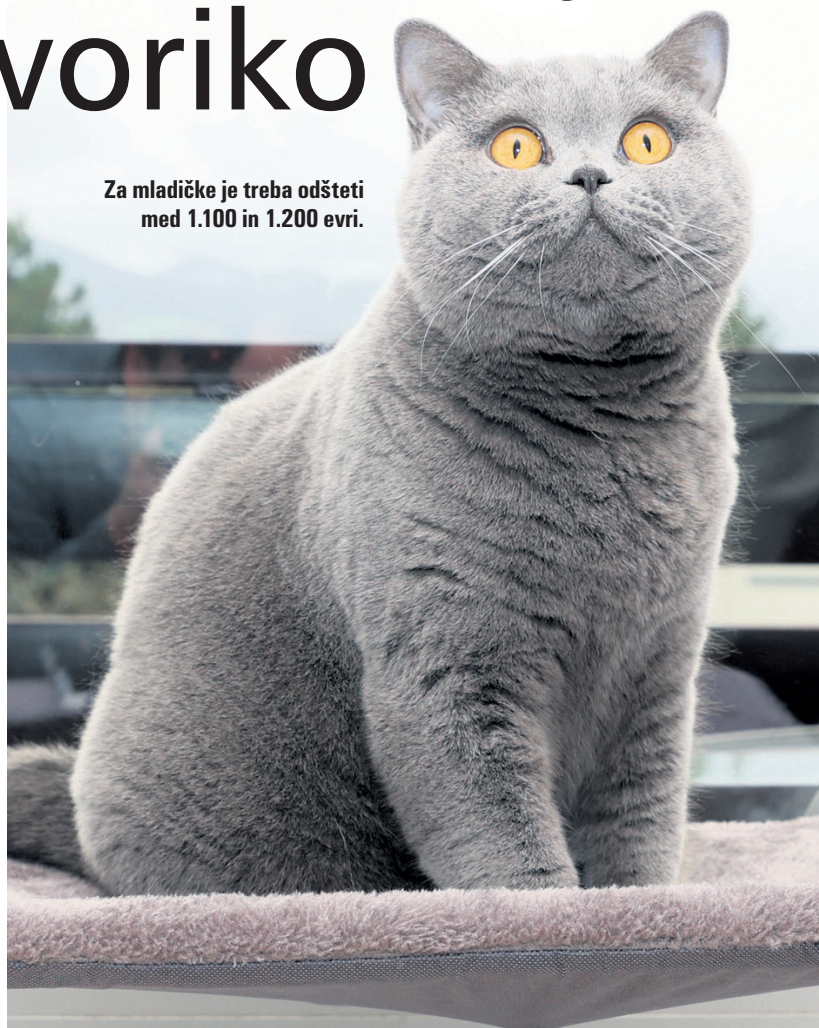
Katja, preden se jim je pridružila Ruby, ni bila lastnica nobene mačke, zato z njimi ni imela izkušenj. Preden jo je sprejela v dom, se je o njej poučila s pomočjo spleta. »Najboljši vir informacij so seveda vzreditelji. Tako je bilo tudi pri nas. Od Melanije Rejec iz Polžanske vasi, ki je tudi lastnica vzrejališča SI* Candyland, sem izvedela vse, kar mora vedeti lastnik kratkodlake britanke.«

Nega teh mačk je nezahtevna, saj imajo kratko dlako, zato njeno izpadanje ni preveč moteče. »Kopati, če seveda ni vidno umazana, je ni treba. Zanje je značilno, da v dlako ne izločajo maščobe. Bubiko enkrat na teden počešem. Po potrebi ji postržem krempeljčke, očistim zaspančke in obrišem ušesa.« Tudi pred tekmovanjem obred ni precej drugačen.

Podpora vzrediteljice

Da se bo z njo udeleževala tekmovanj, pred nakupom ni imela v načrtu. A ko ji je pri predaji njena dotedanja lastnica izročila zajeten šop dokumentacije in ji ob tem pojasnila, da je Ruby že od četrtega meseca razstavna mačka, je Katja tekmovalne podvige začela gledati drugače. Z veseljem je sprejela vzrediteljičino povabilo, naj se ji kdaj pridruži na razstavi.

Za mladičke je treba odšteti med 1.100 in 1.200 evri.

Bubika ima namreč vse potrebne tekmovalne lastnosti, zaradi česar dosega pričakovane razstavne standarde. »Melanija Rejec izvrstno skrbi za svoje mucke, ki so vse rodovniške, ustrezno veterinarsko pregledane, čipirane, sterilizirane pred oddajo v nove domove. Zelo skrbno spremljala vsako mucko, ki odide v nov dom. Pri meni še toliko bolj, ker mi pomaga na razstavah in z vsemi nasveti.« ji je hvaležna Katja, ki se je ob tem včlanila v Felineološko društvo Celje.

Nagnjene k debelosti

Letošnja razstava v Celju je bila Katjina in Rubyjina tretja. Pred prvim tekmovanjem je imela Katja takšno tremo, da se je tresla, zdaj je ta izginila. Največji stres je, ko Ruby spravlja v prenosni boks. Ker je stres še veliko bolj izrazit pri mačkah, ima Katja ob razstavnih koncih tedna vedno pri sebi baldrijanovo razpršilo, ki ga razprši po kletki. Ven jo vzame, ko je na vrsti za ocenjevanje. Postavi jo na mizo pred sodnika, ki pretipa dlako, pregleda oči, ušesa in tačke ter oceni simetričnost repa in debelost. »Zelo so nagnjene k debelosti, zato sta potrebni zmernost in pazljivost. Vedno morajo imeti na voljo manjšo količino visokokakovostnih briketov, ki vsebujejo vsaj 85 odstotkov mesa, in svežo vodo. Glavni obrok je govedina z dodatkom govejega srčka in vitamini v prahu. Za približek tedensko dobi piščanca, kurja jetra ali zajčje meso. Vse surovo,« skrivnost svoje lepote razkrije Katja.

Foto: Andraž Purg

Potrebuje praskalnik oziroma mačje drevo ter še katero drugo skrivališče, kamor se lahko zateče v primeru stresa. Igra se, ampak se hitro utruji, pravi Katja.

»Zanje je značilno, da niso mačke za v naročje in da so veliko raje na varnem nekje ob lastniku, čemur naša Ruby ne ustreza. Je zelo mirna, prijazna. Sledi nam na vsakem koraku in je zagotovo mačka za v naročje. Veliko se »pogovarja«, predvsem ko je lačna in želi pozornost.«

Hrani jo zgolj s surovim mesom. Govedino nareže na koščke in ji jih ponudi.

Družina Kunst – Breda in Srečo (v drugi vrsti) v družbi sina Nejca z ženo Tamaro, hčerke Tjaše z možem Andrejem in vnukov.

»Gostinstvo je življenjski slog naše družine. Ko sva bila s sestro otroka, sva po šoli redkokdaj odšla domov, saj sva pogosto prišla v gostilno. Tam je bilo vedno živahno, spoznala sva ogromno prijetnih ljudi, druženja nama ni manjkalo.«

Družina Kunst – že tretja generacija zvesta gostilniški tradiciji

Ker ni bilo prave kokoši, so odkrili kopuna

Po nasvet, kako pripraviti Martinovo pojedino, smo tokrat odšli v gostilno Kunst, katere ustanovitelji izvirajo iz Bistrice ob Sotli. Da bo priprava omenjenega obroka prežeta z veseljem in užitkom, nikakor pa ne s stresom, Nejc Kunst svetuje dobro predpripravo in izbor kakovostnih surovin. Na slednje prisegajo tudi družinski člani, ki so gostinski tradiciji zvesti vse od leta 1966. Med posebnosti njihove kuhinje je jed, ki so jo nekoč jedli na gradovih, in sicer kopun oz. skopljeni petelin.

TINA STRMČNIK

Kdor želi pripraviti tradicionalno Martinovo pojedino, ne bo zgrešil, če bo postregel raco, mlince in rdeče zelje. Ljubitelji dobre hrane, ki imajo dovolj prostora in časa za pripravo večernega obroka, naj domišljiji pustijo pristo pot, svetuje Nejc Kunst. »Narava je polna plodov, zato za namigi le pobrskajte po spletu in pogumno zagrizite v delo. Predvsem pa na martinovo uživajte v dobri družbi.«

Za bolj posebno doživetje predlaga pripravo paštete iz gosjih jeter na ajdovem kruhu. Za glavno jed svetuje račje prsi z omako modre frankinje in jesenski štrukelj. Za sladico pa bučno pito iz krhkega testa z vaniljevo kremo ter s cimetom ali kostanjevo rezino. »K prazničnemu pridihu zagotovo prispeva, če pri kuhanju sodeluje vsa družina in če se vam pri tem ne mudi. Doma se lahko morda lotite tudi izdelave domačih mlincev, ki za ta praznik ne smejo manjkati.« Glede vinske spremljave sogovornik v hudomušni maniri pravi, naj ljudje pijejo modro in naj si ob martinovem privoščijo modro frankinjo.

Nekoliko drugačno otroštvo

Otroštvo Nejca in njegove sestre Tjaše je bilo prežeto z gostinstvom, saj sta oba po šoli najprej zavila v domačo

Gostilno Šempeter, ki je bila v neposredni bližini cerkve, zdravstvenega doma, zadrugne trgovine in bistriškega kulturnega doma. Nekaj časa je imela nad prostori gostilne prostore še občinska uprava. »Zaradi vsega naštetega je pisana družščina vrata naše gostilne prestopila že dopoldne. Spominjam se, kako so še pred desetletjem moški igrali karte za »prvo mizo«, ob kavi spili nekaj kratkega ali kar »špricer« za dobro jutro. Zvečer je bila gostilna polna vaščanov. Še traktor je včasih brnel pred vhodnimi vrati in čakal na voznika. Veliko je bilo smeha, pred točilnim pul-
tom je bila množica gostov.«

»Kdo bo delal, če ne domači?«

Z gostinstvom sta se že leta 1966 sicer začela ukvarjati Nejčeva stara mama Tončka, ki je bdela nad delom v kuhinji, in stari oče Feliks, ki je točil pijačo. Kasneje sta se jima pridružila Nejčeva starša. Oče Srečo je delal v strežbi, pri tem mu je ob svoji redni službi pomagala žena Breda, ki je skrbela še za administracijo. Širila sta ekipo zaposlenih in skrbela tudi za to, da sta tudi njuna otroka nabrala čim več izkušenj. Tjaša je večino časa delala v strežbi, Nejc se je nekaj časa kalil v kuhinji, sodeloval je pri pripravi cateringov.

Nejc Kunst, direktor Gostilne in hotela Kunst

»Starša sta nama med vsemi vrednotami privzajala predvsem poštenje in odnos do dela. Oče je velikokrat rekel »kdaj bomo delali, če ne zdaj, ko je delo« ali »kdo bo pa delal, če ne domači«, pravi Nejc. Spominja se, da je oče cene določal tako, da ne bi bile predrage za goste. Ko je družina vodila gostilno v Bistrici ob

Sotli, je imela pred očmi vedno tudi skrb za domačine. Če je na primer prišlo do potrebe po sedmini, je odprla gostilno, čeprav je morda takrat načrtovala prost dan.

Ko v vasi ni primerne kokoši ...

Eden od paradnih konjev kulinarike družine Kunst je kopun oz. skopljeni petelin. Tega so včasih ob praznikih jedli na gradovih. Kunstovi pa so ga pred približno 25 leti prvi v Sloveniji uvrstili na jedilnik njihove gostilne. V tistem obdobju je eden od gostov hotel svojo družbo pripeljati na pečeno kokoš, Srečo Kunst pa je pri iskanju te perutnine naletel na vrsto težav. »Ena gospa je imela kokoš, ampak ni bila dovolj težka, druga je ni želela zaklati, ker je žival ravno začela nesti jajca, in tako naprej. Oče se je zamislil nad tem, kako težko je celo na vasi priti do primerne kokoši. Med raziskovanjem je spoznal, da je bila nekoč zelo cenjena reja kopunov. Pečenega kopuna, premazanega z medom, so

med drugim poznali že stari Rimljani. Na podoben način so ga nekoč pripravljali tudi v samostanskih kuhinjah,« je povedal njegov sin Nejc.

Posebnosti kopuna

Pojasnil je, da ima kakovostno kopunje meso maščobo enakomerno razporejeno med mesnim tkivom, zato je bolj sočno, okusno in nežno. Gojenj te živali je v primerjavi z vzrejo piščancev dražje, saj je čas do zakola daljši. Za vzrejo enega kopuna, ki po kastraciji ne kikirika in ne skače, je potrebne tudi precej več krme.

»Kopune smo v gostilni pripravljali z jedmi, ki so značilne za naše okolje. Ljudem je bilo to všeč. Mnogi gostje so se pri nas ustavili, ko so se vračali z morja, že nekaj dni pred vrnitvijo so rezervirali mizo. In to ne glede na to, ali so zaradi tega na poti z dopusta ubrali daljšo pot,« je dejal sogovornik. Dodal je, da obrezovanje piščancev in vzreja kopunov zahtevata precej znanja. To opravilo za družino Kunst opravljajo na eni od kmetij, kjer imajo živali dovolj prostora za gibanje na prostem.

Novo poglavje

Družina Kunst je marca letos po šestih desetletjih delovanja v Bistrici ob Sotli sprejela odločitev, da bo končala zgodbo Gostilne Šempeter. Z lastnico

prostorov Kmetijsko zadrugo Šmarje se namreč ni mogla dogovoriti glede njihovega odkupa. »Žal mi je, da je kraj ostal brez gostilne v stavbi, ki so jo domačini zgradili s svojim delom, in da so o tem odločali drugi. Če v kraju ni gostilne, to vpliva na družabno življenje v občini,« je prepričan Nejc, ki zdaj z ženo Tamaro vodi gostilno in hotel Kunst v Krškem. Njegova sestra Tjaša skrbi za marketing, dogodke in ustvarja sladice.

Čeprav nekateri ljudje zapuščajo gostinsko panogo in svoje priložnosti iščejo na drugih področjih, je po prepričanju sogovornika gostinstvo zelo lep, edinstven in ustvarjalen poklic. Da ga lahko človek dobro opravlja, potrebuje veliko spretnosti, znanja in sloga. »Mislim, da so gostinci v zadnjih desetih letih deležni večjega spoštovanja, še posebej to velja za kuharje. A za poklice s področja gostinstva se odloča malo ljudi. Naloga tistih, ki vodimo gostilne, je, da poskrbimo za svoje sodelavce, da bodo delali vsaj v tako konkurenčnih pogojih kot v drugih panogah.« Nejc Kunst je svoje dožemanje gostinskega poklica podkrepil tudi z rekom, ki krasi steno ob vstopu v njegovo gostilno. Pravi, da je natak gospod, ki gosti gospode in gospe.

Foto: arhiv Gostilne Kunst

Jeseni kopuna postrežejo s kostanjem in z rdečim zeljem. V tem letnem času imajo tudi poseben degustacijski meni.

»Oče nama je s sestro vzor pri tem, kako ugoditi gostu in mu ponuditi več od njegovih pričakovanj.«

Adjuster-kontrolor v valjarni, oddelek adjustaza (m/ž) (Štore)

Opis del in nalog: pripravi material za delo po proizvodni dokumentaciji, upravlja z napravo za vizualni nadzor valjancev, vizualno nadzoruje hladne valjance, po potrebi jih popravlja (brusi, polira), ločuje ustrezne valjance od neustreznih (profili z vidnimi površinskimi napakami), spremlja kakovost rezov ter sodeluje pri drugih vrstah izdelav hladnega materiala ... Štore Steel, d.o.o., Železarska cesta 3, 3220 Štore. Prijave zbiramo do 30. 11. 2023. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Pomočnik operaterja – oddelek izdelava jekla, obrat jeklarna (m/ž) (Štore)

Opis del in nalog: pomaga operaterju EOP (elektroobložna peč) pri vzdrževanju in čiščenju EOP, obnavlja in vzdržuje prebodne odprtine, prebodni žleb in skrbi za urejenost podestov okrog peči, vozi in upravlja mostno transportno dvigalo 80 t, 60 t, 35 t in z njim opravlja vsa dvigalno-transportna dela v svojem območju. Štore Steel, d.o.o., Železarska cesta 3, 3220 Štore. Prijave zbiramo do 30. 11. 2023. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Strojni mehanik in elektromehanik v vzdrževanju (m/ž) (Štore)

Naloge: izvršuje naloge vzdrževanja po navodilih nadrejenih ali v skladu s tehnično dokumentacijo. Pričakujemo: IV. ali V. stopnjo izobrazbe smeri močnostna elektrotehnika ali avtomatika (za elektromehanika) in vse smeri strojne izobrazbe (za strojnega mehanika). Štore Steel, d.o.o., Železarska cesta 3, 3220 Štore. Prijave zbiramo do 30. 11. 2023. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Monter (m/ž) (Celje – Levec)

Ključ vsakega uspešnega podjetja so njegovi zaposleni. Na naših delovnih mestih si želimo zadovoljnih ljudi, zato ustvarjamo okolje, v katerem lahko naši sodelavci razvijajo svoj potencial, ideje in kreativnost. Lesnina Les-MMS, trgovska družba, d.o.o., Cesta na Bokalce 40, 1000 Ljubljana. Prijave zbiramo do 20. 11. 2023. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Komercialist (m/ž) (Velenje)

Zaposlimo komercialista za prodajo najboljših naprav za zmanjšanje hrupa, obrab in vibracij na železnicah, metrojih in tramvajih. Elpa, d.o.o., Paka pri Velenju 39d,

3320 Velenje. Prijave zbiramo do 25. 11. 2023. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Delavec v lakirnici (m/ž) (Žalec)

Glavne naloge in odgovornosti: barvanje jeklenih konstrukcij v lakirni komori, priprava konstrukcij na AKZ, skrb za skladiščenje barve. Eho, d.o.o., Ob Dragi 7, 3220 Štore. Prijave zbiramo do 4. 12. 2023. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Adjuster-kontrolor 1 v valjarni, oddelek proge (m/ž) (Štore)

Opis del in nalog: nadzoruje rezanje valjanih profilov na 1000-t škarnjah, nadzoruje tehnološko pot razrezanih profilov do tehtanja (transporterji, zlagalni žepi, vezalne naprave in tehtanje), nadzoruje tehtanje, vpisuje teže vezi ter veže etikete na vezi, nadzoruje valjane profile – vezi (dolžino, ravnost, reze, obliko vezi). Štore Steel, d.o.o., Železarska cesta 3, 3220 Štore. Prijave zbiramo do 30. 11. 2023. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Delovodja (m/ž) (Šentjur)

V kolektiv podjetja Alpos alu, d.o.o., vabimo sodelavca na delovno mesto delovodja.

Alpos alu, Cesta kozjanskega odreda 29b, 3230 Šentjur. Prijave zbiramo do 26. 11. 2023. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Receptor (m/ž) (PE Kope)

Delo se opravlja na PE Kope. Zaželena je oseba, ki je sposobna dela v timu in zanesljiva. Nudimo delo v prijetnem okolju. Vabo, d.o.o., Glavni trg 43, 2380 Slovenj Gradec. Prijave zbiramo do 10. 11. 2023. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Pomočnik mizarja (m/ž) (Celje)

Dela in naloge: pomoč pri razrezu, robljenju in CNC-obdelavi ivernih in drugih plošč za pohištveno industrijo in manjše uporabnike, pomoč pri organizaciji dela v pomožnem skladišču, vzdrževanje strojne opreme, odstranjevanje odpadnega materiala, komisioniranje razrezov za kupce in prava pošiljka. Lesoprodukt, d.o.o., Opekarniška cesta 2, 3000 Celje. Prijave zbiramo do 3. 12. 2023. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Referent v računovodstvu m/ž (Celje)

Delo za polni delovni čas 40 ur tedensko, pogodba je sklenjena za obdobje najmanj tri mesece. Nkd, d.o.o., Mdb 2, 8273 Leskovec pri Krškem. Prijave zbiramo do 15. 11. 2023. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Montaža / servis / proizvodnja (Velenje)

Zaposlimo električarja, strojnika, mehanika oziroma osebo, ki rada dela z različnimi orodji in jo zanimajo dinamično delo, sestava, montiranje in servisiranje najbolj naprednih naprav za tirno tehniko na svetu. Ponujamo možnost dela v podjetju in na terenu. Elpa, d.o.o., Paka pri Velenju 39d, 3320 Velenje. Prijave zbiramo do 25. 11. 2023. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Vodja kadrovske službe (m/ž) (Celje)

Glavne naloge izbranega kandidata bodo: upravljanje in vodenje kadrovske službe, tesno sodelovanje z vodstvom podjetja in zaposlenimi z vseh oddelkov, upravljanje z HR podjetja v celoti, izvedba zaposlitvenih procesov, poznavanje obračuna plač, skrb za razvoj in zadovoljstvo zaposlenih ... Ema, d.o.o., Teharje 7b, 3000 Celje. Prijave zbiramo do 19. 11. 2023. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Operater proizvodnih linij – obdelovalec kovin IV (m/ž) (Ljubno ob Savinji)

Pričakujemo vsaj IV. stopnjo tehnične smeri (npr. strojni mehanik, mehatronik operater), alternativa: tudi druga izobrazba IV. stopnje naravoslovne smeri z dobrimi delovnimi navadami. Kls

Ljubno, d.o.o., Loke 36, 3333 Ljubno ob Savinji. Prijave zbiramo do 26. 11. 2023. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Delilec blagajnik (m/ž) (Celje, Prebold, Trbovlje)

Vaše naloge bodo: deljenje hrane v restavraciji in delo na blagajni v šolski kuhinji, priprava sestavin za kuhanje (termična in mehanska obdelava) ... Slorest, d.o.o., Verovškova ulica 55a, 1000 Ljubljana. Prijave zbiramo do 2. 12. 2023. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Načrtovalec materiala na odpoklic (m/ž) (Laško)

Pričakujemo: najmanj VI. stopnjo izobrazbe ekonomske, logistične ali sorodnih smeri. Aktivno znanje angleškega jezika. Računalniško pismenost v MS-okolju. Zaželeni sta najmanj dve leti izkušenj na podobnem področju. Pivovarna Laško Union, d.o.o., Pivovarniška ulica 2, 1000 Ljubljana. Prijave zbiramo do 15. 11. 2023. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

novi tednik

Vedno z menoj!

radio celje

Trgotur kadrovski outsourcing, d.o.o.
VELENJE | trgotur.si | 041 445 550

USPEŠNA PODJETJA, ZA KATERA IZVAJAMO
KADROVSKE STORITVE, ZAPOSLUJEJO:

► VBRIZGOVALEC PLASTIKE M/Ž

Slovenj Gradec

Rok za prijavo: 3. 12. 2023

► TEHNOLOG M/Ž

Žalec

Rok za prijavo: 13. 11. 2023

Več o delovnih mestih najdete na trgotur.si

Potrebuje pomoč?

- Kadrovski outsourcing
- Vzpostavitev splošnih aktov, pravilnikov
- Kadrovska reorganizacija
- Sistematizacija delovnih mest
- Razvoj kadrov
- Obračun plač in nagradni sistemi
- Iskanje domačin in tujih kandidatov za zaposlitev
- Izvedba javnih razpisov
- Varstvo osebnih podatkov in poslovnih skrivnosti
- Novi načini dela in pravilnik o delu od doma
- Delovno-pravno in kadrovske svetovanje

Več informacij za podjetja na 041 445 550 ali splet@trgotur.si

Na prodaj zemljišča za
stanovanjsko gradnjo v soseski

Dobrava v Šmarju pri Jelšah

- bližina vrtca, šole, športno-rekreacijskih površin,
zdravstvenega doma, pošte, trgovin ...

- 7 parcel za individualno gradnjo,
velikih od 704 m² do 1.009 m²

- izklicne cene od 42.240 evrov
do 60.540 evrov + DDV

Javna dražba bo v četrtek, 16. novembra 2023, od 8. do 11. ure.
Rok za plačilo kavcije je ponedeljek, 13. november 2023.

Dodatne informacije: 03 81 71 600, Patricia Goručan, Klavdija Markuš;
www.smarje.si/aktualna javna naročila in razpisi

Skalalci obeležili častitljivo obletnico kluba in usposobili svojo napravo

Ljubno praznuje in zelo uspešno tekmuje

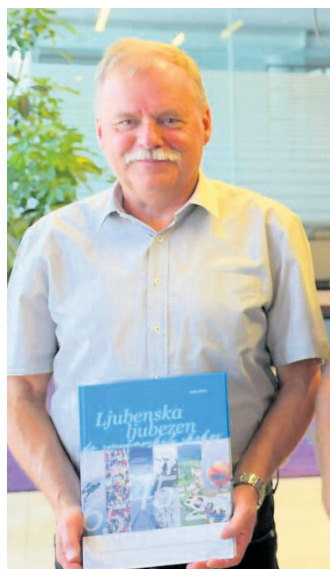
Smučarskoskalalni klub Ljubno BTC je slavnostno akademijo ob 50-letnici obstoja in ob 30-letnici sponzorstva družbe BTC, d. d., Ljubljana pripravil ob koncu julija, teden pred katastrofalno poplavo. Tedaj smo ga obiskali, a smo se v naslednjih tednih v našem časopisu posvečali težavam, ki so prizadele Ljubence.

DEAN ŠUSTER

Napočil je primeren čas, da osvetlimo imenitno proslavo in predstavimo uspehe ljubenskih skalalcev v novi sezoni.

Od zabave do svetovnega pokala

V dvorani Kongresnega centra KLS Ljubno ob Savinji so se zbrali ugledni gostje, tudi predstavnik glavnega pokrovitelja in častni predsednik kluba, Ljubljenec **Jože Mermal**: »Že v prejšnjem stoletju, kar nekaj let pred drugo svetovno vojno, so se naši Ljubenci pozimi zabavali na snegu. Z lopatami so si naredili skakalnice in uživali. Pred 70 leti se je zgodil velik napredek, začeli so se prvi smučarski skoki na Ljubnem. Leta 1953 je na prvi tekmi zmagal Janez Gorišek. Skakalnico, zraslo pod Rajhovko leto pred tem, je konstruiral inženir Stanko Bloudek. Bila je ena največjih v Sloveniji. Leta 1973 je bil ustanovljen skakalni klub,« je izpostavil Mermal, ki je seveda najbolj zaslužen, da se je pred tremi desetletji klubu pridružila tudi družba BTC. »Zato lahko ponosno praznujemo kar tri častitljive, okrogle obletnice. Sodelovanje kluba s to družbo je prineslo vrhunske rezultate športnikov, poleg vzgoje mladih je bil največji prebojni uspeh, da je bila na Ljubnem

Rajko Pintar (Foto: SSK Ljubno)

leta 2011 prvič izvedena tekma za svetovni pokal v smučarskih skokih za ženske,« je dodal Mermal.

Tekmovalni podvigi

Prvi predsednik društva je bil Jože Jeraj, nasledili so ga Franc Naraločnik, Franjo Ambrož, Andrej Napotnik, Franjo Jakop, Pavel Pukart, Milan Voler in Alojz Murko, ki klub vodi še danes. Trenerji so bili Drago Pudgar, Jože Sušnik, Andrej Globočnik, Martin Juvan, Franjo Jakop, Alojz Murko, Franc Ajnik, Janez Debelak, Klemen Juvan, Matjaž Debelak, Marjan Prelovšek, Miha Sušnik in Tomaž Murko. Smučarska zveza Slo-

venije je leta 1974 presenetila z odločitvijo, ko je klubu na Ljubnem zaupala mednarodno tekmo, in sicer mladinski troboj Julijske krajine, Koroške in Slovenije. Najvidnejši predstavnik ljubenskega kluba je bil Primož Pikl, ki je tekmoval v svetovnem pokalu in je bil udeleženec olimpijskih iger. Kasneje so v domače vitrine prišli naslovi državnih prvakov v mlajših kategorijah in celo naslovi svetovnih in olimpijskih prvakov. »Naš klub postaja eden najmočnejših smučarskoskalalnih klubov v Sloveniji. V svojih vrstah imamo celo prvaka z zadnjega svetovnega prvenstva na veliki skakalnici v Planici. Naš Timi Zajc je bil zlat tudi na ekipni tekmi, priboril si je srebro in zlato na olimpijskih igrah,« je na asa izjemno ponosen Mermal. A pohvalil je še klubski »legendi« Alojza Murka in Rajka Pintarja, ki je zadnjih 15 let član izvršnega odbora Smučarske zveze Slovenije, 12 let predsednik organizacijskega komiteja tekem za svetovni pokal na Ljubnem in avtor knjige Ljubenska Ljubzen do smučarskih skokov.

S pomočjo dveh Celjanov

Spreten povezovalac prireditve Nejc Slapnik je omenil, da so imeli Ljubenci veliko hudo prizadete. A najprej se je začela obnova stanovanjskih objektov v občini, šele nato je bila na vrsti skakalnica. Približno dva meseca po poplavi je na Ljubno prišla inšpekcija Mednarodne smučarske zveze (Fis), ki je

Na levi je predsednik SSK Ljubno BTC Franc Murko, desno je Primož Pikl, v sredini Georg Reinhard, predstavnik proizvajalca skakalnih smuči Fluege, ki je klubu podaril zlato smučko. (Foto: Jože Marovt)

seveda želela preveriti, ali bo velika skakalnica primerna za januarske tekme svetovnega pokala. »Do obiska smo uspeli s pomočjo številnih prostovoljcev očistiti skakalnice. Z velike skakalnice smo uspeli nepoškodovane odstraniti plastiko, železno mrežo in penasto podlogo. To smo počeli zelo previdno. S tem smo marsikaj prihranili, saj bomo vse ponovno namestili nazaj na skakalnico. Velike količine mulja smo odstranili s težko mehanizacijo. Pregledali smo tudi zamrzovalni sistem in črpalke. Skakalnica je prestala

pregled in je pripravljena,« je našteval dolgoletni generalni sekretar kluba **Rajko Pintar**. Zanimivo je, da sta se Pintar in predsednik kluba Murko na Ljubno preselila iz Celja.

Novi uspehi mladih

V zadnjih tednih je klub zabeležil nekaj novih lepih uspehov. Kar štirje skalalci in skalkalke so postali državni prvaki. Jaka Kramer je bil najboljši med mladinci do 16 let, Iris Zagožen je zmagala med mlajšimi kadetinjami do 13 let, Taja Trbovšek je bila najboljša v konkurenci ka-

detinj do 15 let. Slednja je v oktobru v Švici osvojila dve kolajni na igrah Opa. V posamični konkurenci je bila tretja, z ekipo je osvojila srebrno odličje. Državni prvak v nordijski kombinaciji je postal tudi Vid Vrhovnik, ki se bo po poškodbi vrnil na tekme svetovnega pokala. Drugo mesto so na ekipnem državnem prvenstvu osvojili mlajši kadeti (do 13 let). Med člani je bil na DP Timi Zajc tretji. Jernej Presečnik je bil 9., Gorazd Zavrnšek 11. in Žak Mogel, ki je odličen na reprezentančnih treningih, 14.

Čiščenje in razstavljanje podloge v izteku skakalnice nista bila preprosta. (Foto: SSK Ljubno)

Takšna je podoba pod sodniškim stolpom. (Foto: SSK Ljubno)

Jože Mermal (Foto: DŠ)

Pravljčna izdaja Fanfesta

Fanfest je v svoji sedmi izdaji utrdil mednarodno povezanost slovenske fantastike z bližnjo regijo.

Slovenski festival fantazijske književnosti Fanfest je v svoji sedmi izvedbi postal pomembno središče regionalnega razvoja fantazijske književnosti. V Celju so se zbrali književnici in književniki iz vseh držav nekdanje Jugoslavije. Glavni gost je bil prof. dr. Zoran Živković, ki s svojim izjemnim strokovnim znanjem in z izkušnjami prispeva k literarnoteoretični vrednosti festivala. Gostje so v svojih državah uveljavljeni in nagrajeni za svoje književno delo.

Fanfest je v svoji sedmi izdaji utrdil mednarodno povezanost slovenske fantastike z bližnjo regijo. Povezuje jih revija Supernova, ki slovenskemu bralstvu omogoča spoznavanje tudi z avtorji iz regije.

Začetek festivala je bil v znamenju tujih gostov, ki so v polni Celjski kulturnici predstavili svoje projekte in dogodke. Književna produkcija pri njih je izredno bogata in vsebinsko raznolika. Veliko je regionalnih projektov, kjer sodelujejo tudi slovenski avtorji FFK Pazin (Hrvaška), Regia Fantastica (Srbija), Refesticon (Črna gora) in še kje.

V Knjigarni in antikvariatu Antika smo nato predstavili slovenske projekte. Pomembno je, da so v zadnjem času tudi resne slovenske založbe začele dajati priložnost domačim avtoricam in avtorjem, kar je nujno za kakovostni razvoj žanra.

Osrednja prireditev je bila v Celjski kulturnici. Mateja Mohorko je poskrbela za

literarni začetek, Matej Krajnc je besede »presekal« z avtorsko glasbo. Središče osrednje prireditve je bilo tudi tokrat predavanje Živkovića. Pojasnil je osnovne pojme potovanja v času in praktične aplikacije v okviru literarne drame. Pri časovnih potovanjih sta pomembni obravnavi smer in hitrost potovanja.

Festival je v Celjski kulturnici obsegal tudi delavnico Fantastično lektoriranje. Lenka Krajnc, Matej Krajnc, Zoran Živković in Dominik Lenarčič so z drugimi gosti razpravljali o pomenu lektoriranja v fantazijski književnosti. Ne smemo pozabiti na nujnost sodelovanja urednika in lektorja z avtorjem.

BOJAN EKSELENSKI

Pri kreativni lončarki Živi na Boletini

Letošnji Dnevi evropske kulturne dediščine so bili posvečeni redkim in dragocenim znanjem in kot vsako leto smo se tudi letos odzvali na nacionalno koordinirano akcijo z dogodki po celotni Sloveniji.

V družbi lončarke Žive Zupanc na Boletini pri Ponikvi

Pri Ljudski univerzi Šentjur smo konec prejšnjega meseca svoje slušatelje popeljali k lončarki Živi Zupanc na Boletino pri Ponikvi, kjer ima svoj lončarski atelje. Predstavila je svoje delovno oz. ustvarjalno okolje ter jih na hitro popeljala v zgodovino lončarstva svoje družine.

Prikazala je delo z lončarskim vretenom in s prostim ročnim kreiranjem z glino, nato so se lahko preizkusili še udeleženci. Mnogi so ugotavljali, da vse skupaj ni tako preprosto, kot je videti na prvi pogled, vendar so ob pomoči Žive premagali strahove in bili na koncu s svojimi izdelki zelo zadovoljni.

AURELIA KARINA ZUPANC

Dišalo je po zdravju prijaznih slastnih dobrotah

Ob svetovnem dnevu hrane smo strokovnjaki iz celjske območne enote Nacionalnega inštituta za javno zdravje v sodelovanju s Kulturno-turističnim društvom Bazilika, Srednjo šolo za gostinstvo in turizem Celje ter Šolskim centrom Šentjur 20. oktobra 2023 v Planetu Tuš Celje pripravili dogodek, na katerem smo predstavili zdrav krožnik ter zdravo slovensko hrano.

Obiskovalci stojnic so lahko spoznali, kako pravilno sestaviti zdrav krožnik in tako pripraviti zdrav obrok, v katerem so zastopana vsa hranila za delovanje in razvoj telesa. Na stojnicah srednjih šol so pri promociji zdravih lokalnih jedi sodelovali dijaki in profesorji Srednje šole za gostinstvo in turizem Celje ter Šolskega centra Šentjur. Srednja šola za gostinstvo in turizem Celje je obiskovalcem ponudila solato iz mešanice kaš in zelenjave s pečeno bučo, z dehidriranim ohrovtom, s korenjevim čipsom in z grozrdjem. Obiskovalci so lahko jed poskusili in se tako prepričali, da so žitarice lahko zelo okusne tudi kot hladna priloga ali solata. Na stojnici Šolskega centra Šentjur so se obiskovalci lahko posladkali z zdravju bolj prijaznimi sladkimi dobrotami. Obiskovalci so lahko poskusili ovsene piškote z brusnicami, piškote z bučnimi semeni, ajdovo pito s skuto, tortice na palčki ter ajdov kruh z orehi. Kulturno-turistično društvo Bazilika, ki že vrsto let pripravlja kulturni dogodek Štrukljifest, je obiskovalcem ponujalo ajdove štruklje z orehi, pirine, koruzne in polnozrnatne štruklje s skuto ter veganske štruklje s korenčkom.

Vsako leto 16. oktobra po vsem svetu obeležujemo svetovni dan hrane. Svetovna organizacija za hrano in kmetijstvo (FAO) je letos ob tem dnevu izpostavila pomen vode, ki ga je zaokrožila s sloganom: »Voda je življenje, voda je hrana. Nihče ne sme biti pozabljen.«

Kot popestritev obrokov si lahko doma sami pripravimo okusno solato iz mešanice kaš in zelenjave s pečeno bučo, z dehidriranim ohrovtom, s korenjevim čipsom in z grozrdjem, kot so jo pripravili in ponudili dijaki in profesorji Srednje šole za gostinstvo in turizem Celje po receptu Cecilije Božnik. Solato pripravimo tako, da skuhamo mešanico kaš in jo mariniramo z oljčnim oljem, s kisom, soljo in poprom. Zelenjavo zrežemo po tehniki julienne (tehnika rezanja, kjer zelenjavo narežemo na dolge ozke in tanke paličice), enako tudi olupljeno bučo, ter jo na kratko spečemo v pečici. Ohlajeno zelenjavo nato mariniramo z mešanico sesekljanih zelišč, s kisom in z oljem. Ohrovtove liste natrgamo in dehidriramo v pečici. Oprane in očiščene olupke korenja spečemo v pečici kot čips. Solato serviramo v skodelico in postrežemo z grozdnimi jagodami.

JANJA ROBIDA

Promocija zdravega krožnika in promocijsko gradivo na temo zdrave prehrane

12-letniki z izdelanimi načrti za samomor

»Takšna ideja se ne rodi v enem dnevu. Ampak zori. Najprej se posameznik poigrava s posameznimi mislimi, nato konkretno razmišlja, da ne želi več živeti, potem si konkretizira, kako bo to naredil. Pri mladostnikih so takšna dejanja impulzivnejša od odraslih, že razhod med dekletom in fantom je lahko povod za samomor,« je zbrane na simpoziju civilna družba in šolski sistem opozorila univ. dipl. psih. spec. klinične psihologije Simona Sanda.

14. strokovni simpozij Brez mladosti biti mlad je letos naslovlil predvsem vprašanja o vplivu vseh negativnih dejavnikov iz okolja na mladostnike, o pomenu izvajanja mediacije v šoli, o soočanju s stiskami in o vzoru učiteljev.

»Simpozij je namenjen zaposlenim v vzgoji in izobraževanju, ki jim je mar prepoznati otroka v stiski. Nenehne

spremembe v okolju občutno vplivajo na psihofizično zdravje mladih. Iskali smo odgovore, kako prepoznati in kam napotiti mladostnika z duševnimi težavami, pri čemer nismo pozabili na počutje zaposlenih, ki se soočajo z različnimi stresnimi situacijami v razredih in zunaj njih,« je povedala ravnateljica srednje šole za storitvene dejavnosti in logistiko Saša Silovšek.

Strokovnjaki so poudarili pomen takojšnjega odziva na spremembe v posameznikovem vedenju, pomen iskanja

pomoči v šolski svetovni službi in sodelovanja s starši, saj lahko le celovita skupnost nudi primerno podporno oko-

lje za zdrav razvoj mladostnika.

»Za mladostniško obdobje je značilno, da se posamezniki več ukvarjajo z vprašanji življenja in smrti. A o tem je treba pravočasno sprego-

voriti, krepiti razloge, zakaj je vredno živeti in zakaj ima življenje smisel. Na kratko, kaj te drži tu,« je še povedala Simona Sanda.

ŠPELA KUMER

Naslov letošnjega simpozija je bil Brez mladosti biti mlad. (Foto: Jernej Lipičnik)

Utrinek s tematskega večera ob noči čarovnic

Strašljivke, zgodbe iz omare navdušile

Oddelek pihal je v ponedeljek, 23. oktobra, pripravil poseben tematski večer, ki je občinstvo prepričal z dobro glasbo in izvirno, strašljivo odrsko sceno.

Strašljivke, zgodbe iz omare, kot so poimenovali dogodek, so navdušile do zadnjega

kotička napolnjeno Koncertno dvorano Glasbene šole Celje. Okostnjaki, pajki, čaravnice

in čarobne buče so dopolnili skrivnostno osvetljavo odra, mladi glasbeniki so svoje glasbene zgodbe pripovedovali ob prihodih iz čarobne omare. Brez težav lahko rečemo, da so bile tokrat zavistne tudi »prave čaravnice«.

Iskrene čestitke vsem nastopajočim, mentorjem in korepetitorjem, čestitke oddelku pihal Glasbene šole Celje za resnično edinstveno glasbeno doživetje.

GŠC

Na obisku v optiki in steklarni

V sredo, 11. oktobra, smo se dijaki 2. letnika programa tehnik optik v sklopu učne situacije Spoznajmo svoj poklic odpravili v Ljubljano. Namenili smo se v eno najbolj priznanih in največjih optik v Sloveniji – optiko Clarus. Dijaki 2. letnika programa tehnik steklarstva smo se ta dan odpravili na strokovno ekskurzijo v Gornjo Radgono. Obiskali smo podjetje Reflex, ki je inovativno slovensko podjetje za oplemenitenje in predelavo ploščatega stekla.

Ob prihodu na sedež optike Clarus nas je prijazno sprejela predstavnica družinskega podjetja in nas pogostila z rogljički in vodo. Na kratko nam je predstavila optiko. Optika Clarus uspešno obratuje že 30 let. S 34 poslovalnicami in z več kot 100 blagovnimi znamkami

očal je vodilni ponudnik optičnih pripomočkov v Sloveniji. Optični center so odprli leta 2003.

V nadaljevanju smo se zaradi lažjega ogleda prostorov razdelili v tri skupine. Vsaka si je ogledala drugo področje delovnega procesa, in sicer vse od spletne prodaje, upo-

rabe in naročanja leč, sistema dobave novih artiklov in beleženja zaloge do prikaza izdelave očal, ki smo mu bili priča v laboratoriju. V ambulantah, ki so opremljene z najsodobnejšo tehnologijo, nudijo različne vrste okulističnih pregledov. Med strankami so znani predvsem po ponudbi korekcijskih okvirjev, sončnih, športnih in otroških očal, leč ter drugih optičnih pripomočkov.

Po ogledu optike smo imeli možnost intervjuvati prodajno vodjo. Vprašali smo jo, kako poteka njen delovnik,

kako ravna z odpadki, kakšne so možnosti zaposlitve na trgu, kako se spopada s stresom ... Dobili smo zanimive odgovore. Na koncu smo imeli tudi čas za kosilo. V popoldanskih urah smo se vrnili domov. Ekskurzija je bila za nas, prihodnje optike, zelo poučna in zanimiva.

Dijaki 2. letnika programa tehnik steklarstva smo se ta dan odpravili na strokovno ekskurzijo v Gornjo Radgono. Obiskali smo podjetje Reflex, ki je inovativno slovensko podjetje za oplemenitenje in predelavo ploščatega stekla. Najprej nas je prijazno sprejel direktor poslovne enote, ki nam je razkazal celotno proizvodnjo. Razložil nam je tudi posamezne naloge različnih strojev in opisal celotno proizvodnjo ravnega stekla, s katerim se ukvarjajo. Sledile so predstavitev celotnega kolektiva in podrobnosti o steklarstvu. Ogledali smo si tudi fotografije njihovih projektov v Sloveniji in po svetu. Imeli smo možnost postavljati različna vprašanja, na katera so nam z veseljem odgovorili. Ekskurzija je bila odlična, pridobili smo nekaj novega znanja. Izvedeli smo veliko zanimivosti o ravnem steklu ter se veselimo podobnih ekskurzij.

TIJANA STANKOVIĆ,
KATARINA ROJHT

Po Vinski Gori po Učni poti škrata Bisera

Turistično društvo Vinska Gora ima dolgoletno tradicijo, skoraj 40 let. Takrat so mladi navdušenci s Francem Špegлом in z Anico Drev na čelu orali ledino, da bi v kraj Vinska Gora privabili čim več obiskovalcev. Uspelo jim je, da je postal prepoznan na turističnem zemljevidu Slovenije. Vinska Gora je sosednja občinama Dobrna in Žalec. Nahaja se na jugovzhodnem delu Mestne občine Velenje in ima obliko grozda. Trenutno v krajevni skupnosti živi več kot 4 tisoč prebivalcev.

Glavni turistični produkt je sicer cel kraj s cerkvijo na skali in z Gonžarjevo pečjo v ospredju. Pred petimi leti so odprli Učno pot škrata Bisera. V pot so povezani že znani ponudniki, tudi iz občine Dobrna. Točke na krožni učni poti: začetek in konec poti – Domačija Lamperček, sledijo Temnjaški vrelc, Vovkov mlin, Čarobni gozd, Kačji grad in zbirka starin Blažiš. Zaradi povezave iz znanih ponudnikov in dveh lokalnih skupnosti je bila Učna pot škrata Bisera leta 2019 razglašena za naj temat-

sko pot v natečaju Moja dežela, lepa in gostoljubna Turistične zveze Slovenije.

Ob petem rojstnem dnevu odprtja poti je škrat Biser izdal skrivnost, kako je do učne poti prišel, kakšne lastnosti naj ima človek in kaj je gonilo sveta. Vse to lahko izveste v knjigi Skrivnost škrata Bisera, ki je izšla letos 9. septembra. Na podlagi vodniškega materiala jo je v lepo poučno zgodbo spisal Ivan Pajenk, Ana Žerdoner je pridala še druge vsebine. Zahvala za tako lepo slikanico gre Mestni občini Velenje in Nini Lazar iz podjetja Megaprint s sedežem v Velenju.

Naj vas ob tem povabimo na uro pravljic v Mestno knjižnico Velenje v sredo, 29. novembra, ob 17. uri, kjer boste spoznali to skrivnost.

Delovanje društva poteka v sodelovanju z drugimi društvi, povezanimi v Turistično zvezo Velenje in RTZ Saška. Odlično sodelujejo z domačim Vrtcem Mlinček in Osnovno šolo Gorica, tudi s podružnico v Vinski Gori. Povezave širijo v okoliške občine in njihove šole, da že mladi spoznajo vrednote in skrivnost škrata Bisera. Dajte jih še vi!

ANA ŽERDONER

Žalski osnovnošolci in mednarodno sodelovanje

I. OŠ Žalec v programu Globe sodeluje drugo šolsko leto in s svojim raziskovalnim delom osvešča o podnebnih spremembah ter spodbuja k trajnostnemu razvoju. Pod okriljem Ekošole smo se priključili projektu Erasmus+ Merim lokalno, vplivam globalno. Sodelujemo z osnovnimi in s srednjimi šolami iz Slovenije ter Hrvaške. Med projektom smo izvedli dve strokovni srečanja, prvo aprila 2023 v Zadru ter drugo oktobra 2023 v Omišu.

1. oktobra sta devetošolki Pina in Medeja z mentorico projekta Jasmino Vršnik odpotovali na strokovno srečanje v Omiš. Potovali smo z mentorji, učenci in dijaki drugih sodelujočih šol ter predstavnikov Ekošole in se na poti že dobro spoznali. Po celodnevem potovanju sta nas v Omišu pričakala sonce

s prijetnimi temperaturami in okusna večerja.

V ponedeljek, 2. oktobra, so nas s pogostitvijo in kratkim kulturnim programom ter z nagovorom ravnateljice Davorke Deur toplo sprejeli v OŠ Josipa Pupačiča. Ogledali smo si šolo ter občudovali dolgoletne izkušnje na področju programa Globe. Učiteljica Ivica Štrbac in Tamara Banović sta nam predstavila svoje bogato mentorsko delo v programu ter merilne postaje okoli šole. Popoldne smo spoznali zgodovino Omiša in se povzpeli na trdnjavo Mirabela, ki nudi čudovit razgled. Po kanjonu reke Cetine smo z ladjico odpluli do restavracije Kaštel Slanica, kjer nas je čakalo terensko delo. Učenci so se s pomočjo učitelja Ivica Štrbca spoznali s pedosfero ter protokoli, vezanimi nanjo. Pri praktičnem delu so določili sestavo tal ter

primerjali fizikalne in kemijske lastnosti različnih vzorcev.

V torek, 3. oktobra, smo se zjutraj z ladjo odpravili na sosednji otok Brač, kjer je edina hrvaška srednja šola za kamnoseke, kjer z ročnim orodjem klešejo braški kamen.

Ogledali smo si čudovite izdelke in opazovali dijake pri delu. Nato so učenci sodelovali pri terenskem delu na področju hidroscije pod vodstvom učiteljice Tamare Banović. Učenci so raziskovali fizikalno-kemijske lastnosti morske vode.

Sreda dopoldne je bila v znamenju kviza in iger Globe, kjer so učenci v skupinah pokazali, kaj so se v sklopu projekta Globe naučili in kakšne veščine so pridobili. Popoldne smo se učitelji udeležili strokovnega usposabljanja za delo s po-

datki, pridobljenimi s pomočjo protokolov, učenci pa so s hrvaškimi mentorji opravili še meritve na področju fenologije.

Ko smo se naslednje jutro odpravili proti domu, so nas prevevali prijetni spomini na nova prijateljstva in polni novih znanj ter veščin smo razmišljali, kakšnih raziskovalnih podvigov se bomo še lotili.

JASMINA VRŠNIK

Med projektom so izvedli dve strokovni srečanja, prvo aprila 2023 v Zadru ter drugo oktobra 2023 v Omišu.

Iščete dober nakup ali odlično storitev?

POZOR!

Preglejte aktualno ponudbo

Zdravje je naše največje bogastvo

Skrb za naše zdravje vključuje tudi dobro obveščenost in dostop do zdravnikov.

Ste domov dobili izvide z rezultati, za katere ne veste, kaj pomenijo? Vas kaj pesti, a ne pridete do izbranega zdravnika ali strokovnjaka? Vas zanimajo novosti na področju zdravljenja neke bolezni? Bi si želeli samo nekaj minut z zdravnikom specialistom?

Dnevi zdravja 2023

Dnevi zdravja 2023 bodo potekali od 17. do 19. novembra 2023 v Celju na Celjskem sejmu. So prvi tovrsten dogodek pri nas, na katerem bodo združeni najboljši slovenski zdravniki in strokovnjaki z različnih področij medicine in drugih z zdravjem povezanih strok. »Vsem želimo ponuditi dostop do informacij, ki jih potrebujejo v povezavi s svojim zdravjem in dobrim počutjem. Zbrali smo strokovnjake različnih specialnosti in zdravstvenih strok, ki znajo informacije vrednotiti in hkrati nasvete podajati na način, ki je razumljiv širši javnosti,« je povedal **prof. dr. Rok Orel, dr. med.**, znanstveni svetnik, pediater gastroenterolog in predsednik strokovnega odbora Dnevov zdravja 2023.

Pomembno je, da se zavedamo, kdaj lahko kakšna težava nakazuje na pojav resne bolezni, ki jo je smiselno čim prej začeti zdraviti, da ne napravi več škode. In kdaj in kje poiskati pomoč za druge zdravstvene težave, ki slabšajo našo kakovost življenja. Veliko si lahko pomaga tudi vsak sam. In dobro je, če poskušamo imeti vsaj približno zdrav način življenja. Zato bodo na Dnevih zdravja, ki bodo med 17. in 19. novembrom 2023 v Celju, zdravniki in strokovnjaki odgovorili na naslednja vprašanja:

- Na kaj pomisliti ob nekaterih simptomih?
- Katere so najpogostejše bolezni, ki jih povzročajo?
- Kaj je treba storiti, da bomo ugotovili, kaj nam je?
- Kako lahko danes različne bolezni zdravimo?

- Kam po nasvet za svoje težave?
- Kakšne preiskave in možnosti zdravljenja kdo ponuja?

10 tematskih sklopov, 80 predavanj, več kot 40 govorcev

Dnevi zdravja 2023 bodo razdeljeni v **10 tematskih sklopov**, s katerimi bodo pokrita vsa aktualna področja, ki so za obiskovalce najbolj zanimiva. Na več kot **80 predavanjih** boste lahko prisluhnili več kot **40 zdravnikom in strokovnjakom**.

»V sklopu **Cvetje v jeseni** se bom v petek posvetil predvsem trem temam: ohraniti kakovostne starosti pri zdravih ljudeh, kaj je še fiziološko staranje in kaj je začetek degenerativnih starostnih bolezni ter kaj storiti, ko degenerativna bolezen že obstaja. V nedeljo bom govoril o enem najpogostejših nevroloških simptomov, glavobolu,« je povedal **prof. dr. Zvezdan Pirtošek, dr. med., nevrolog**.

Z onkologinjo bo govorila tudi o **zdravljenju raka**. »Marsikatega raka lahko danes uspešno zdravimo. Razvoj je tako napredoval, da rak že zdavnaj ni več usodna bolezen, če ni prepoznan prepozno. Zdravljenje je lahko izjemno uspešno in to ni diagnoza, ki bi se je morali neskončno bati,« pojasnjuje prof. dr. Rok Orel, dr. med.

Prisluhnili boste lahko še temam s področij **prebave in presnove, imunosti, bolečine, hrane in zdravja, estetike, stresa in duševnega zdravja in kako do kakovostnih zdravstvenih storitev**.

Pomembno področje je tudi **farmacija**, ki je poleg novih diagnostičnih metod v nove dimenzije premaknila zdravljenje bolezni. Tudi tu je posebej pomembno, da strokovnjaki na laičen način pojasnijo napredek znanja v farmaciji.

»Zadnjih nekaj let samo razjasnimo to, kar javnost prebere na spletu in si ni dobro raztolmačila, zato so posamezniki v velikih dvomih. Farmacevti v lekarnah imajo izjemno znanje, a večkrat nimajo časa. Zato se bomo na Dnevih zdravja potrudili, da vam bomo pomagali pri razumevanju jemanja zdravil in sočasnega uživanja več zdravil,« pravi **prof. dr. Borut Štrukelj, mag. farm.**

Sklopi predavanj:

Cvetje v jeseni – zdravje in zdravstvene težave v zrelih letih
Prebava in presnova
Imunost
Bolečina, bolečina, joooi!
Družina, otroci, hišni ljubljenci in zdravje
Hrana in zdravje
Zrcalce, zrcalce na steni – estetika
Stres in duševno zdravje
Kako priti do hitrih in kakovostnih zdravstvenih storitev
Za zdrav in lep nasmeh ter dober vid

Si želite pet minut z zdravnikom specialistom?

Mnogokrat se glede simptomov in interpretacije izvidov obrnemo na splet, kjer dobimo odgovore, ki niso strokovno podprti, ne zajemajo naše zdravstvene zgodovine ali preprosto temeljijo na mitih in neresnicah. Razbijanju teh mitov bodo namenjena predavanja, a tudi tako imenovane govorilne urice, kjer boste imeli priložnost individualnega posveta z zdravnikom specialistom. Z njim boste spregovorili o svojih konkretnih zdravstvenih težavah in pridobili dragocen vpogled ter nasvet glede svojega zdravstvenega stanja.

Prim. prof. dr. Danica Rotar Pavlič, dr. med.: »Zelo se veselim Dnevov zdravja 2023. Tako imenovane govorilne ure oziroma konzultacije na dogodku nam bodo pomagale, da bomo ljudem res lahko pojasnili, kaj pravzaprav imajo. Da od zdravnikov ne bodo odhajali s strahom. Kot zdravniki imamo to pojasnilno dolžnost, za vsak izvid, ki ga posameznik dobi po pošti in ga ne zna interpretirati, raztolmačimo na jasen in razumljiv način. Pomoč ljudem nam zelo manjka in na Dnevih zdravja 2023 bo ta pomoč za vas tam tri dni.«

Za individualni posvet bodo za vas na voljo specialisti s področij nevrologije, gastroenterologije, farmacije, onkologije, prehrane in dietetike, psihologije, ginekologije in drugih specialnosti.

5 razlogov, zakaj ne smete zamuditi dogodka Dnevi zdravja 2023

Pogovor v živo z zdravniki in s strokovnjaki

Na Dnevih zdravja se bodo zvrstili najboljši slovenski zdravniki in strokovnjaki z različnih področij medicine, zdravja in dobrega počutja. Z njimi se boste lahko pogovorili v živo, podali boste tudi najnovejšo informacijo o najpogostejših zdravstvenih težavah na razumljiv, prijazen in uporaben način.

Raznolika tematika

Na Dnevih zdravja bodo obravnavali različne tematike, vključno z zdravjem in zdravstvenimi težavami v zrelih letih, s prebavo in presnovo, z imunostjo, bolečino, s hrano in splošnim zdravjem.

Interaktivne delavnice

Poleg klasičnih predavanj bodo na voljo tudi različne interaktivne delavnice, kjer se boste lahko naučili novih pristopov k zdravju in zdravljenju ter izmenjali izkušnje z drugimi udeleženci.

Bogat spremljevalni program

S pomočjo partnerjev, kot so Lek, Alkaloid, LuxDental, Medex, Medis, AbelaPharm, SynLab, Nutricia, Iatros, Diagnostični center Bled, Curaprox, Synlab, Kirurgija Bitenc, Klinika Križaj, Dvorec Lanovž, UKC Ljubljana, UKC Maribor, Merkur zavarovalnica, Zavarovalnica Triglav in drugih, so za vas pripravili bogat spremljevalni program.

Sveže ideje in rešitve za vaše težave

Ali se soočate s specifičnimi izzivi glede svojega zdravja? Na dogodku boste imeli priložnost postaviti vprašanja in se posvetovati s strokovnjaki, z zdravniki in s partnerji, ki vam bodo pomagali najti rešitve ter nove ideje za izboljšanje vašega zdravja.

Najboljši slovenski zdravniki in drugi strokovnjaki s področja medicine bodo podajali najnovejšo informacijo o najpogostejših zdravstvenih težavah na razumljiv, prijazen in uporaben način.

Vstopnice le 8 evrov

Zaradi želje, da bi bili dogodek in vsebine dostopni vsem, je cena vstopnic le 8 evrov, za upokojece nudijo 50-odstotni popust. Vstopnice bodo v prodaji vse tri dni na mestu dogodka. Lahko jih preprosto kupite tudi na spletu – dnevizdravja.si.

Dnevi Zdravja

**CELJSKI SEJEM
SPOZNAJTE NAS,
ODGOVORI V ŽIVO.**
**17. – 19.
NOVEMBER**
**ZDRAVJE
V VSEH
ŽIVLJENJSKIH
OBDOBJIH**

Zlati Sponzor

SANDOZ | Lek

 ALKALOID
SKOPJE

Srebrni Sponzorji

medex

MEDIS

AbelaPharm

Organizator

 INSTITUT ZA PROBIOTIKE
in funkcionalno hrano
medico media

 PROGRAM IN
NAKUP VSTOPNIC
dnevizdravja.si

VSE ZA PISARNO

- Prodaja, najem in servis multifunkcijskih naprav
- Celovita ponudba pisarniškega materiala

 W: birobot.si
T: (03) 425 6100

Kaj imata skupnega Kleistova plemkinja Kunigunda in Velenjska Kunigunda?

Utelešenja velenjske Kunigunde (6)

Heinrich von Kleist je eden najbolj skrivnostnih avtorjev nemške klasične književnosti. Znameniti pisec gledaliških iger v svojem življenju ni doživel uprizoritve svojih del, čeprav so postala del klasičnega repertoarja evropskega gledališča.

Katica iz Heilbronna (1807/08) je zgodovinska viteška igra, ki v skladu z romantično tradicijo poustvarja

svet srednjega veka; prostor imaginacije, prežarjen s svetlobo notranjega in zunanjega ognja – sestavlja ga vrsta votlin, gradov in temnih gozdov, v katerih se v nenadni slepeči svetlobi kažejo obrisi postav, oseb in duhov v duši junakov ter mečejo dolge, divje plešoče sence na steno tega izrednega in nenavadnega prostora duše. Srečujemo se s pravljničnimi zapleti, čarovniškimi procesi in silovitimi ljubezenskimi preobrti med grofom Strahlskim, kovaško hčerjo Katico in plemkinjo Kunigundo, ki vzpodbudijo razmislek o tem, kaj je resnično in kaj le videz, kaj je človekova resnična identiteta in kaj le krinka, ki si jo je ponevedoma nadel ali pa mu jo je nadel nerazumljivi skrivnostni svet, v katerem se giblje.

Kleistova Kunigunda je bitje čiste artifičnosti, mozaik, sestavljen iz vseh treh cesarstev narave. Zobe je dobila od nekega dekleta iz Münchna, lase si je dala uvoziti iz Francije, njena zdrava lica izvirajo iz cinobrovih rudnikov na Madžarskem in njena postava, ki jo vsi tako občudujejo, je takšna po zaslugi posebne srajce, ki jo je njen kovač izdelal iz švedskega jekla. Če je Katica iz enega kosa in iz osrčja Švabske historične srednjeveške Švabske, potem je Kunigunda umetno sestavljena iz mnogih kosov in uvožena, tako rekoč Evropa v malem.

Medtem ko je frankenstein-ski videz Kleistove Kunigunde

jasno zarisana izumetničena skranka iz različnih srednjeveških monarhičnih držav, je videz velenjske Kunigunde stkan iz skrivnostne izmuzljive igre fantazem. Najprej je zamišljena kot privlačna grajska čarovnica s stekleno zeleno kroglo, ki pooseblja attribute bele žene iz pripovedi domačinov starovelenjčanov. Nato jo senzacionalistični tisk prikaže kot

čarovnico, ki se ukvarja s črno magijo in konča v grajskem vodnjaku. Festivalna Kunigunda je neustavljivo privlačna vizionarka, glasnica svobode in drugačnosti ... Ko prebije led začetne nezaupljivosti lokalnih prebivalcev, postane srčna dama, ki ohranja večno mladost odprtega mesta.

Andreja Ažber
Knjižnica Velenje

Kunigunda, zavetnica svobode

»Na zdravje« novemu vinskemu sodu, Belo pri Šmarju pri Jelšah, 1946

Skrbni vinogradniki in gospodarji so vedno med letom posvečali primerno pozornost delu v vinogradu, nato trgatvi in kasneje še negi vina v vinskih kletih. Za dobro vino so bili pomembni tudi sodi, ki so bili po zunanosti ogledalo gospodarja.

Lastnik soda z letnico 1946 je bil naš stari ata Anton Štumberger (Ozimetov Tona), ki

se je s svojimi domačimi in sosedi Šketovimi (po dom. Jernejčevimi) na Belem veselil nove pridobitve za gorco na Prelogah.

Z veseljem je natočil muzikantu, ki je z glasbo polepšal dogodek. Na fotografiji so tudi njegove hčere oziroma naše tete Tončka, Anika in Minka.

Prispeval: Jožef Čakš

ALBUM S CELJSKEGA

Na portalu www.kamra.si objavila Knjižnica Šmarje pri Jelšah; rubriko pripravlja: Domoznanski oddelček Osrednje knjižnice Celje; info: srecko.macek@knjiznica-celje.si; medijski pokrovitelj: Novi tednik

Pokrajinski muzej Celje vas vljudno vabi na odprtje občasne razstave

AVGUST FRIDERIK SEEBACHER (1887–1940),
celjski slikar, grafik in vedutist,
avtorice Gabrijele Kovačič.

Odprtje bo v četrtek,
16. novembra, ob 17. uri,
v Stari grofiji v Celju.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

AVSTRJA GORNA CELJE

Pokrajinski muzej Celje

televizija celje

KONTAKT: 03/42 88 266, marketing@tvcelje.si
www.tvcelje.si

DOGODKI DNEVA

od ponedeljka do petka ob 18.30 in 22.15

kanal 673

kanal 306

kanal 271

kanal 152

Avtobus

Včeraj sem na avtobusu sedel zraven majhnega moškega. Ko je avtobus zavrl, je zdrsnil s sedeža in hitro sem ga ujel za roko in ga potisnil nazaj na sedež. Potem je avtobus spet zavrl in on je spet zdrsnil s sedeža. Zadnji trenutek sem ga ulovil in porinil nazaj na sedež. Ko se je to tretjič ponovilo, sem vzrotil: »Človek božji, drži se vendar, da ne boš ves čas padal s sedeža.«

On pa me je nadrl: »To je že tretja postaja, na kateri sem skušal izstopiti, pa mi nisi dovolil!«

Plavanje

Tone je padel v jezero in se začel utapljati. K sreči so ga rešili in nato vprašali: »Zakaj nisi plaval?«

On: »Če pa na tabli piše, da je plavanje prepovedano!«

Ne zna

Policist me je ustavil in mi očital: »Smrdite po alkoholu, ste kaj popili?«

»Pišite pivo, ker vem, da chardonnay ne znate napisati.«

Za v kuhinjo

On: »Spet si nekaj kupila, kaj je v vrečki?«

Ona: »To je za v kuhinjo, čevlji z visokimi petami, ker ne dosežem zgornjih polic.«

Nutricionisti so končno odkrili, katera sladica človeku škodi, mu ubija voljo do življenja in pušča dolgoročne posledice.

Ko pozabiš prestaviti uro ...

Pravi kolega v gostilni: »Edino, kar imava z ženo skupnega, je, da sva se poročila na isti dan.«

V New Yorku na letališču so prijeli Ljubljancana. Pri prebijanju do svoje prtljage je namreč vpil: »A LAH SAM MAL, A LAH SAM MAL ...«

Obstajajo razvite in nerazvite države, take v razvoju in naša država z motnjami v razvoju.

Če bi imeli teste za neumnost, bi šele videli, kaj je pandemija.

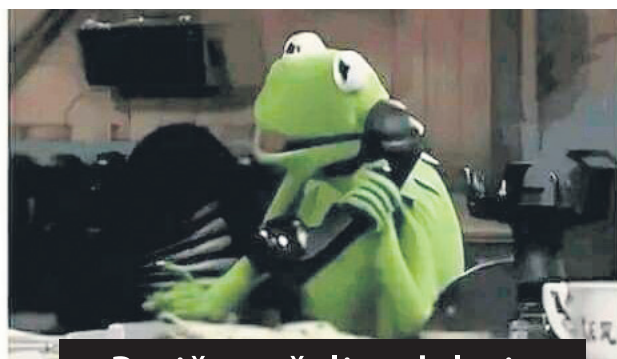

»Dragi, kako naj se fotografiram, da ne bom videti debela?«
»Z rentgenom, draga ...«

Nikoli se ne predaj!

Ko te kličejo iz službe, da bi nadomestil sodelavca v njegovi izmeni ...

Prvič, ne želim delati niti v svoji izmeni!

Oven

V preteklih mesecih ste se pogosto vračali v mislih v preteklost. Spomini so bili izredno slikoviti in so vas popeljali k dogodkom, na katere ste skoraj pozabili. Nekdo iz preteklosti bo vzbudil vašo pozornost. Vaša odločnost in prodornost bosta prinesli zelene rezultate. Izstrelili boste svojo puščico in pri tem zadeli točno v cilj. Veliko stvari boste delali samodejno, brez zavestnega premisleka. No, predolgo naj to le ne traja.

Bik

Več planetov vam v tem času nasprotuje, zato vas bo spremljal občutek, da se morate za vse zelo truditi. Po eni strani je to res, po drugi je tako tudi pravilno. Le tako boste občutili, kako sladka je zmaga, ki jo boste dosegli. Bodite za konec tedna manj čemerni in dovolite čustvom, da za spremembo obvladujejo vaše življenje, kajti seksualno boste izredno privlačni. Vaša očarljivost bo prav tako velika, zavedajte se tega.

Dvojčka

Izredno dejaven teden je pred vami, v katerem včasih ne boste vedeli, kje se vas drži glava. Tokrat ni čas za improvizacijo, delovati morate zelo premišljeno, učinkovito, sistematično, saj si ne smete privoščiti nobene napake. V sebi boste čutili potrebo, da nekomu poklonite nakopičeno energijo. To vam bo z lahkoto uspelo, vendar priporočamo, da ljubezen tudi sprejmete. Počutili se boste odlično.

Rak

Vaša vitalna energija bo odlična, prav tako počutje. Z ljudmi iz okolice boste dobro sodelovali, kar vas bo še dodatno motiviralo. Nekdo vas opazuje in si misli svoje. Veliko energije boste imeli in zastavili si boste visoke cilje. Vendar bodite previdni. Brezupno si boste prizadevali storiti nekaj, za kar vas partner ne bo prosil. Raje bodite to, kar ste, saj partner meni, da ste čudoviti. Skrbi in težave boste tokrat potisnili v ozadje.

Lev

S pridnostjo, z delavnostjo in s predanostjo idejam se vedno daleč pride. Dobro se boste organizirali in znali v delo vpreči tudi ljudi iz svoje okolice. Tokrat bo ključ do uspeha v sodelovanju. Izkazali se boste kot odlični vodja. Tokrat boste doživeli nekaj zares čudovitega, zato ne bodite okupirani samo z delom, temveč tudi z ljubeznijo. Vsak dobi tisto, kar si zasluži, to bo veljalo tudi za vas.

Devica

Veliko ste že dosegli, veliko imate še v načrtu. Prav je, da ste delavni, sistematični in odločni, da boste dosegli zastavljeno. Na delovnem področju vam zlepa ne bo zmanjkalo energije, ogromno lahko naredite. Velja se potruditi. Smešne so poti ljubezni. Tisto, kar si želite in lahko dobite, ignorirate, tisto, česar ne želite, pa dobite. Pri tem ste nezadovoljni in celo nesrečni. Sreča bo poskrbela za presenečenje in ljubezni.

Astrologinja **DOLORES** je dosegljiva na **041 519 265** in na Facebookovi strani **Dolores Astro.**

Tehtnica

Venera, vaša vladarica, je pravkar vstopila v vaše znamenje, po katerem bo potovala do prvih dni decembra. Novembra se lahko veselite, saj vam prinaša veliko lepega. Ljubljena oseba vas bo presenetila z drobno malenkostjo in vam polepšala ta čas. Zaradi preobličice dela bo zmanjkovalo časa. Večerne urice v teh dneh bodo popolnoma drugačne, želeli jih boste ponoviti.

Škorpion

Za konec tedna bo Luna v vašem znamenju in v ponedeljek dopoldne bo nastopil lunin mlaj v škorpionu. Izredno močna energija bo prisotna, zato velja previdnost v vseh okoliščinah. Preživeti odnosi in stvari morajo postati preteklost. V ljubezni ste včasih žalostni, želeli bi preskočiti čas, a se vam to ne posreči. Ukvarjati se morate s tistim, kar trenutno je, in ne s tistim, kar bi lahko bilo.

Strelec

V torek in sredo boste gostili Luno, kar bo zelo pozitivno vplivalo na vaše razmišljanje in delovanje. Energije vam ne bo primanjkovalo. Privlačile vas bomo mikavne misli na pustolovščine. Bolje nikoli ne bo, si boste dejali in znali uživati resnično tudi v malenkostih. Osredotočeni boste na sedanost, kar je prav. V sredo velja povečana previdnost, zaradi vpliva Neptuna ne odločajte o nobeni pomembnejši zadevi.

Kozorog

Vaš vladar Saturn, ki je končno ponovno direkten, vam bo olajšal marsikatero situacijo, predvsem na delovnem področju. Čustva naj stopijo v ozadje, uporabljajte izključno razumsko presojo. Tako se boste izognili morebitnim napakam. Pri navezovanju stikov vas čaka prijetno presenečenje. Seksualno boste zelo privlačni, zato vas lahko nasprotni spol zelo oblega. Tudi tisti, ki vam sicer sploh niso všeč.

Vodnar

Mogoče ste za nekoga predvidljivi, za večino ljudi pa ste bili in tudi boste večna uganka. Okolici ni jasno, kako obvladujete okoliščine, še zlasti tiste, ki so precej stresne. Verjetno se ne zavedate, kako odličen zgled ste drugim. Partner ima drobno skrivnost pred vami, ki bo po kapljicah privrela na dan. Ne bodite preveč strogi, življenje je nepredvidljivo.

Ribi

Končno je Saturn, ki potuje po vašem znamenju, vstopil nazaj v direktno gibanje, kar bo sprostilo marsikatero blokirano situacijo. Lažje boste zadihali in bolj sproščeno delovali. Prihaja obdobje, v katerem boste poplačani za pretekle napore. Dobili boste zanimivo vabilo, vendar bodite previdni. Spraševali se boste, zakaj ravno vi. Če ne verjamete v kemijo, se ji tokrat prepustite in videli boste, kaj vse je mogoče.

HOROSKOP JE TOKRAT PRIPRAVILA
ASTROLOGINJA **DOLORES.**

Astrologinja **GORDANA** je dosegljiva na **041 404 935** in na Facebookovi strani **Astrologinja Gordana.**

Nagradna križanka

3K

PREBIVALEC ČADA

AMERIŠKI PSIHO-ANALITIK (ERIK)

NAPAKA

... DIEGO LEŽI OB TIHEM OCEANU

BOG...A JE GLAVNO MESTO KOLUMBIJE

ČUDESA

PREBIVALEC NEKDANJE ARAMEJE

ZGUBAN-ČENA

PREBIVALEC ČEZOČE

VAROVALNA PLOŠČA

1

KANADSKA PEVKA (CELINE)

DEKAGRAM

AVG, SEP, ...

PREDSEDNICA ZPS (BREDA)

... DARJA TEČE PO AZIJI

DELAVNICA UMETNIKOV

EKSABYTE

15

... ŠOLA NEKAJ STANE

PREBIVALEC IGA

SL. PESNIK GRAFENAUER ROKOMETNO DRUŠTVO

7

PRIKRITJE (DAVKOV)

ZEMLJIŠČE

11

SNOV ZA LOŠČENJE

OSEBNO, ZEMLJE-PISNO

PRIPO-MOČEK ZA MANIKURO

RIMSČICE

6

ZELENCI SO IZVIR SAVE ...

SLABO-KRVNOST

14

NAŠA ZMA-GOVALNA KOALICIJA LETA 1991

TRENIJE

SL. PEVKA VILER

NEKD. PREB. ŠPANJE

JANEŽ (LAT.)

JAZ, TI, ...

VRSTA TV ZASLONA

13

ŠPANSKA SOPRANISTKA (MONTERRAT)

2

PAVČEK: ... MURI V AFRIKI

ANGLEŠKI POMORSČAK (JAMES)

POMAGA PRI PREBAVI

PRISTRIGEL MU JE ...

5

... RADOVAN POJE SOPRAN

SKLADBA ZA DVE RAZLIČNI GLASBILI 2 W

16

MARLJIVI

3

ZVIŠANI TON E

SORTA JABOLK

8

TAM GORI ZA HRAMOM EN ... STOJI

AM. AGENC. ZA BOJ PROTI DROGAM

LUKA V ČRNI GORI

9

PODALJŠAN ZOB PRI SLONU

NASPROTNOD VEČ

DA ... TE KURA BRČNILA

MESTO V DALMACIJI

ITALIJANSKA RTV

ZNAČILNA JE ZA PESEM

KVAČKANEC (ZARG.)

STOJI V IZLOŽBI

... VAS JE KRAJ PRI ŽALCU

17

KUHARSKI STROKOV-NJAK

4

Z NJO SE UKVARJAJO ARTISTI

OPUS

10

DOBA TERCJARJA

12

VOJAŠKI STOPNJI

ŽGALEC APNA

KRIŽ, KRAŽ, ... MATJAŽ

Seveda nas bodo spustili noter. Naslednjega še dolgo ...

SUDOKU 595									
9			3				4	1	
3		7							
		8	9	2	7		5		
	7	1							
			8	4	6				
						9	3	5	
	5				2	6		7	
	4							9	
			7	8	5				

SUDOKU 286									
		1			6		8	2	
	6	2						3	
		4		7				9	
5	2	7							
					1	9	5		
				3	8				
7		6	4						
4			8		2	6			
							1	8	

REŠITEV SUDOKU 594

4	3	2	9	1	6	7	5	8
9	7	6	5	3	8	1	4	2
8	5	1	4	7	2	9	3	6
7	4	9	3	8	5	2	6	1
5	6	8	7	2	1	3	9	4
1	2	3	6	4	9	8	7	5
6	8	7	2	9	4	5	1	3
3	1	4	8	5	7	6	2	9
2	9	5	1	6	3	4	8	7

REŠITEV SUDOKU 285

5	6	9	7	8	4	1	3	2
2	1	7	6	9	3	5	8	4
8	4	3	2	1	5	7	6	9
3	5	2	4	6	1	9	7	8
6	8	1	3	7	9	4	2	5
9	7	4	5	2	8	6	1	3
1	3	8	9	5	7	2	4	6
4	9	6	1	3	2	8	5	7
7	2	5	8	4	6	3	9	1

Pri žrebanju bomo upoštevali kupone s pravilnim geslom, ki ga dobite iz oštevilčenih polj. Rešitve nam pošljite na naslov: NT&RC, Prešernova ulica 19, 3000 Celje, do torka, 14. novembra.

Geslo iz številke 44: Krompirjeve počitnice so tu

Izid žrebanja:

1. nagrado: družinsko vstopnico za obisk Tropske hiše v Celju prejme: **Tim Cokan iz Celja**,
2. nagrado: dve odrasli vstopnici za ogled Tropske hiše v Celju prejme: **Danica Kos iz Studenc**,
3. nagrado: eno vstopnico za ogled Tropske hiše v Celju prejme: **Grega Krajnik iz Laškega**.

Nagrajencem čestitamo. Obvestilo o nagradi jim bomo poslali po pošti.

Nagradni razpis:

1. nagrada: dve vstopnici za predstavo Na zdravje Tine Gorenjak in Tanje Kocman, ki bo v dvorani Metropol v Celju v sredo, 15. 11., ob 19. uri,
2. nagrada: vstopnica za predstavo Na zdravje Tine Gorenjak in Tanje Kocman,
3. nagrada: vstopnica za ogled filma po izbiri v dvorani Metropol v Celju.

KUPON

1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16
17	18						

Ime in priimek:

Naslov:

Telefon:

E-naslov:

Obkrožite: a) sem naročnik b) občasni bralec Novega tednika

Podpis:

S podpisom tega kupona dovoljujem, da upravljalec podatkov, podjetje NT&RC, uporablja in shranjuje posredovane osebne podatke v skladu z veljavnim zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov, in s splošno uredbo EU o varstvu osebnih podatkov. Sodelujoči dovoljuje, da NT&RC navedene podatke obdeluje v svojih zbirkah za namen pridobivanja novih naročnikov. Sodelujoči v primeru, da je izžreban, dovoljuje objavo svojega imena, priimka in kraja bivanja v Novem tedniku. Navedene osebne podatke lahko NT&RC hrani in obdeluje do pisnega preklica privolitve sodelujočega. Na podlagi veljavne uredbe lahko posameznik kadarkoli preklicuje soglasje za obdelavo podatkov, zahteva popravek ali izbris podatkov, in sicer pisno na naslov: NT&RC, Prešernova 19, 3000 Celje ali na tednik@nt-rc.si.

Upoštevali bomo samo rešitve na kuponu, ki ga lahko pošljete po pošti ali prinesete v uredništvo.

Geslo lahko pošljete tudi po elektronski pošti na naslov tajnistvo@nt-rc.si.

V naših križankah

na stvari gledamo tudi drugače.

Križanke po meri reševalcev. Ker si zaslužite najboljše.

www.trik.si

3K

Tekli za dober namen

Že dvanaajsto leto je organizator tekaških dogodkov Nino Cokan uspešno izpeljal tek z razlogom, kot se imenuje Vege tek, ki je letos z novo 21-kilometrsko progo postal mali maraton. Dogodek je poseben zato, ker del denarja iz prijavnin tekačev organizator namenja društvom, ki se trudijo za lepše življenje brezdomnih in zavrženih živali.

Po deževni noči je jutranje sonce ogrelo skoraj dvesto tekačev iz vse Slovenije,

zbrane na startu na Špici, in prispevalo k dobremu razpoloženju. Podali so se na štiri različno dolge proge: na dobrih šest ali enajst kilometrov, tisti bolj pogumni in utrjeni tekači pa na 14 ali celo 21 kilometrov. Ob koncu so vsi prejeli spominke medalje in priznanja ter okrepčilo v obliki vegetarijanske enolončnice.

Letos so se podpore razveselila celjska društva DPMŽ, Mujcekov domek in Prijazne male zverinice ter Društvo

za lepše mačje življenje Vojnik. »Donacija bo namenjena plačilu veterinarskih stroškov za sterilizacije in kastracije ter zdravljenje muc, ki potrebujejo našo pomoč,« pravijo v vojniškem društvu, kjer brez podpore donatorjev ne bi mogli pomagati številnim živalim. Letos so v ta namen zbrali več kot 17 tisoč evrov in poskrbeli za več kot sto kastracij oziroma sterilizacij in za druga zdravljenja ter nakup hrane. TC

Frankolovski pevci se bodo s koncerti predstavili Slovincem v Buenos Airesu in okolici, prav tako bodo obiskali zahodni del Argentine, Mendoza, kjer bodo sodelovali tudi na tradicionalnem vseslovenskem martinovanju. (Foto: Jan Gregorc)

Na gostovanje v Argentino

Pevci Moškega pevskega zbora Prosvetnega društva Antona Bezenška so se v torek odpravili na štirinajstdnevno gostovanje k Slovincem v Argentino. Povabilo so prvič prejeli že leta 2020, vendar so morali zaradi pandemije gostovanje takrat odpovedati.

Frankolovski pevci se bodo s koncerti predstavili Slovincem v Buenos Airesu in okolici, kjer bodo obiskali tudi slovenske šole in tam živeče slovenske podjetnike. V drugem delu obiska bodo obiskali zahodni del dežele, Mendoza, kjer bodo prav tako imeli koncert, ob tem bodo s tamkajšnjima slovenskima pevskega zboroma sodelovali na tradicionalnem

vseslovenskem martinovanju. Mendoza z okolico je namreč znana po vinogradih in vrhunskih vinskih kletah in tam Slovenci pripravijo vsakoletno odmevno prireditev. Tako v Buenos Airesu kot v Mendози bodo frankolovski pevci zapeli tudi pri slovenskih mašah. Na gostovanje so s pevci odpotovali tudi glasbeniki, združeni v narodnozabavni sekstet, ki bo skrbel za zabavo in dobro vzdušje na poti po Argentini.

Pevci Moškega pevskega zbora Prosvetnega društva Antona Bezenška so doslej že dvakrat gostovali čez lužo. Pred leti so obiskali Kanado in ZDA.

Gostovanje je bilo za vse pevce nepozabno doživetje. Ob tem so bili v zadnjih dvajsetih letih trikrat v Bolgariji, nastopili so v Avstriji, Švici, na Češkem, Poljskem, v Črni gori, Makedoniji ...

Zbor letos obeležuje pol stoletja delovanja, v tem času pa je potrdil, da je gonilna sila kulturnega utripa v kraju. Pevci žanjajo uspehe na različnih tekmovanjih. Na regijskem tekmovanju odraslih pevskega zbora v Dravogradu jeseni 2019 je zbor prejel zlato priznanje in posebno priznanje za izvedbo pesmi Nos, zborovodja Matjež Pušnik pa priznanje za najobetavnejšega mladega zborovodjo. Pod njegovo taktirko zbor uspehe niza zadnjih deset let.

BA

Tekači na startu nedeljskega Vege teka na Špici. Na 21 kilometrov je bil najhitrejši Tadej Vehovec, na 14 kilometrov Simon Malek Kuzmič. Sebastijan Gregorin je dosegel najboljši čas na 11,1-kilometrski progi, Jan Križ pa na 6,2-kilometrski. Med tekači je bil tudi celjski župan Matija Kovač. (Foto: Andraž Purg)

digi info točka

Pomoč pri uporabi
digitalnih javnih storitev

Nabor storitev:

- ▶ Uporaba **elektronske osebne izkaznice** in s tem povezane mobilne aplikacije,
- ▶ Prijava v elektronske storitve in **elektronsko podpisovanje**,
- ▶ Dostop do informacij o delu državne uprave na portalu **gov.si**,
- ▶ Dostop do elektronskih storitev na portalu **eUprava**,
- ▶ Registracija in prijava v portal **SPOT**,
- ▶ Uporaba storitev eZdravja na portalu **zVEM**,
- ▶ Dostop do **e-storitev ZPIZ**,
- ▶ Uporaba državnega davčnega portala **eDavki**,
- ▶ Dostop do elektronske **zemljiške knjige**,
- ▶ Uporaba **elektronskih vinjet** na portalu DARS,
- ▶ Storitve z zvezi s **študijem in štipendijami**,
- ▶ Storitve MKGP in UVHVVR, portal Volos,
- ▶ Prepoznavna spletnih nevarnosti, center **SI-CERT**.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DIGITALNO PREOBRAZBO